

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΠΖ'

Πέμπτη 7 Ιουνίου 2001

Αθήνα, σήμερα στις 7 Ιουνίου 2001, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.44', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 6/6/2001 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΠΣΤ' συνεδριάσεώς του, της 6ης Ιουνίου 2001, σε ό,τι αφορά στην ψήφιση στο σύνολο των σχεδίων νόμων:

1) «Κύρωση της Συμφωνίας για την τροποποίηση της Πολυμερούς Συμφωνίας χρησιμοποίησης του πεδίου βολής βλημάτων του ΝΑΤΟ (Πεδίο Βολής Κρήτης -Π.Β.Κ.) εις τον όρμο Σούδας-Κρήτη».

2) «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Άμυνας της Δημοκρατίας της Λεττονίας για την ανάπτυξη σχέσεων στον τομέα της στρατιωτικής συνεργασίας και των στρατιωτικών επαφών».

3) «Κύρωση της Συμφωνίας κοινωνικής ασφάλισης μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Αραβικής Δημοκρατίας της Συρίας».

4) «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας για τη συνεργασία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εσωτερικών της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την καταπολέμηση του εγκλήματος, ιδιαίτερα της τρομοκρατίας, του οργανωμένου εγκλήματος, της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και της λαθρομετανάστευσης».

5) «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ των Κυβερνήσεων των Κρατών που μετέχουν στην Οικονομική Συνεργασία του Ευξείνου Πόντου για συνεργασία στην καταπολέμηση του εγκλήματος και ιδιαίτερα των οργανωμένων μορφών του».

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνται προς το Σώμα από τον κ. Ηλία Φωτιάδη, Βουλευτή Ημαθίας, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1. Ο Βουλευτής Αθηνών κ. **ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Νικόλαος Δήμου, γενικός ιατρός επιμελητής Β' Ε.Σ.Υ. στο Κ.Υ. Ψαχνών Ευβοίας καταγγέλλει την

άρνηση του επιτρόπου του Ελεκτικού Συνεδρίου στο Ν. Εύβοιας να θεωρήσει εντάλματα πληρωμής σε ιατρούς με ειδικότητα «Γενικής Ιατρικής», που έχουν διορισθεί κατά το Ν. 2519/1997.

2. Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. **ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία οι κάτοικοι του Νέου Μοναστηρίου του Δήμου Θεσσαλιώτιδας του Νομού Φθιώτιδας ζητούν χρηματοδότηση για την κατασκευή λιμνοδεξαμενής και την αντικατάσταση του επιφανειακού δικτύου άρδευσης με σύγχρονο υπόγειο δίκτυο στην περιοχή τους.

3. Οι Βουλευτές κύριοι **ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ** και **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ** κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Πολυτέκνων Χαλκίδας και Πειρίχωρων αναφέρεται στους εισοδηματικούς χαρακτήρα περιορισμούς στην καταβολή των επιδομάτων και συντάξεων στις πολύτεκνες μητέρες.

4. Οι Βουλευτές κύριοι **ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ** και **ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ** κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες Γαλατσίου, καταγγέλλει την ακολουθούμενη τακτική της Διοίκησης του ΟΑΕΔ και της Διεύθυνσης του ΚΕΚ σχετικά με τη λειτουργία, το ρόλο και το χαρακτήρα του Κέντρου.

5. Οι Βουλευτές κύριοι **ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ** και **ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ** κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Δημοτικό Διαμέρισμα Κάσπακα Δήμου Μύρινας Λήμνου ζητεί την επίστευση της κατασκευής του έργου «Οδός Κάσπακα-Αγ. Γιάννη».

6. Οι Βουλευτές κύριοι **ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ** και **ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ** κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Συνεταιριστικών Υπαλλήλων Λήμνου ζητεί να μην υπάρξουν απολύσεις εργαζομένων από την ΕΑΣ Λήμνου.

7. Οι Βουλευτές κύριοι **ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ** και **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ** κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Εμπορικός Σύλλογος Αγρινίου «Ο ΕΡΜΗΣ» ζητεί να διατηρηθούν απαραβίαστα τα 35 χρόνια και το 60ο έτος ως όρια συνταξιοδότησης των εργαζομένων.

8. Οι Βουλευτές κύριοι **ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ** και **ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ** κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατικό Κέντρο Αγρινίου αναφέρεται στην απόφαση του Πλημμελειοδικείου Πειραιά να απορρίψει την αίτηση του Γ.Μανουσογιαννάκη, Προέδρου του Σωματείου «ΣΤΕΦΕΝΣΩΝ» για την άρση των περιοριστικών όρων που του είχαν επιβληθεί.

9. Οι Βουλευτές κύριοι ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ και ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατικό Κέντρο Αγρινίου, εκφράζει την αντίθεσή του προς τον τρομονόμο.

10. Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία εργαζόμενοι Ι.Δ της Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων στην ΑΣΤΕΡ ζητούν τη μονιμοποίησή τους.

11. Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων ανασκαφής Ακρωτηρίου Θήρας ζητεί την έγκριση νέας χρηματοδότησης για τη συνέχιση των ανασκαφών στο ακρωτήρι Θήρας.

12. Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην τοποθέτηση διευθυντών γιατρών στο ΙΚΑ Καλαμάτας.

13. Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Παρακαμπύλων του Ν.Αιτωλ/νίας ζητεί χρηματοδότηση για την αποκατάσταση της Εθνικής Οδού Αγρινίου- Καρπενησίου.

14. Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Νομαρχιακός Σύμβουλος Αιτωλ/νίας διαμαρτύρεται για τη μείωση των ποσοστών επένδυσης για τους νέους αγρότες.

15. Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για τις καθυστερήσεις στα έργα του νέου Λιμανιού της Πάτρας Αχαΐας.

16. Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για την καθυστέρηση των νέων έργων στο λιμάνι Πατρών.

17. Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για το αίτημα κατασκευής αυτοκινητοδρομίου στο Ν. Αχαΐας.

18. Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για το χρέος του Π.Π.Ν.Π. στο συνεργείο καθαρισμών.

19. Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για το αίτημα δημιουργίας της Περιμετρικής στο Ν. Αχαΐας.

20. Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για τη σημαντική καθυστέρηση στην πορεία κατασκευής του λιμανιού Πατρών.

21. Ο Βουλευτής Καβάλας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Φιλίππων Καβάλας ζητεί τη στελέχωση του Ιατρικού Κέντρου Κρηνίδων Καβάλας με ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 1247/11-7-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 739/17-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1247/11-7-2000 την οποία κατέθεσε η Βουλευτής κα Ζέπτα Μακρή, σας γνωρίζουμε ότι, όπως είχε ανακοινωθεί, το ΥΠΕΠΘ αξιολόγησε το νέο σύστημα αμέως μετά την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης εφαρμογής του. Συζήτησε με τους φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας, δέχθηκε και αξιολόγησε τις προτάσεις που υποβλήθηκαν στην κατεύθυνση βελτίωσης του συστήματος και ανακοίνωσε ήδη από τις 10 Σεπτεμβρίου τις αναγκαίες προσαρμογές που θα ισχύσουν το τρέχον σχολικό έτος.

Ο Υφυπουργός
ΦΙΛ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ»

2. Στην με αριθμό 1608/27-7-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 189/10-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την υπ' αριθμό 1608/ 27 07 2000 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Παναγιώτη Κρητικού και Ηλία Παπαγλία, σας διαβιβάζεται η απάντηση της Οργανωτικής Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων «Αθήνα 2004»

Ο Υπουργός ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

3. Στην με αριθμό 1612/27-7-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 561/16-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 1612/27-7-00 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Χρήστος Ζώης και σε ό,τι αφορά τα θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Ανάπτυξης στο αντικείμενο της διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Ανάπτυξης έχει εκπονήσει, στο παρελθόν, με χρηματοδότηση του Α' Κ.Π.Σ., μια πιλοτική εφαρμογή διαχείρισης υδατικών πόρων στο υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου.

Στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλοντος του Β' Κ.Π.Σ. ενέταξε για χρηματοδότηση, νέες αντίστοιχες μελέτες με σκοπό να καλύψει μεγάλο μέρος του Ελληνικού χώρου.

Των μελετών αυτών έπρεπε να προηγηθεί ένα γενικό σχέδιο προγράμματος διαχείρισης υδατικών πόρων της χώρας (Master Plan). Κατόπιν αυτού, το Υπουργείο Ανάπτυξης προχώρησε στη σύνταξη μελέτης με τίτλο ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, το οποίο εκπονήθηκε με συνεργασία των υπηρεσιών του ΥΠ.ΑΝ., του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, του Ι.Γ.Μ.Ε. και του Κ.Ε.Π.Ε. (τέλος 1997).

Η μελέτη αυτή κατέδειξε την αναγκαιότητα εκπόνησης μελετών διαχείρισης υδατικών πόρων. Επειδή όμως αυτού του τύπου οι μελέτες απαιτούν χρονικό διάστημα περίπου δύο ετών, αλλά και οι διαδικασίες διεθνών διαγωνισμών είναι χρονοβόρες δεν κατέστη δυνατή η υλοποίηση στα πλαίσια του Β' Κ.Π.Σ..

Έτσι το Υπουργείο Ανάπτυξης ενέταξε στα πλαίσια του Γ' Κ.Π.Σ. στον τομέα Ενέργεια - Φυσικοί Πόροι τις ακόλουθες δράσεις:

Σύνταξη μελετών και κατάρτιση διαχειριστικών σχεδίων/μοντέλων των υδατικών πόρων των υδατικών διαμερισμάτων της χώρας.

Μελέτη της δομής και της λειτουργίας των φορέων διαχείρισης υδατικών πόρων των Περιφερειακών όπως και την ενίσχυση των υποδομών τους (υλικοτεχνικές και διοικητικές).

Η υλοποίηση των δράσεων αυτών αποτελεί προτεραιότητα του Υπ. Ανάπτυξης, ενώ η εκπόνηση των διαχειριστικών σχεδίων θα γίνει σταδιακά (ανά Υδατικό Διαμέρισμα) και αναμένεται ολοκλήρωσή τους (στο σύνολο της χώρας) το 2006.

Σημειώνεται ότι μια τέτοια μελέτη βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη, όσον αφορά το Υδατικό Διαμέρισμα Κρήτης υπό την εποπτεία της αρμόδιας υπηρεσίας της Περιφέρειας.

Όσον αφορά την απορρόφηση των 400 δισ. δρχ. του Β' Κ.Π.Σ. και δεδομένου ότι το ποσόν αυτό αφορά κατά κύριο λόγο την κατασκευή έργων, αξιοποίηση υδατικών πόρων αρμόδιο να απαντήσει είναι το ΥΠΕΧΩΔΕ, το οποίο είναι συναποδέκτης της ερώτησης, καθώς και τα Υπ. Γεωργίας και Εσωτερικών Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης, στα οποία παραπέμπεται η σχετική ερώτηση.

Τέλος σχετικά με την υλοποίηση δράσεων που αφορούν τα υπόγεια νερά επισυνάπτουμε το 7171/3.8.2000 έγγραφο του ΙΓΜΕ.

Ο Υφυπουργός
Α. ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

4. Στην με αριθμό 1613/27-7-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 27631/17-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 1613/27-7-00 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Καρατζαφέρης, σχετικά με το σχέδιο και το χρονοδιάγραμμα για τους νέους Εθνικούς δρόμους, σας γνωρίζουμε ότι:

1. Με στόχο την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας προσέλαβε κατόπιν ανοιχτού διαγωνισμού, τον Μάιο του 1999, ένα Διεθνούς κύρους Χρηματοοικονομικό Σύμβουλο ο οποίος διερευνά τη δυνατότητα ολοκλήρωσης του δικτύου αυτοκινητοδρόμων στη χώρα προσελκύοντας ιδιωτικά κεφάλαια.

Σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που έχουν δοθεί από το ΥΠΕΘΟ, η διερεύνηση την οποία πραγματοποιεί ο ΧΟΣ στοχεύει στη διαμόρφωση τέτοιων φυσικών αντικειμένων για τα έργα παραχώρησης που να ελαχιστοποιούν την επιβαλλόμενη τιμή των διοδίων και γενικά την ανάγκη ενίσχυσης με δημόσιες δαπάνες, είτε αυτές έχουν στην μορφή τελών χρήσης, διοδίων, είτε τη μορφή κρατικών επιχορηγήσεων.

Ο ΧΟΣ υπέβαλε μία ενδιάμεση έκθεση υιοθετώντας ακραίες υποθέσεις εργασίας τόσο για τη χρηματοοικονομική ανάλυση όσο και τον υπολογισμό της βιωσιμότητας των έργων παραχώρησης προκειμένου να διερευνηθεί το σύνολο του πεδίου πιθανών λύσεων.

Η Κυβέρνηση θα λάβει τις αποφάσεις της σχετικά με τους συνδυασμούς παραχώρησης αφού μελετήσει την τελική έκθεση του Συμβούλου, εξετάσει την πιθανή χρηματοδοτική συμβολή του δημοσίου και οπωδήποτε σταθμίσει τα πλεονεκτήματα υπέρ του δημοσίου συμφέροντος από την υλοποίηση κάθε συνδυασμού παραχώρησης.

Θα θέλαμε να υπογραμμίσουμε τα παρακάτω:

α. Η διερεύνηση του Χρηματοοικονομικού Συμβούλου στοχεύει επίσης στη διαμόρφωση τέτοιων φυσικών αντικειμένων για τα έργα παραχώρησης που να ελαχιστοποιούν την επιβαλλόμενη τιμή των διοδίων.

β. Οι σχεδιαζόμενοι αυτοκινητόδρομοι θα έχουν υψηλές προδιαγραφές ασφαλείας, ποιότητα κατασκευής και θα μειώσουν τους χρόνους ταξιδίου. Συγκρίσιμο παράδειγμα από αυτή την άποψη αποτελεί ο αυτοκινητόδρομος Κορίνθου Τρίπολης όπου η τιμή των διοδίων είναι σήμερα 13 δρχ/χλμ.

γ. Τα συστήματα διοδίων που το ΥΠΕΘΟ ζήτησε από τον ΧΟΣ να διερευνήσει διακρίνονται ως προς τον τρόπο καταβολής, την λειτουργική τους διάταξη και τη μέθοδο συλλογής. Βάση του τρόπου καταβολής μπορεί να είναι πραγματικά (να τα πληρώνει ο χρήστης), σκιώδη ή υβριδικά (με συνεισφορά του Ελληνικού Δημοσίου έτσι ώστε να μην χρεώνεται ολοκληρωτικά την δαπάνη μόνο ο χρήστης).

δ. Οι συμβάσεις παραχώρησης εξασφαλίζουν όχι μόνο την έγκαιρη, ποιοτική και οικονομική κατασκευή των αυτοκινητοδρόμων αλλά και τη συντήρησή τους με τις ίδιες προδιαγραφές για το χρόνο ισχύος της. Τα κονδύλια αυτά τα οποία είναι ιδιαίτερα υψηλά, θα έπρεπε σε άλλη περίπτωση να καταβληθούν από το Ελληνικό Δημόσιο.

ε. Στο τέλος της περιόδου παραχώρησης οι αυτοκινητόδρομοι θα επιστρέψουν στην κατοχή του Δημοσίου. Είναι προφανές ότι δεν πρόκειται για εκχώρηση περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου σε ιδιώτες, αλλά για μια νέα μορφή συμβάσεων που έχει εφαρμοστεί με επιτυχία στο εξωτερικό και επιτυγχάνει την εξοικονόμηση δημοσίων πόρων και την αξιοποίησή τους σε ευαίσθητους κοινωνικά τομείς.

2. Όσον αφορά διαπλατύνσεις, νέες χαράξεις, τη χρηματοδότηση, το χρόνο κατασκευής και παράδοσης, τη δημιουργία «Εθνικού Κεφαλαίου Οδοποιίας» (όρος ο οποίος χρησιμοποιείται από τον κ. Βουλευτή, αλλά δεν ανταποκρίνεται σε προγραμματισμό της Κυβέρνησης), είναι αρμοδιότητος του

Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Ο Υφυπουργός
ΧΡ. ΠΑΧΤΑΣ”

5. Στην με αριθμό 1724/4-8-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 125/9-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την υπ' αριθμό 1724/4.8.2000 ερώτηση του Βουλευτή κ. Άρη Σπηλιωτόπουλου, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Η Πολιτιστική Ολυμπιάδα των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας έχει σαν στόχο να συνδέσει τον πολιτισμό με τον αθλητισμό, να αναδείξει τις αξίες του Ολυμπισμού, να προβάλλει τον αρχαίο και τον σύγχρονο ελληνικό πολιτισμό, να δημιουργήσει θεσμούς που θα συνεχίσουν και μετά το 2004, να ενισχύσει τις ζωντανές πολιτιστικές δυνάμεις και τέλος να λειτουργήσει καταλυτικά σε ότι αφορά στην συνεργασία ελληνικών πολιτιστικών φορέων με σημαίνοντες αντίστοιχους φορείς στο εξωτερικό.

Στο βασικό πλαίσιο της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας περιλαμβάνονται εκδηλώσεις (Συνέδρια, εκθέσεις, δρώμενα, θεατρικές και μουσικές παραγωγές, κ.ά) με τη συμμετοχή δημιουργών, καλλιτεχνών από την Ελλάδα και το εξωτερικό, αλλά και φορέων και ιδρυμάτων του ΥΠ.ΠΟ. (π.χ. Εθνική Λυρική Σκηνή, Κέντρο Κινηματογράφου), του ΕΟΤ και του Φεστιβάλ Αθηνών, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της κοινωνίας των πολιτών. Ειδικότεροι στόχοι της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας αποτελούν η σύνεση της με την Ολυμπιακή Εκπαίδευση και με την κοινωνία της πληροφορίας.

Ειδικότερα, η Πολιτιστική Ολυμπιάδα διακρίνεται σε τρεις ενότητες:

Η 1η ενότητα αφορά στις τελετές έναρξης και λήξης, τη λαμπαδηδρομία, καθώς και τις πολιτιστικές εκδηλώσεις κατά το δεκαπενθήμερο των Αγώνων. Η ευθύνη για τις εκδηλώσεις αυτές ανήκει στην ΟΕΟΑ «Αθήνα 2004».

Η 2η ενότητα αναφέρεται στην ανανέωση και στον εμπλουτισμό των μόνιμων θεσμών που συνδέονται με τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Η ενότητα αυτή αποτελεί ευθύνη του ΥΠ.ΠΟ και της ΔΟΕ, σε συνεργασία με την ΕΟΕ. Στην ενότητα προβλέπεται η αναβάθμιση της τελετής της αφίσης, με την θέσπιση Ολυμπιακών Βραβείων που θα απονέμονται στην Ολυμπία, διεθνή εκδήλωση στην Ολυμπία αφιερωμένη στον Ολυμπισμό και στον άνθρωπο, το Ολυμπιακό Φεστιβάλ Νέων. Παράλληλα στην ίδια ενότητα προβλέπεται η συμπεριλήψη σε κάθε Πολιτιστική Ολυμπιάδα, της έκθεσης του ΥΠ.ΠΟ. για τα 1000 έτη των αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων καθώς και εορταστικές εκδηλώσεις για την ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων στα Μουσεία Αρχαίας Ολυμπίας και Λωζάνης στο διάστημα της Ολυμπιακής λαμπαδηδρομίας. Με την 2η ενότητα, εξασφαλίζεται η παρουσία της Ελλάδος και στις Πολιτιστικές Ολυμπιάδες που ακολουθούν.

Η 3η ενότητα αφορά στον κορμό της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας στη διάρκεια της τετραετίας. Την ευθύνη έχει το ΥΠ.ΠΟ. σε συνεργασία με την ΟΕΟΑ «Αθήνα 2004». Ειδικός στόχος της 3ης ενότητας είναι η προώθηση πρωτοβουλιών που μετεξελισσόμενες σε θεσμούς θα συνεχίσουν και μετά το 2004 (π.χ. Τέχνη και Τεχνολογία – Κέντρο Τέχνης και Τεχνολογίας, Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος). Στην 3η ενότητα θα συμπεριληφθούν επίσης μεγάλες διοργανώσεις που θα πραγματοποιηθούν στην Ελλάδα στο διάστημα της τετραετίας, όπως η Biennale Νέων Καλλιτεχνών (Γ.Γ.Ν.Γ.) και η Μαθηματική Ολυμπιάδα (Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία).

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 6 του ν. 2819/2000 συστάθηκε ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Ανώνυμη Εταιρεία Προβολής της Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Α.Ε.» η οποία πραγματοποιεί τον σχεδιασμό και τη διαχείριση της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας. Σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 1 του ν. 2833/2000, η Εταιρεία διοικείται από 15μελές διοικητικό συμβούλιο, το οποίο ορίζθηκε σύμφωνα με τα κατά νόμο οριζόμενα, με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, η οποία και δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 1164/Β'/20.9.2000). Πρόεδρος του Δ.Σ. της

Εταιρείας είναι ο Μιχάλης Κακογιάννης. Εντός των επόμενων ημερών δημοσιεύεται επίσης η κοινή απόφαση των Υπουργών Πολιτισμού και Οικονομικών έγκρισης του Καταστατικού της Εταιρείας, η οποία πλέον και ενεργοποιείται.

Παράλληλα το ΥΠ.ΠΟ. και η ΟΕΟΑ «Αθήνα 2004» έχουν καταρτίσει μνημόνιο συναντίληψης που καθορίζει τις υποχρεώσεις κάθε φορά σε ότι αφορά στην Πολιτιστική Ολυμπιάδα και ρυθμίζει καταρχήν τα θέματα χορηγών, πνευματικών δικαιωμάτων, κ.ά.

Ο προϋπολογισμός της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας ανέρχεται τα 40 δις δρχ. για το διάστημα της τετραετίας. Σημειώνεται όμως ότι στην Πολιτιστική Ολυμπιάδα θα συμπεριληφθούν επίσης εκδηλώσεις και παραγωγές φορέων οι οποίες δεν θα χρηματοδοτηθούν κατ' ανάγκη (ή θα χρηματοδοτηθούν μερικώς) από τους πάρους της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας.

Με την ευκαιρία του Γ' Σχεδίου Δράσης, το ΥΠ.ΠΟ. σχεδιάζει την αναβάθμιση των αρχαιολογικών χώρων και θεάτρων ώστε να μπορούν να συνδυασθούν και να υποστηρίξουν εκδηλώσεις της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού του σχεδιασμού είναι τα αρχαία θέατρα των οποίων η ανακαίνιση θα εξυπηρετήσει τη φιλοξενία θεατρικών παραγωγών (και) στα πλαίσια της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας, ειδικότερα δε περιοχές που θα φιλοξενήσουν Ολυμπιακά Αγώνασματα. Παράλληλα σημειώνεται ότι η Πολιτιστική Ολυμπιάδα συνδέεται με την Πολιτική Απασχόλησης του ΥΠ.ΠΟ.

Ο Υπουργός ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ»

6. Στην με αριθμό 1843/22-8-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 563/16-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 1843/22.8.2000 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Αθ. Φωλαρίνης και σε ότι αφορά τα θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Ανάπτυξης στο αντικείμενο της διαχείρισης των υδατικών πόρων της Χώρας, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Ανάπτυξης γνωρίζοντας τα αυξημένα προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα στον τομέα των υδατικών πόρων είχε εντάξει, από την ψήφιση του ν. 1739/87, στις προτεραιότητές του την πλήρη εφαρμογή του. Έτσι μέχρι σήμερα:

1. Με το ν. 2503/97 ολοκληρώθηκε η σύσταση των υπηρεσιών διαχείρισης υδατικών πόρων οι οποίες υπήχθησαν στις Γενικές Γραμματείες των Περιφερειών της Χώρας, με χωρική αρμοδιότητα όμως σε επίπεδο Υδατικού Διαμερίσματος (ΠΔ 60/98). Σήμερα δηλαδή υφίσταται και λειτουργούν υπηρεσίες διαχείρισης υδατικών πόρων για όλα τα υδατικά διαμερίσματα της Χώρας. Ειδικότερα για την περιοχή ενδιαφέροντός σας, σημειώνεται ότι η αρμόδια υπηρεσία Διαχείρισης Υδατικών Πόρων του Υδατικού Διαμερίσματος Κεντρικής Μακεδονίας, λειτουργεί από το 1990 και έχει επιδείξει σημαντική δραστηριότητα.

2. Παράλληλα και στον τομέα του νομοθετικού έργου έχουν γίνει ουσιαστικά βήματα με την έκδοση του μεγαλύτερου μέρους των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων (ΠΔ., ΚΥΑ, κλπ) ένων βρίσκεται υπό επεξεργασία ικανός αριθμός των υπολοίπων.

3. Τέλος προβλέπεται επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου στο πλαίσιο των δράσεων του Γ' ΚΠΣ, όπου μεταξύ άλλων θα γίνει και μελέτη της δομής και της λειτουργίας των φορέων διαχείρισης υδατικών πόρων των Περιφερειακών όπως και της ενίσχυσης των υποδομών τους (υλικοτεχνικές και διοικητικές), ώστε με το νέο οργανόγραμμά τους να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που απορρέουν τόσο από το αντικείμενο όσο και από το θεσμικό πλαίσιο της χώρας αλλά και του αντίστοιχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όσον αφορά τα 400 δις δρχ. του Β' ΚΠΣ, οπωσδήποτε δεν αναφέρονται στη δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης υδατικών πόρων, αλλά κατά κύριο λόγο σε έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων, για την υλοποίηση των οποίων αρμόδια είναι τα συνεργωτώμενα Υπουργεία, ενώ

σχετικά με την εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων στον τομέα των υδατικών πόρων του Νομού Χαλκιδικής, επισυνάπτουμε το 7299/7.9.2000 του εποπτευόμενου από το Υπ. Ανάπτυξης Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ).

Ο Υφυπουργός Α. ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

7. Στην με αριθμό 1860/23-8-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 562/16-10-2000 έγγραφο από τον Υφυπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

Σε απάντηση της ερώτησης 1860/23-8-2000 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Μανόλης Στρατάκης, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα:

Με την εφαρμογή του ν. 1739/87 έχουν γίνει σημαντικά βήματα στη διαχείριση των υδατικών πόρων της Χώρας. Παράλληλα, έχει πρωθηθεί σε ικανοποιητικό βαθμό η έκδοση και εφαρμογή των κανονιστικών πράξεων που προβλέπονται για την πλήρη υλοποίησή του. Επίσης, με τον ν. 2503/97 έχουν ήδη συσταθεί και λειτουργούν όλες οι Περιφερειακές Υπηρεσίες Διαχείρισης Υδατικών Πόρων, καθώς επίσης έχουν συγκροτηθεί οι Περιφερειακές Επιτροπές Υδάτων στα περισσότερα Υδατικά Διαμερίσματα.

Το Υπουργείο Ανάπτυξης στα πλαίσια του Γ' Κ.Π.Σ. έχει δρομολογήσει τις ακόλουθες δράσεις:

- Σύνταξη μελετών και κατάρτιση διαχειριστικών σχεδίων / μοντέλων των υδατικών πόρων των υδατικών διαμερισμάτων της χώρας.

- Επικαιροποίηση του νομοθετικού πλαισίου και εναρμόνιση του προς αυτό της Ε.Ε.

- Μελέτη της δομής και της λειτουργίας των φορέων διαχειρίστης υδατικών πόρων των Περιφερειακών, όπως και την ενίσχυση των υποδομών τους (υλικοτεχνικές και διοικητικές).

Ειδικότερα στην Κρήτη το Τμήμα Διαχείρισης των Υδατικών Πόρων έχει ήδη να επιδείξει σημαντική δραστηριότητα στα θέματα αρμοδιότητας του, ενώ η Περιφερειακή Επιτροπή Υδάτων έχει συμπληρώσει τις εργασίες της πρώτης συνόδου της. Τονίζεται μάλιστα ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η μελέτη για την ολοκληρωμένη διαχείριση των υδατικών πόρων της Κρήτης που έχει ανατεθεί από την Περιφέρεια με χρηματοδότηση από το INTERREG II C.

Με την ολοκλήρωσή της η μελέτη αυτή θα εντοπίσει σε επίπεδο σχεδιασμού και προγραμματισμού, τις δυνατότητες εκμετάλλευσης του υδατικού δυναμικού της Κρήτης, αλλά και τα κατάλληλα έργα για την ενίσχυση ελλειμματικών περιοχών και για την κάλυψη των αναγκών σε νερό των τομέων παραγωγής και της εν γένει ζήτησης.

Ο Υφυπουργός Α. ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ»

8. Στην με αριθμό 1822/22-8-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 131/9-10-2000 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

“Σχετικά με την υπ' αριθμό 1822/22.08.2000 ερώτηση του Βουλευτή κ. Λευτέρη Παπανικολάου, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με το Ολυμπιακό Καταστατικό, η εκάστοτε Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων υποχρεούται να υποβάλλει προς έγκριση στη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή, μακέτα των μεταλλών που προτίθεται να απονείμει στους ολυμπιονίκες των Αγώνων.

Το σχέδιο των μεταλλών του Σίδνευ είναι ίδιο με εκείνο που χρησιμοποιείται συνεχώς από τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1928. Το σχέδιο αυτό, του Ιταλού καλλιτέχνη Giuseppe Cassioli, επελέγη από την ΔΟΕ μετά από παγκόσμιο διαγωνισμό που διεξήχθη το 1921. Η απόφαση για τη μόνιμη αποτύπωση του σχέδιου στα ολυμπιακά μετάλλια ελήφθη από την Εκτελεστική

Επιτροπή της ΔΟΕ το 1956 και έκτοτε το σχέδιο είναι πάντοτε το ίδιο, εκτός από την περίπτωση των Αγώνων της Βαρκελώνης το 1922 όπου υπήρξε κάποια διαφορετική εκδοχή του.

**Ο Υπουργός
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ»**

9. Στην με αριθμό 1887/24.8.00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 135/9.10.00 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την υπ' αριθμό 1887/24.8.2000 ερώτηση του Βουλευτή κ. Φώτη Κουβέλη, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Ο Ι. Ναός του Αγ. Ιωάννη Θεολόγου στο Ευπάλιο Δωρίδας, καθολικό παλαιάς Μονής, αποτελεί αξιόλογο βυζαντινό μνημείο που ανήκει στον τύπο του ελεύθερου σταυρού με τρουλοκαμάρα, είναι δε κατάγραφος με τοιχογραφίες του 13^{ου} αιώνα. Επιπλέον, ο ναός έχει κηρυχθεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο σύμφωνα με την υπ' αρ. ΥΠ.ΠΟ./ΑΡΧ/Β1/Φ26/778/6/3.6.1925 Απόφαση (ΦΕΚ 575/Β'/30.6.1995), με ζώνη προστασίας 500 μ. γύρω από αυτόν.

Επισημαίνεται ότι το μνημείο υπέστη σοβαρές βλάβες από τους σεισμούς που έπληξαν το έτος 1995 το νομό Φωκίδας. Άμεσα η αρμόδια Εφορεία είχε συντάξει τότε τη μελέτη αποτύπωσης του ναού και των προβλημάτων του, παράλληλα με την αρχική έκθεση για την κατάσταση των τοιχογραφιών και είχε απευθυνθεί στην Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων του ΥΠ.ΠΟ. για την εκπόνηση της στατικής μελέτης του μνημείου. Στη συνέχεια, η Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων προέβη με σχετική απόφαση στην έγκριση άμεσων σωστικών εργασιών για τα σεισμόπληκτα μνημεία του νομού Φωκίδας, στα οποία συγκαταλεγόταν και ο Ναός του Ιωάννη Θεολόγου. Παράλληλα δε, εγκρίθηκε από το ΥΠ.ΠΟ. προς το Ηγουμενοσυμβούλιο της Ι. Μονής Βαρνάκοβας επιχορήγηση ποσού ύψους 8.000.000 δρχ. για την εκτέλεση εργασιών άμεσων μέτρων προστασίας και στερέωσης του εν λόγω ναού που σημειωτέον, αποτελεί Μετόχι της Ι.Μ. Βαρνάκοβας.

Επίσης, η 1η ΕΒΑ συνέταξε πλήρη προμελέτη συντήρησης των τοιχογραφιών, την οποία διαβίβασε στη Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαιοτήτων του ΥΠ.ΠΟ. και εκκρεμεί η έγκρισή της.

Σημειώνεται, τέλος, ότι οι εργασίες άμεσων μέτρων προστασίας και στερέωσης του μνημείου, οι οποίες σημειωτέον δεν έχουν αρχίσει, προβλέπονταν, σύμφωνα με τις σχετικές Αποφάσεις, να γίνουν με τη φροντίδα, ευθύνη και επίβλεψη του Ηγουμενοσυμβούλιου της Ι. Μονής Βαρνάκοβας.

**Ο Υπουργός
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ»**

10. Στην με αριθμό 1995/30.8.00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 149/9.10.00 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την υπ' αριθμό 1995/30.8.2000 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γιάννη Γιαννάκη, αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με το Φάκελο Υποψηφιότητας οι εγκαταστάσεις για τα αθλήματα της Τοξοβολίας και της Ιππασίας θα κατασκευάζονται στο Τατόι. Ο συνδυασμός, άμως, του Ιππικού Κέντρου με το νέο Ιππόδρομο επέβαλε τη μετακίνησή του στην περιοχή του Μαρκόπουλου και την αναζήτηση νέας θέσης για τη διεξαγωγή του αθλήματος της Τοξοβολίας, έχοντας υπόψη ότι κάθε αλλαγή χωροθέτησης αθλήματος σε σχέση με την προβλεπόμενη στο Φάκελο Υποψηφιότητας, γίνεται μόνο μετά από έγκριση της αντίστοιχης Διεθνούς Ομοσπονδίας και Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής.

2. Ως νέα θέση για τη διεξαγωγή του αθλήματος της Τοξοβολίας επιλέχθηκε η περιοχή του Ασπρόπυργου Αττικής, μετά από μελέτη, η οποία παρουσιάστηκε στη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή κατά τη συνεδρίαση της Συντονιστικής Επιτροπής το Σεπτέμβριο του 1998. Η Συντονιστική Επιτροπή επιφυλάχθηκε να δώσει την έγκρισή της, μεχρι ότου εκπρόσωποί της επισκεφθούν και ερευνήσουν τη συγκεκριμένη περιοχή. Οι εκπρόσωποι της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής

επισκέφθηκαν τον Ιανουάριο του 1999 τη συγκεκριμένη θέση στον Ασπρόπυργο και την έκριναν ακατάλληλη για τη διεξαγωγή του αθλήματος της Τοξοβολίας τόσο εξαιτίας της απόστασής της από τον Ολυμπιακό Δακτύλιο, όσο και εξαιτίας των ισχυρών ανέμων που πνέουν στην περιοχή.

3. Κατόπιν τούτων, η «Αθήνα 2004» αναζήτησε άλλη κατάλληλη θέση. Με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 του ν.2833/2000 και με την κατ' αρχήν έγκριση της Εθνικής Ομοσπονδίας και της Διεθνούς Ομοσπονδίας Τοξοβολίας, ο χώρος του σημερινού αεροδρομίου του Ελληνικού καθορίστηκε ως περιοχή υποδοχής των εγκαταστάσεων και της Τοξοβολίας μαζί με άλλες Ολυμπιακές εγκαταστάσεις άλλων αθλημάτων.

4. Όμως η Διεθνής Ομοσπονδία, μετά από επίσκεψη της στο χώρο του Ελληνικού, έκρινε ότι και σε αυτό το χώρο οι μετεωρολογικές συνθήκες (άνεμοι) δεν είναι κατάλληλες για το άθλημα και πρότεινε ως καταληλότερο χώρο το Παναθηναϊκό Στάδιο (Καλλιμάρμαρο), το οποίο είναι Ολυμπιακή εγκατάσταση (τερματισμός του Μαραθωνίου).

5. Εκτιμούμε ότι σύντομα ολοκληρώνονται οι διαδικασίες οριστικής έγκρισης της Διεθνούς Ομοσπονδίας Τοξοβολίας και της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής για τη διεξαγωγή του αθλήματος της Τοξοβολίας στο Παναθηναϊκό Στάδιο.

6. Το αγώνισμα του κυνηγετικού όπλου εντάσσεται στο ολυμπιακό πρόγραμμα του αθλήματος της Σκοποβολής.

Ο χώρος, όπου έχουν χωροθετηθεί οι εγκαταστάσεις του αθλήματος της Σκοποβολής βρίσκεται στην περιοχή του Μαρκόπουλου Μεσογαίας, σύμφωνα με το νόμο 2730/99.

7. Τέλος, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.2730/99, ο Ασπρόπυργος εντάσσεται στο δίκτυο των πόλεων υπερτοπικής σημασίας στους οποίους δύναται να χωροθετηθούν Ολυμπιακά έργα καθώς και συμπληρωματικές αθλητικές εγκαταστάσεις. Ως εκ τούτου η περιοχή του Ασπρόπυργου εντάσσεται στο σχεδιασμό του Υπουργείου Πολιτισμού για την κατασκευή αθλητικού προπονητηρίου (ως συμπληρωματική αθλητική εγκατάσταση) μέσω της σχετικής δράσης της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού (δράση που εντάσσεται στο πρόγραμμα του ΥΠ.ΠΟ. «ΕΛΛΑΔΑ 2004»).

**Ο Υπουργός
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ»**

11. Στην με αριθμό 2037/31.8.00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 840/17.10.00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 2037/31.8.2000 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Μ. Παπαδόπουλος, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Το ΥΠΕΠΘ φροντίζει για την ομαλή εφαρμογή των κειμένων διατάξεων. Σχετικά με την εισαγωγή στα Τ.Ε.Ι. των κατόχων πτυχίου Β' κύκλου των ΤΕΕ και την ομαλή εφαρμογή της παρ.37 άρθρο 14 του ν. 2817, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 1799/25.9.2000 Υ.Α. σύμφωνα με την οποία μεταξύ άλλων ρυθμίζονται λεπτομέρειες οργάνωσης και λειτουργίας του Ειδικού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Προετοιμασίας (Ε.Π.Ε.Π.) στα Τ.Ε.Ι.

2. Το Υπουργείο Παιδείας επιχορηγεί τα Τ.Ε.Ι. για λειτουργικές δαπάνες και δαπάνες πληρωμής, ωρομισθίου εκπαιδευτικού προσωπικού από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού.

Για το σκοπό αυτό κατά το έτος 1999 τα Τ.Ε.Ι. επιχορηγήθηκαν από το ΥΠΕΠΘ με το ποσό των 19.356.000.000 δρχ.

Στον τακτικό προϋπολογισμό του έτους 2000 προβλέπονται πιστώσεις 21.670.000.000 δρχ. Μέχρι σήμερα έχει γίνει καθορισμός ύψους 19.998.000.000 δρχ. και έχει προωθηθεί απόφαση πρόσθετης επιχορήγησης των Τ.Ε.Ι. ύψους 1.672.000.000 δρχ.

Για το έτος 2001 έχει γίνει πρόταση στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους να προβλεφθούν ανάλογες πιστώσεις για το σκοπό αυτό.

3. Η εισαγωγή των αποφοίτων του Β' κύκλου των ΤΕΕ στα ΤΕΙ καθορίζεται από την παράγραφο 6 άρθρο 2 του ν. 2640/1998 (ΦΕΚ 206-Α'/3.9.98) και την παρ. 37 άρθρο 14 του ν. 2817/2000

(ΦΕΚ 78-Α'/14.3.2000).

4. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι ενιαία, όμως η πρόσβαση σ' αυτή διαφέρει. Για τους αποφοίτους των Τ.Ε.Ε. καθορίζεται πρόσβαση στα Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με τους προαναφερθέντες νόμους.

**Ο Υφυπουργός
Φ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ»**

12. Στην με αριθμό 2130/5-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 221/11-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμό 2130/05-9-2000 ερώτησης που κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Αθανάσιο Χρ. Κατσιγιάνη, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα :

1. Με την κοπή και έναρξη βύθισης του Φ/Γ «EUROBULKER X» σημαίας Καμπότζης στην περιοχή Λευκαντί Χαλκίδας, άμεση ήταν από το Υ.Ε.Ν. η κινητοποίηση .

- Για έγκαιρη τοποθέτηση πλωτών φραγμάτων γύρω από το βυθιζόμενο πλοίο και περιορισμό της θαλάσσιας ρύπανσης .

- Για μεταφορά στο χώρο του συμβάντος από άλλες περιοχές κατάλληλων απορρυπαντικών σκαφών , που οι ταχύτητές τους λόγω εξειδικευμένων σκαφών είναι μικρές (5-6 ναυτικά μίλια), εξοπλισμού και υλικών απορρύπανσης.

- Για ενεργοποίηση της πλοιοκτήτριας του πλοίου εταιρείας βάση διατάξεων ισχύουσας νομοθεσίας για ανάθεση σε ιδιωτική εταιρεία απορρύπανσης των σχετικών εργασιών.

Για ενημέρωση των Τοπικών Αρχών για διάθεση τυχόν συμπληρωματικών μέσων και προσωπικού , για την αντιμετώπιση του προβλήματος .

2. Ανεξάρτητα από τα ανωτέρω να ληφθούν υπόψη και τα ακόλουθα:

- Οι μεγάλες ποσότητες μαζούτ, που υπήρχαν στο πλοίο «EUROBULKER X (680 τόνοι) .

- Η μη δυνατότητα έγκαιρης σφράγισης των εξαεριστικών των δεξαμενών, λόγω καθυστέρησης βύθισης του πρυμναίου τμήματος (περί τις 24 ώρες) και του πρωραίου τμήματος του πλοίου (πάνω από 48 ώρες) λόγω του επικινδύνου ανάληψης οποιωνδήποτε μέτρων - πρωτοβουλιών από δύτες, δεδομένου ότι η συνεχής μεταβολή της διαγωγής του πλοίου καθιστούσε επισφαλή την εργασία τους –

- Η θραύση του κεντρικού αγωγού μεταφοράς καυσίμων από τις πρωραίες δεξαμενές, που ήταν κοντά στο σημείο κοπής του πλοίου και η μη δυνατότητα σφράγισής του λόγω καθυστέρησης βύθισης (48 και πλέον ώρες) του πρωραίου τμήματος και του επικινδύνου ανάληψης μέτρων - πρωτοβουλιών από δύτες, καθόλη την προαναφερθείσα χρονική διάρκεια βύθισης .

Η αντιμετώπιση ανάλογου συμβάντος την ίδια χρονική περίοδο σε άλλη περιοχή (προσάραξη γερμανικού πλοίου στα Κύθηρα και διαρροή στη θάλασσα 280 τόνων μαζούτ από πρωραίες δεξαμενές του) και η ανάληψη πρωτοβουλιών με μέσα - πλωτά και εξοπλισμό για την περισυλλογή και αποτροπή ρύπανσης παρακείμενων ακτών, γεγονός που όπως αντιλαμβάνεστε είχε σαν αποτέλεσμα την μη άμεση χρησιμοποίηση και των σχετικών πλωτών απορρύπανσης για ενίσχυση , μια και οι ταχύτητες αυτών είναι περιορισμένες (5-6 ναυτικά μίλια).

Οι μεταβαλλόμενες ιδία τις απογευματινές και νυκτερινές ώρες καιρικές συνθήκες.

Οι συνεχείς εναλλαγές των υπογείων ισχυρών ρευμάτων της περιοχής, που καθιστούσαν σε αρκετές περιπτώσεις την επιχείρηση δυσχερή και προβληματική την ανάληψη πρωτοβουλιών για την περισυλλογή των πετρελαιοειδών μειγμάτων.

3. Λαμβανομένου υπόψη όλων των ανωτέρω δεδομένων , οι ενέργειες ήταν άμεσες με τη χρησιμοποίηση όλων των διατιθέμενων μέσων-πλωτών (ιδιωτικών, Λιμενικού Σώματος, εταιρείας απορρύπανσης -χρησιμοποιήθηκαν συνολικά 19 σκάφη από τα οποία 7 απορρυπαντικά) με όλο το προσωπικό τους (πέραν των 120 ατόμων) τα οποία νυχθημερόν εργάστηκαν για την περισυλλογή πετρελαιοειδών μειγμάτων στη θάλασσα, αλλά και ικανού αριθμού προσωπικού περί τα 450 άτομα (170 Λιμενοφύλακες, 150 προσωπικό Δήμων και Κοινοτήτων , 120 Ναυπηγείων Χαλκίδας και Τσιμέντων και 20

της εταιρείας απορρύπανσης) , τα οποία και ανέλαβαν επί καθημερινής βάσης τον καθαρισμό των ακτών και πιστεύουμε ότι η προσπάθειά τους είχε σημαντικά αποτελέσματα .

Πρέπει να σημειωθεί , ότι το Λιμενικό Σώμα , παρότι από την νομοθεσία έχει τον εποπτικό - συντονιστικό ρόλο , με την παρουσία του Αρχηγού -Αντιναυάρχου Λ.Σ. ΣΥΡΙΓΟΥ Α. ο οποίος ανέλαβε τον γενικό συντονισμό, τη διάθεση ικανού αριθμού μέσων, εξοπλισμού, υλικών και προσωπικού, συνέβαλε καθοριστικά στην επιτυχή έκβαση της όλης επιχείρησης στη θάλασσα και στον καθαρισμό των ακτών με τη συνεργασία όπως προαναφέρθηκε και των τοπικών και ιδιωτικών φορέων.

4. Οι εργασίες απάντησης πετρελαιίου από το πλοίο και περισυλλογής πετρελαιοειδών μειγμάτων στη θάλασσα έχουν ολοκληρωθεί. Επίσης ολοκληρώθηκαν οι εργασίες καθαρισμού των ακτών Σχηματαρίου, Πούντας Αυλίδας και Ναυτικού Ομίλου Δηλεσίου, που παραλίου Μαρκοπούλου και Βαρνάβα, και εσωτερικά Ασωπού ποταμού, ενώ συνεχίζονται με ικανοποιητικά αποτελέσματα οι εργασίες καθαρισμού των ακτών που απέμειναν (καθαρισμός βράχων με ζεστό νερό υπό πίεση) ώστε αυτές να αποδοθούν στο σύνολό τους το ταχύτερο δυνατόν στους χρήστες.

5. Η αλιεία ουδέποτε απαγορεύτηκε στην εν λόγω περιοχή. Παράλληλα ζητήθηκε να διενεργηθούν δειγματοληπτικοί έλεγχοι και μετρήσεις από το Εθνικό Κέντρο θαλασσών Ερευνών (ΕΚΘΕ), ώστε να εξακριβωθεί εργαστηριακά η ποιότητα των νερών και να εκτιμηθούν τυχόν βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες συνέπειες στο θαλάσσιο περιβάλλον (χλωρίδα-πανίδα).

Αναμένονται τα αποτελέσματα των σχετικών δειγματοληπτιών.

6. Από τα ανωτέρω είναι σαφές, ότι αναλήφθηκαν από την πρώτη στιγμή οι απαραίτητες προσπάθειες – ενέργειες για την καλύτερη αντιμετώπιση του όλου θέματος και στη φάση αυτή αναμένονται οι επιστημονικές καταγραφές για τυχόν επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον.

7. Δεν παραλείπουμε να σημειώσουμε, ότι οι επαγγελματίες – αλιείς μπορούν να αξιώσουν μέσω της δικαστικής οδού αξιώσεις κατά των υπαιτίων της ρύπανσης, εφόσον έχουν θιγεί από αυτή.

Εκτός αυτού ο αρμόδιος Εισαγγελέας Χαλκίδος που υπό την εποπτεία του διενεργείται η ένορκη προανάκριση, έχει αναθέσει στο Γενικό Επιθεωρητή Υ.Ε.Ν. Αρχιπλοίαρχο Λ.Σ. Αγγελόπουλο Πελοπίδα, την διερεύνηση του όλου θέματος προς κάθε κατεύθυνση για εντοπισμό αιτίων βύθισης πλοίου, ευθυνών και άσκησης δίωξης κατά των υπαιτίων.

8. Το Υ.Ε.Ν. έχει προσαρμόσει την εθνική νομοθεσία στις διεθνείς απαιτήσεις και προβλέπει για τους υπαίτους ρύπανσης της θάλασσας και των ακτών αυστηρές ποινικές, πειθαρχικές και διοικητικές κυρώσεις (φυλάκιση από 10 ημέρες μέχρι 5 χρόνια, προσωρινή ή οριστική στέρηση του ναυτικού επαγγέλματος για έλληνες ναυτικούς και πρόστιμο ύψους από 5.000.000 μέχρι 250.000.000 δρχ. αντίστοιχα).

**Ο Υπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ»**

13. Στην με αριθμό 2230/8-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 754/17-10-00 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην 2230/8-9-00 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Γ. Γιαννακόπουλο, σχετικά με τη λειτουργία του Κέντρου Υγείας Αγ. Νικολάου Μάνης, σας γνωρίζουμε ότι:

Στο ΦΕΚ 141/18-2-1999 δημοσιεύθηκε η σύσταση του Κ.Υ. Αγ. Νικολάου. Το ανωτέρω Κ.Υ. δεν έχει ακόμα παραληφθεί από τις υπηρεσίες του Νοσοκομείου διότι η Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών της Ν.Α. Μεσσηνίας δεν έχει ολοκληρώσει τις σχετικές διαδικασίες παραλαβής του. Προς τούτο υπάρχει σχετική συνενόηση του Νοσοκομείου με το Νομάρχη Μεσσηνίας για την ταχύτατη οριστική παραλαβή του έργου από το Νοσοκομείο.

Σήμερα στο Κ.Υ. Αγ. Νικολάου λειτουργεί το Π.Ι. Αγ. Νικολάου.

Με την αρ. A1a/7035/Φ8γ2/99 απόφαση εγκρίθηκε από άποψη σκοπιμότητας η προμήθεια ιατροτεχνολογικού και ξενοδοχειακού εξοπλισμού για το εν λόγω Κ.Υ., προϋπολογισμού 99.892.000 δρχ., με επιχορήγηση από το ΠΔΕ του Υπουργείου μας.

Με την αρ. πρωτ. A9a/29060/27-9-99 εγκριτική απόφαση του Υπουργείου δόθηκε η έγκριση για την πλήρωση:

-Μίας θέσης (1) Επιμ. Β' Γεν. Ιατρικής ή Παθολογίας και

-Μίας θέσης (1) Επιμ. Β' Παιδιατρικής

Στις 11-10-99 με την αρ. πρωτ. 14517 προκήρυξη προκηρύχθηκαν οι ανωτέρω θέσεις για το Κ.Υ.Α. Αγ. Νικολάου μαζί με άλλες θέσεις του Νοσοκομείου, αλλά δεν υπήρξαν ενδιαφέρομενοι.

Με το αρ. πρωτ. 11575/18-7-00 έγγραφο του Γ.Ν.Ν. Καλαμάτας έχει ζητηθεί από το Υπουργείο η επαναπροκήρυξη των ανωτέρω θέσεων ιατρών (αρ. απόφασης Δ.Σ. 12/12-7-00).

Για το λοιπό προσωπικό με την αρ. πρωτ. A9β/30223/22-9-99 εγκριτική απόφαση ενεκρίθη η πλήρωση:

-Μίας θέσης (1) κατηγορίας ΤΕ Τεχνολόγων Ιατρικών Εργαστηρίων

-Μίας θέσης (1) κατηγορίας ΤΕ Ραδιολογίας – Ακτινολογίας

-Μίας θέσης (1) κατηγορίας ΔΕ Νοσηλευτικής

Οι διαδικασίες πρόσληψής τους ολοκληρώθηκαν και την 5-10-00 ορκίστηκε μία υπάλληλος του κλάδου ΔΕ Νοσηλευτικής.

Από τους άλλους δύο υπαλλήλους της κατηγορίας ΤΕ Ραδιολογίας – Ακτινολογίας και κατηγορίας ΤΕ Τεχνολόγων Ιατρικών Εργαστηρίων θα κληθούν οι επιλαχόντες καθ' ότι οι διορισθέντες έχουν ήδη διορισθεί σε άλλα Νοσοκομεία.

Τέλος, για να προκηρυχθούν θέσεις ιατρικού – νοσηλευτικού προσωπικού από το Υπουργείο μας, θα πρέπει πρώτα να υπάρξει σχετική έγκριση από τη Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η Υφυπουργός
Χ. ΣΠΥΡΑΚΗ»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη Δευτέρα 11 Ιουνίου 2001 θα διεξαχθεί συζήτηση προ ημερήσιας διατάξεως με πρωτοβουλία της Προέδρου της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κας Αλέκας Παπαρήγα σε επίπεδο Αρχηγών κομμάτων με θέμα το σύστημα κοινωνικής ασφαλίσης, περιλαμβανομένων των θεμάτων του τομέα υγείας-πρόνοιας.

Κύριοι συνάδελφοι, θα αναγνωσθεί τώρα το δελτίο επίκαιρων

ερωτήσεων της Παρασκευής 8 Ιουνίου 2001.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 2 και 3 Καν.Βουλής)

1. Η με αριθμό 1020/6.6.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Θεόδωρου Κολιοπάνου προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικώς με την απόφαση του Υπουργείου να επιτρέψει την καλλιέργεια γενετικά τροποποιημένων φυτών κλπ.

2. Η με αριθμό 1012/6.6.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννη Βαρβιτσιώτη προς τους Υπουργούς Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, σχετικώς με δημοσιεύματα του Τύπου αναφερόμενα στην προώθηση, κατά την εαρινή Σύνοδο του NATO, σχεδίου απόφασης με ρυθμίσεις που ευνοούν την Τουρκία και θίγουν τα εθνικά μας συμφέροντα.

3. Η με αριθμό 1010/6.6.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Σταύρου Σκοπελίτη προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικώς με την καταβολή των εξισωτικών αποζημιώσεων στους κτηνοτρόφους των μειονεκτικών περιοχών κλπ.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 2 και 3 Καν.Βουλής)

1. Η με αριθμό 1008/6.6.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Νικολάου Λεβογιάννη προς τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, σχετικώς με τη λήψη των αναγκών μέτρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος της λειψυδρίας στα νησιά των Κυκλαδών κλπ.

2. Η με αριθμό 1011/6.6.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Δεικτάκη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικώς με τις δηλώσεις της Υπουργού κατά τη διάρκεια επίσκεψής της στην Κρήτη που αφορούν τους κατοίκους των Ζωνιανών Κρήτης.

3. Η με αριθμό 1009/6.6.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Σπυρίδωνος Στριφτάρη προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικώς με τη λήψη μέτρων για την κάλυψη των αναγκών σε νέο προσωπικό της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας κλπ.

4. Η με αριθμό 1017/6.6.2001 επίκαιρη ερώτηση του Ανεξάρτητου Βουλευτή κ. Βασιλείου Κεδίκογλου προς τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Γεωργίας, σχετικώς με τη λήψη των αναγκών μέτρων για επίλυση του προβλήματος της έλλειψης νερού στην Εύβοια και τα νησιά του Αιγαίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

A. Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Πρώτη επίκαιρη ερώτηση είναι η με αριθμό 1007/5-6-2001 του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ιωάννη Γιαννακόπουλου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικώς με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την κατασκευή της Ιόνιας Οδού στο τμήμα από Ζαχάρω-Καλό Νερό κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Γιαννακόπουλου σε περίληψη έχει ως εξής:

«Η Ιόνια Οδός είναι έργο πνοής για τη δυτική Ελλάδα και ιδιαίτερα για την νοτιοδυτική Πελοπόννησο. Στο τμήμα της όμως ΖΑΧΑΡΩ - ΚΑΛΟ ΝΕΡΟ η αρχική προέγκριση χωροθέτησης χαράσσεται παραλιακά με καταστρεπτικές περιβαλλοντικές και αναπτυξιακές συνέπειες για το μέλλον των Νομών Μεσσηνίας και Ηλείας. Το θέμα έχει τεθεί από τους φορείς (Βουλευτές, Νομαρχίες, Δήμους) και είναι μείζονος σημασίας.

Πρόσφατα κλιμακίου του ΥΠΕΧΩΔΕ επισκέφθηκε την περιοχή και σχημάτισε θετική, θέλω να πιστεύω, άποψη για το δίκαιο αίτημα της τροποποίησης της χάραξης της Ιόνιας Οδού ανατολικά της υφιστάμενης Εθνικής Οδού, σύμφωνα με την πρόταση των τοπικών αρχών.

Κατόπιν αυτών ερωτάται ο Υπουργός:

Τι προτίθεται να πράξει η Κυβέρνηση και πότε για την υλοποίηση του παραπάνω αιτήματος, έτσι ώστε το μεγάλο αυτό έργο να αφελήσει και όχι να βλάψει τον τόπο;»

Ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Αλευράς έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, ορθά, όπως επισημάνει ο κύριος συνάδελφος στην επίκαιρη ερώτησή του, το έργο του δυτικού άξονα αποτελεί ένα έργο πνοής, το οποίο φιλοδοξεί να προσφέρει νέες υψηλές αναπτυξιακές δυνατότητες στην περιοχή της δυτικής Ελλάδας, ιδιαίτερα μάλιστα το νότιο τμήμα του δυτικού άξονα, το οποίο περιελήφθη στο σχεδιασμό και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μετά από την απαίτηση του ΥΠΕΧΩΔΕ. Είναι ένα έργο το οποίο στα επόμενα χρόνια θα δώσει στην περιοχή της Ηλείας και της Μεσσηνίας αλλά και της Αχαΐας μία σημαντική αναπτυξιακή άθηση.

Όσον αφορά το θέμα το οποίο σχετίζεται με τη χάραξη του δυτικού άξονα θα ήθελα να ενημερώσω τον κύριο συνάδελφο ότι πράγματι υπάρχει μία μελέτη αναγνωριστική και προέγκρισης χωροθέτησης, για την οποία οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου, η Διεύθυνση Μελετών, έχει ζητήσει την επανεξέταση και τροποποίηση της απόφασης αυτής της χωροθέτησης, ώστε να εξεταστούν ορισμένα εναλλακτικά σενάρια για την προς τα ανατολικά χάραξη της οδού.

Θέλω όμως να πω ότι ανεξάρτητα από όλα αυτά, όσον αφορά το έργο αυτό, το οποίο εντάσσεται στην κατηγορία των έργων τα οποία θα κατασκευαστούν με συγχρηματοδότηση, βρίσκεται σε εξέλιξη ο σχετικός διαγωνισμός με την πρώτη φάση του, που είναι η εκδήλωση ενδιαφέροντος.

Οι πληροφορίες μας λένε ότι υπάρχει πράγματι ένα σημαντικό επενδυτικό ενδιαφέρον, το οποίο θα δώσει τη δυνατότητα υλοποίησης αυτού του έργου. Το σχήμα δε εκτέλεσης και κατασκευής του έργου με βάση το σύστημα παραχώρησης περιλαμβάνει τη μελέτη-κατασκευή, κάτιο το οποίο σημαίνει πρακτικά ότι στο στάδιο υποβολής των τεχνικών προσφορών, οι υποψήφιοι ανάδοχοι θα παρουσιάσουν όλες τις εναλλακτικές λύσεις ή τις προτάσεις τους σε σχέση με την κατασκευή του δρόμου. Από αυτήν την άποψη είναι ανοιχτό το σενάριο της τελικής χάραξης της οδού.

Θέλω να τονίσω με την ευκαιρία της ερώτησης του κυρίου συνάδελφου και να τον διαβεβαιώσω και αυτόν, αλλά και το λαό της Μεσσηνίας, αλλά και τους λαούς των περιοχών που ενδιαφέρονται γι' αυτό το θέμα, ότι το Υπουργείο βλέπει οπωσδήποτε θετικά την ανάγκη μιας ανατολικότερης χάραξης

της οδού. Βεβαίως αυτή η απόφαση θα ληφθεί σε συνδυασμό και με το οικονομικό κόστος του έργου. Πιστεύουμε όμως ότι θα πρέπει να ληφθεί κάθε δυνατή μέριμνα, έτσι ώστε η ανατολικότερη χάραξη να γίνει εφικτή και να αποφευχθούν προβλήματα τα οποία έχουν σχέση με την ανάπτυξη της περιοχής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Γιαννακόπουλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, ήξερα τη θετική άποψη του Υπουργείου για την ανατολικότερη χάραξη της Ιόνιας Οδού στο τμήμα Ζαχάρως-Καλού Νερού. Περίμενα όμως εδώ σήμερα δέσμευση της Κυβέρνησης ότι αυτό θα γίνει. Βεβαίως, με τον τρόπο που το είπατε πιστεύω ότι οντως θα γίνει.

Θέλω όμως να σας αναφέρω και πάλι αυτό που έγινε στο παρελθόν με τον κύριο Υπουργό, που όλοι οι Βουλευτές της περιοχής -μεταξύ αυτών και ο τότε Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Ζαφειρόπουλος- είχαμε επισκεφθεί τον κ. Λαλιώτη. Και θα έλεγα ότι τον είχαμε πείσει για το εξής: Αυτό το έργο, αν γίνει -που θα γίνει σίγουρα, γιατί έχει δεσμευτεί ο Πρωθυπουργός- θα πρέπει να είναι προς όφελος της περιοχής.

Για να είναι λοιπόν προς όφελος της περιοχής, για λόγους περιβάλλοντος αλλά και για λόγους ανάπτυξης της περιοχής -γιατί όπως ξέρετε η περιοχή από τη Ζαχάρω μέχρι την Κυπαρισσία και ευφορότατη γη είναι αλλά προπαντός έχει πολλές προοπτικές ανάπτυξης- θα ήθελα να είναι η απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. σύμφωνη με τις ομόφωνες προτάσεις των Νομαρχιακών Συμβουλίων Ηλείας και Μεσσηνίας, αλλά και των Δήμων Ζαχάρως και Αυλώνος και όλων των παραγόντων και των φορέων της περιοχής. Γιατί μόνο τότε πραγματικά θα αφελήσει αυτό το έργο.

Κύριε Υπουργέ, κατανοώ ένα πράγμα. Υπήρχαν τέσσερα σενάρια, αλλά οι μελετητές δεν είναι αυτοί που θα καθορίσουν από πού θα πάει ο δρόμος. Αυτό νομίζω ότι είναι θέμα πολιτικής ηγεσίας. Το να αποφασίσει η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου και να πει ότι θα ευνοήσει την περιοχή περισσότερο, ότι θα επαναχωριθετήσει ο δρόμος ανατολικότερα της ήδη υφισταμένης οδού γι' αυτούς και γι' αυτούς τους λόγους -για τους οποίους πιστεύουμε ότι σας έχουμε πείσει και στη συνάντηση που έγινε στο Καλό Νερό και με τα έγγραφα που έχω εδώ και με το τι λέει ο Δήμος Αυλώνος και ο Δήμος Ζαχάρως και σύσσωμος ο Τύπος της περιοχής- πιστεύω ότι είναι ένα αίτημα που ναι μεν θα κοστίσει κάτι παραπάνω, αλλά θα αφελήσει την περιοχή.

Όπως λέω και στην επίκαιρη ερώτησή μου, πράγματι η Ιόνια Οδός είναι έργο πνοής για όλη τη δυτική Ελλάδα, αλλά προπαντός για την ευρισκόμενη πίσω σε έργα υποδομής νοτιοδυτική Πελοπόννησο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Και για τη Μεσσηνία που εκπροσωπεί ο συνάδελφος. Αυτό προτάσσεται.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Και για τη Μεσσηνία, κύριε Πρόεδρε, η οποία υστερεί σε έργα υποδομής.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Αλευράς έχει το λόγο, για να επιβεβαιώσει με πλέον σαφή τρόπο ότι θα πάει ανατολικότερα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστό το ενδιαφέρον σας για την περιφερειακή Ελλάδα και την ανάπτυξη της και δεν μπορώ παρά να συστοιχώμεν με αυτό το ενδιαφέρον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Δυτικότερα είμαι εγώ, αλλά χαλάλι σας, ας πάει ανατολικότερα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Και εσείς βέβαια έχετε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το βόρειο τμήμα του δυτικού άξονα.

Θέλω όμως να πω ότι ο συνάδελφος πράγματι μεταφέρει με ακριβεία την ευαισθησία και την αγωνία των κατοίκων της νοτιοδυτικής Πελοποννήσου και ιδιαίτερα της Μεσσηνίας για τη χάραξη του δρόμου. Θέλω όμως επίσης να επισημάνω ότι το Υπουργείο κατανοεί αυτό το αίτημα, κατανοεί την ανάγκη να

εξεταστεί κατά προτεραιότητα η ανατολικότερη αυτή χάραξη. Πρέπει όμως να επισημάνω ότι το σύστημα κατασκευής του έργου είναι με αυτοχρηματοδότηση. Μία σημαντική παράμετρος στις τελικές επιλογές κατασκευής της οδού είναι το οικονομικό σενάριο το οποίο υποστηρίζει αυτήν την κατασκευή. Εδώ εμπλέκονται μία σειρά από παραμέτρους, τις οποίες θα πρέπει να λάβουν υπόψη και οι ανάδοχοι κατασκευαστές και οι τράπεζες οι οποίες συμμετέχουν στο πιστωτικό σενάριο της κατασκευής, βεβαίως με τη δική μας ιδιαίτερη επισήμανση ότι η ανατολική χάραξη θα ήταν η ευκταία χάραξη. Επειδή όμως υπάρχουν τα οικονομικά δεδομένα σε κάθε έργο και επειδή θα πρέπει να προσμετρηθεί το κόστος της τεχνικής λύσης ή των απαλλοτριώσεων που ενδεχομένως θα προκύψουν, γι' αυτό αυτήν τη στιγμή πρέπει να πούμε ότι το μόνο το οποίο είναι σίγουρο είναι αυτό σαν επιθυμία, σαν ευχή και σαν θέληση.

Από κει και πέρα, στο στάδιο που θα ακολουθήσει μετά την πρώτη φάση της εκδήλωσης ενδιαφέροντος, στο στάδιο δηλαδή των τεχνικών προσφορών, είναι εκείνο το στάδιο στο οποίο θα αποκρυσταλλωθούν όλα αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Δεύτερη είναι η με αριθμό 1003/5-6-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ηλία Φωτιάδη προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικώς με την υλοποίηση του προγράμματος της πρώτης συνταξιοδότησης των αγροτών, κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Φωτιάδη έχει ως εξής:

“Το πρόγραμμα της πρώτης συνταξιοδότησης των αγροτών ανεστάλη πριν από ένα έτος και έκτοτε παρά το γεγονός ότι εξεδόθη από τον Ιανουάριο 2001 ο σχετικός κανονισμός, η Αγροτική Τράπεζα, που έχει ορισθεί υπεύθυνη για την εφαρμογή του προγράμματος, δεν προχωρά τις διαδικασίες για την ένταξη των αγροτών στο καθεστώς αυτό.

Πέραν αυτού δεν έχουν εκδοθεί ακόμη οι οριστικές αποφάσεις που αναμένονται από την αρχή του 2000 για τον κανονισμό 1257/97, που αφορά τις επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και τα κίνητρα των νέων αγροτών με κίνδυνο η καθυστέρηση στην έκδοση τους να αποτελέσει αιτία για την απώλεια τους το 2001.

Κατόπιν αυτών ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Α. Ποιοι είναι οι λόγοι της μη υλοποίησης του προγράμματος των πρώτων συνταξιοδότησεων και πότε η ΑΤΕ θα προχωρήσει στην έναρξη αυτού;

Β. Πότε θα προχωρήσετε στην έκδοση των οριστικών αποφάσεων του κανονισμού 1257/99, του οποίου η λειτουργία διεκόπη τέλος του 1999;»

Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Ευάγγελος Αργύρης έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι αλήθεια ότι έχουμε μια μεγάλη καθυστέρηση στην υλοποίηση του προγράμματος και της πρώτης συνταξιοδότησης αλλά και στο θέμα των κινήτρων για τους νέους αγρότες.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ)

Αυτό οφείλεται σε πάρα πολλούς λόγους. Άλλοι λόγοι έχουν να κάνουν με την αδυναμία των υπηρεσιών να ανταποκριθούν στο γραφειοκρατικό αυτό καθεστώς, όπως εκφράζεται τώρα, μέσω του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και άλλες φορές από την καθυστέρηση της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μιας και το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης έρετε ότι εγκρίθηκε πολύ αργά, μόλις τον Απρίλιο. Παρά τη μεγάλη προσπάθεια που είχε κάνει το Υπουργείο Γεωργίας για να εκδώσει γρήγορα τις αποφάσεις, το Δεκέμβρη του 2000 είχε εκδοθεί η κοινή υπουργική απόφαση Υπουργών Γεωργίας, Οικονομικών, καθώς επίσης στις 11 Δεκεμβρίου είχε εκδοθεί ήδη και η απόφαση του Υπουργού Γεωργίας για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του προγράμματος της πρώτης συνταξιοδότησης.

Εκείνο που μπορούμε να πούμε σήμερα με βεβαιότητα είναι ότι οι αγρότες θα μπορούν από τη Δευτέρα 18 Ιουνίου, μετά και τη διαβεβαίωση σήμερα της Αγροτικής Τράπεζας, να υποβάλουν αιτήσεις για τις πρώτες συντάξεις. Παρακαμπτο-

ντας όλη αυτήν τη χρονοβόρα διαδικασία, είμαστε σε θέση να πούμε ότι θα μπορούν από 18 Ιουνίου οι αγρότες να υποβάλουν αίτηση για πρόωρη σύνταξη.

Το θέμα των σχεδίων βελτίωσης και των κινήτρων των νέων αγροτών:

Εκτιμούμε ότι μετά την τελευταία συνεδρίαση της επιτροπής παρακολούθησης και μετά το συμπλήρωμα προγραμματισμού που απαιτείται να γίνει και την έγκριση των διαχειριστικών επιτροπών, είναι όλα έτοιμα. Για το κάθε πρόγραμμα και για την πρόωρη συνταξιοδότηση έχει βγει ειδικό φυλλάδιο που ενημερώνει τους αγρότες. Θα είναι παντού αυτό το φυλλάδιο για να μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να έχουν τη δυνατότητα ενημέρωσης. Επίσης είναι έτοιμα και όλα τα φυλλάδια ενημέρωσης για τα σχέδια βελτίωσης και για τους νέους αγρότες.

Πηγαίνοντας πολλοί αγρότες στην Αγροτική Τράπεζα ζητούσαν να μάθουν τι γίνεται με την πρόωρη σύνταξη και πολύ καλά ορισμένοι από τους υπαλλήλους έλεγαν «δεν ξέρουμε τίποτα». Μπορούμε να πούμε πλέον ότι η εγκύλιος της Αγροτικής Τράπεζας –την έχω εδώ- έχει σταλεί από την προηγούμενη εβδομάδα στα υποκαταστήματα της Αγροτικής Τράπεζας και δεν δικαιούται κανένας υπαλλήλος της να λέει «δεν ξέρω», γιατί η Αγροτική Τράπεζα έχει αναλάβει την ανάθεση του έργου της πρόωρης συνταξιοδότησης. Έτσι, λοιπόν, είμαστε σε θέση τώρα μετά και την εγκύλιο, όπως σας είπα, να κλείσει αυτή τη χρονοβόρα διαδικασία που είχαμε μέχρι σήμερα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Φωτιάδης έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα έχει έρθει επανειλημμένα στη Βουλή, αλλά δυστυχώς οι δεσμεύσεις της Κυβέρνησης για την άμεση εφαρμογή του συγκεκριμένου κανονισμού διαψεύδονται καθημερινά.

Αυτή η νοοτροπία είναι σαφές ότι έχει άμεσες επιπτώσεις στην ανάπτυξη, ταυτόχρονα όμως αναδεικνύει την αδυναμία της Κυβέρνησης. Δυστυχώς, παρ' ότι μας διαβεβαιώσατε επανειλημμένα στη Βουλή απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις μας όπου διαπιστώναμε τις καθυστέρησης, μέχρι σήμερα, δηλαδή ενάμιση χρόνο από την αφετηρία των προγραμμάτων αυτών, δεν έχει αρχίσει η εφαρμογή τους.

Αυτό έχει σαν συνέπεια να μην απορροφώνται σημαντικά κονδύλια από την Ευρωπαϊκή Ένωση και να κινδυνεύουν να χαθούν κονδύλια τα οποία θα στηρίζουν την αγροτική μας οικονομία και τον αγρότη, ο οποίος βρίσκεται σε απελπιστική κατάσταση, καθώς και την ανταγωνιστικότητα των αγροτικών μας προϊόντων, η οποία φθίνει συνεχώς.

Πέραν όμως αυτών, είναι σημαντικό ότι εξαιτίας της καθυστέρησης αυτής ένας σημαντικός αριθμός αγροτών, περίπου δέκα χιλιάδες, έχουν τη δυνατότητα να ενταχθούν στο πρόγραμμα πρόωρης συνταξιοδότησης λόγω ορίου ηλικίας, πολλοί δε νέοι αγρότες βρίσκονται σε απόγνωση, διότι αφού διαψεύσθηκαν από τις υποσχέσεις σας για την άμεση εφαρμογή των επενδυτικών προγραμμάτων προχώρησαν σε αγορά εξοπλισμού και σε άλλες επενδύσεις, όπως κατασκευές θερμοκηπίων, αγορά γεωργικών ελκυστήρων και άλλων μηχανημάτων και σήμερα κινδυνεύει ακόμη και η προσωπική τους περιουσία από τις συναλλαγματικές που υπέγραψαν στους προμηθευτές, πολλές από τις οποίες έχουν ήδη αρχίσει να διαμαρτύρονται.

Τώρα όμως ήρθε πλέον η ώρα και θα πρέπει να δώσετε απαντήσεις, οι οποίες δεν θα περιορίζονται σε απλές διαβεβαίωσεις, αλλά θα είναι σαφείς δεσμεύσεις, οι οποίες θα απαλλάξουν όλους αυτούς που αγωνιούν. Πότε επιτέλους θα ξεκινήσει η εφαρμογή των προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που στοχεύουν στην ενίσχυση της γεωργίας; Πότε θα ξεκινήσει το πρόγραμμα της πρόωρης συνταξιοδότησης των αγροτών; Τι θα γίνει με τους νέους αγρότες, οι οποίοι συμπλήρωσαν το τεσσαρακοστό έτος της ηλικίας τους το 2000 και δεν μπόρεσαν να ενταχθούν στα προγράμματα των νέων αγροτών; Τι θα γίνει με αυτούς, τι θα γίνει με τους νέους αγρότες, οι οποίοι όχι μόνο δεν ενισχύονται αλλά απεναντίας

οδηγούνται σε απόγνωση;

Για τα παραπάνω ερωτήματα περιμένουμε να δεσμευθείτε, αναφέροντας την ακριβή ημερομηνία έναρξης των προγραμμάτων. Και όπως ξέρετε, κύριε Υπουργέ, λόγω της ιδιότητος μου ως γεωπόνος -που ίσως είμαστε δυστυχώς πολύ ελάχιστοι μέσα στο χώρο αυτόν- δεχόμαστε καθημερινά την επίθεση των παραγωγών, γιατί και λόγω της εργασίας μας και λόγω της πολιτικής μας ιδιότητας, της ιδιότητας του Βουλευτού, βρισκόμαστε συνεχώς έξω στην ύπαιθρο.

Θα παρακαλούσα το συντομότερο να λυθεί το πρόβλημα αυτό, το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο. Θα δώσετε απάντηση;

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ: Πρέπει να δώσει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Είναι δικό του δικαίωμα. Αίτημα δικό σας, δικαίωμα δικό του.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ: Είναι πανελλαδικό θέμα. Να μας απαντήσει, αν υπεγράφη η σύμβαση μεταξύ Υπουργείου και Τράπεζας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Θα ήθελα να κάνω μία διευκρίνιση. Εδώ έχω στα χέρια μου την εγκύλιο της Αγροτικής Τράπεζας...

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ: Όχι, για τη σύμβαση μιλώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Η Αγροτική Τράπεζα, το είπα και πριν για να μην υπάρχουν συγχύσεις, είναι ο φορέας υλοποίησης του προγράμματος. Με την εγκύλιο της ενεργοποίησης αυτήν τη σύμβαση, δηλαδή αναλαμβάνει το έργο, το οποίο της έχει ανατεθεί. Και το έργο της έχει ανατεθεί με κοινή υπουργική απόφαση Υπουργείου Γεωργίας, Οικονομικών και Εθνικής Οικονομίας. Άρα, λοιπόν, οι οποιεσδήποτε άλλες διαδικασίες νομίζω ότι περιττεύουν.

Τώρα μία διευκρίνιση όσον αφορά το θέμα της υπόθεσης των αγροτών που χάνουν και δημιουργείται αυτό το κλίμα. Ξέρετε πολύ καλά ότι δικαιούχοι είναι οι αγρότες πενήντα πέντε έως εξήντα τεσσάρων χρόνων. Μετά το εξηκοστό τέταρτο έτος οι αγρότες μπορούν και εντάσσονται στην κύρια ασφάλιση και έρετε πολύ καλά ότι αυτός είναι κανόνας και δεν χάνει κανένα δικαίωμα, απλά εντάσσεται στην κύρια ασφάλιση που πλέον έχουν όλοι οι αγρότες.

Είπα και πριν ότι το Υπουργείο Γεωργίας με υπουργική απόφαση που έχει υπογράψει, αλλά και με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών, προηγήθηκε της έγκρισης του προγράμματος από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για πρώτη φορά κάναμε και μεγάλη προεργασία, θα έλεγα. Όμως πολύ μεγάλο μέρος της προεργασίας είναι ανεπίκαιρο, γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση έκανε ορισμένες παρατηρήσεις στο πρόγραμμα. Έτσι, λοιπόν, έπρεπε από την αρχή να αλλάξουν κάποια πράγματα.

Επίσης, η ανάθεση έργου στην Αγροτική Τράπεζα ήταν με το παλιό καθεστώς, πριν μπει στο χρηματιστήριο κι εδώ χρειάστηκε πολλές αλλαγές λόγω του νέου νομικού καθεστώτος που διέπει την Αγροτική Τράπεζα. Φτάσαμε σύμως στο σημείο να ξεπεράσουμε όλα αυτά. Ζητάμε συγγνώμη, από τους αγρότες γιατί καθυστερήσαμε, αλλά οι λόγοι είναι αντικειμενικοί, δεν είναι υποκειμενικοί. Είναι και λόγοι οι οποίοι είναι πάνω από τις δικές μας δυνατότητες.

Γ' αυτό, λοιπόν, είναι πολύ σημαντικό το ότι μπορούμε να μιλάμε ότι το πρόγραμμα πρώην συνταξιοδότησης μπορεί να ξεκινήσει από τις 18 Ιουνίου και εκτιμούμε ότι και τα υπόλοιπα προγράμματα θα αρχίσουν μετά τις 25 Ιουνίου, που τελείωνε η τελευταία επιτροπή παρακολούθησης. Μετά τον τελευταίο έλεγχο που κάνει και στη διαχειριστική επιτροπή, θα μπορούμε να ξεκινήσουμε και τα υπόλοιπα προγράμματα νέων αγροτών και τα σχέδια βελτίωσης. Εκτιμώ ότι στις αρχές Ιουλίου θα μπορούν να ξεκινήσουν μια και έχουμε εκδώσει όλες τις εγκυκλίους και τις κανονιστικές αποφάσεις.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Τα νέα προγράμματα πότε τα υπολογίζετε, κύριε Υπουργέ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ, μην επεκτείνουμε τη συζήτηση και το κάνουμε επερώτηση...

ΗΛΙΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ: Μία ερώτηση έκανε, κύριε Πρόεδρε ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Νομίζω, κύριε Φωτιάδη, ότι μέσα από την συζήτηση θα είσαστε φορέας καλών

ειδήσεων προς τους εκλογείς σας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Είμαστε απολύτως σύγιουροι και ανακοινώνουμε και την ημερομηνία, όπως ανακοινώσαμε και για την πρώην συνταξιοδότηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι οι Βουλευτές του Νομού Καρδίτσας ο κ. Κωνσταντίνος Τσίμας και ο κ. Γεώργιος Καλαντής ζητούν ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεπώς, η Βουλή ενέκρινε τις ζητηθείσες άδειες.

Η τρίτη επίκαιρη ερώτηση με αριθμό 998/5-6-2001 του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Άγγελου Τζέκη προς τους Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Γεωργίας, σχετικώς με την καταβολή των δεδουλευμένων στους εργαζόμενους των καπνεμπορικών εταιρειών «ΑΤΤΙΚ Α.Ε.» και «GREAT – ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΠΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» λόγω κωλύματος των Υπουργούν δεν θα συζητηθεί και διαγράφεται.

Επίσης, η τέταρτη επίκαιρη ερώτηση με αριθμό 999/5-6-2001 της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κας. Μαρίας Δαμανάκη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικώς με τις πρόσφατες δηλώσεις του Υπουργού Γεωργίας να επιτρέψει την καλλιέργεια γενετική τροποποιημένων φυτών κλπ. λόγω κωλύματος του Υπουργού δεν θα συζητηθεί και διαγράφεται.

Επίκαιρες ερωτήσεις δεύτερου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 1001/5-6-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Φραγκίλου Παπαδέλλη προς τον Υπουργό Εξωτερικών, σχετικώς με τις προθέσεις του Υπουργείου να ενισχυθεί η προσπάθεια του πολιτιστικού Σωματείου «ΤΑΜΑ» της Κύπρου, ώστε να αποκαλυφθεί η τύχη των παιδιών που χάθηκαν κατά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Παπαδέλλη έχει ως εξής:

«Είναι γνωστό στην παγκόσμια κοινή γνώμη ότι κατά την απροκάλυπτη όσο και ιταμή τουρκική εισβολή στην Κύπρο κατά το 1974, γνωστή και με την απεχθή ονομασία «ΑΤΤΙΛΑΣ 1» και «ΑΤΤΙΛΑΣ 2», υπήρχαν μεταξύ των πολλών θυμάτων και των χιλιάδων εκτοπισμένων Ελληνοκυπρίων από τις πατρογονικές εστίες τους στη βόρεια Κύπρο και χλιοι εξακόσιοι δύο αγνοούμενοι μέχρι σήμερα. Εκείνο όμως που δεν είναι γνωστό ή είναι ελάχιστα γνωστό είναι πως υπάρχουν και είκοσι επτά άμαχα παιδιά από τεσσάρων μηνών έως δεκαέξι ετών που εξαφανίστηκαν κατά την εισβολή αυτή. Μέχρι σήμερα κανέίς δεν γνωρίζει ποια είναι η τύχη των παιδιών αυτών τότε, σήμερα αν βέβαια ζουν, ενηλίκων. Η τουρκοκυπριακή ηγεσία μάλιστα όπως και η τουρκική ηγεσία προκλητικά αδιαφορούν. Πρόσφατα από το πολιτιστικό Σωματείο «ΤΑΜΑ» της Κύπρου κατετέθη προς το Συμβούλιο της Ευρώπης τετράτομο κείμενο με εξήντα οκτώ χιλιάδες υπογραφές, με το οποίο και το γεγονός της απαγωγής των παιδιών δημοσιοποιείται και ζητούνται επεμβάσεις των διεθνών οργανισμών για την αποκαλύψη της τύχης των παιδιών αυτών. Επειδή οι γονείς, οι συγγενείς, οι φίλοι, οι συμπατριώτες, αλλά και κάθε άνθρωπος δικαιούται να μάθει ποια είναι η αλήθεια.

Ερωτάται ο Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας:

Σε ποιες ενέργειες πρόκειται να προβεί η ελληνική Κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο προκειμένου να ενισχυθεί η προσπάθεια του προαναφερόμενου πολιτιστικού Σωματείου, ώστε να αποκαλυφθεί στην παγκόσμια κοινή γνώμη τη τύχη των παιδιών αυτών με την ελπίδα να βρίσκονται εν ζωή και φυσικά να επιστρέψουν στην πατρίδα τους και τους δικούς τους.»

Θα απαντήσει η αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών και Παπαζώη.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΖΩΗ (Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, κύριε συνάδελφε, η ελληνική Κυβέρνηση συνεργάζεται στενά και με την κυπριακή κυβέρνηση, αλλά και με τους συλλόγους συγγενών αγνοουμένων Κύπρου και Ελλάδας. Σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο σωματείο, το οποίο

έχει ιδρυθεί εδώ και τρία χρόνια, ήρθε μόλις πρόσφατα σε επαφή με την Πρεσβεία μας και απευθύνθηκε χωρίς να ζητήσει κάτιο ειδικό. Η Πρεσβεία μας παρευρέθη και στη συνέπεια τύπου του σωματείου για τη συλλογή των υπογραφών που κατατέθηκαν στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Οτιδήποτε έχει ζητήσει το συγκεκριμένο σωματείο όπως, για παράδειγμα, η διευκόλυνση της επίσκεψής του στην Ελλάδα που θα γίνει τον Ιούλιο και θα έχει επαφές και με την ελληνική Βουλή και με το Υπουργείο Εξωτερικών και άλλους φορείς, ανταποκρινόμαστε.

Σημειώνω πάντως ότι η συνεργασία μας είναι σταθερή με τον κυρίως σύλλογο των αγνοούμενων. Προωθούμε και εγείρουμε το ζήτημα των αγνοουμένων σε διεθνή Φόρα και στα Ηνωμένα Έθνη. Δεν είναι τυχαίο ότι και στην πρόσφατη έκθεση του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για την Κύπρο γίνεται ρητή αναφορά για τα θέματα των αγνοουμένων. Στην ανανέωση της παραμονής της UNFICIP στην Κύπρο υπάρχει ιδιαίτερη αναφορά για τα θέματα των αγνοουμένων. Επίσης και στην πρόσφατη παρέμβαση του εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπήρξε ιδιαίτερη αναφορά για τα θέματα των αγνοουμένων.

Τώρα αυτό που νομίζω ότι κάνει τη διαφορά από παλαιότερα μέχρι σήμερα ήταν αυτό που πάντοτε υποστήριζε η Ελλάδα και συνεχίζει να υποστηρίζει: ότι δεν πρόκειται για μια αμέλεια της Τουρκίας ή αν θέλετε για μια αδιαφορία της Τουρκίας για το μέλλον των αγνοουμένων, πρόκειται για συγκεκριμένη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είτε πρόκειται για τα παιδιά είτε πρόκειται για το σύνολο των 1602 αγνοουμένων. Και πράγματι αυτό το οποίο έχει πολύ μεγάλη σημειώσα και κάνει τη διαφορά σήμερα όπως είναι η πρόσφατη απόφαση του δικαστηρίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη διακρατική προσφυγή της Κύπρου προς την Τουρκία, όπου γίνεται ρητή αναφορά και αναφέρεται παραβίαση συγκεκριμένων άρθρων για το θέμα των αγνοουμένων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Παπαδέλλης έχει το λόγο.

ΦΡΑΓΚΙΝΟΣ ΠΑΠΑΔΕΛΛΗΣ: Νομίζω ότι οι πανέλληνες και η παγκόσμια κοινή γνώμη γνωρίζει πολύ καλά την υπόθεση των χιλίων εξακοσίων δύο –τόσοι έχουν καταγραφεί, φοβούμαι ότι είναι πολλοί περισσότεροι- αγνοουμένων κατά τη διάρκεια της ιταμής τουρκικής εισβολής. Και βεβαίως δεν θα υπέβαλα ερώτηση στη Βουλή για το θέμα αυτό, δεδομένου ότι, όπως και η Αναπληρωτής Υπουργός ανέφερε, το θέμα κινείται και στον ΟΗΕ, κινείται και στο Συμβούλιο της Ευρώπης και παντού, εάν δεν είχα πληροφορηθεί, πριν από δύο μήνες που επισκέφθηκα την Κύπρο, ότι μεταξύ των αγνοουμένων υπάρχουν εικοσιοκτώ παιδιά, που κατά τη διάρκεια της εισβολής ήταν ηλικίας από πέντε μηνών έως δεκαπέντε ετών και φυσικά δεν μπορούσαν να είναι στρατώτες. Διότι οι άλλοι αγνοούμενοι υποστηρίζεται από την πλευρά της τουρκοκυπριακής ηγεσίας ότι ήταν στρατώτες και ως αιχμάλωτοι αγνοούνται. Τα παιδιά όμως αυτά δεν μπορούσαν βεβαίως να είναι φαντάροι. Και για τα παιδιά αυτά δεν νομίζω ότι γνωρίζει η παγκόσμια αλλά και η ελληνική κοινή γνώμη ότι ακριβώς είναι αγνοούμενοι. Γι' αυτό λοιπόν το «TAMA», η πολιτιστική εταιρεία της Κύπρου, έχει καταθέσει τετράτομη –όπως αναφέρω στην ερώτησή μου- πρόταση στο Συμβούλιο της Ευρώπης και ζητά να πληροφορηθεί τι ακριβώς συμβαίνει. Πρέπει δε να πω ότι το σχετικό κείμενο έχει υπογραφεί τόσο από τους ηγέτες της Εκκλησίας της Κύπρου και της Ελλάδας όσο και από την ηγεσία του Υπουργείου Εξωτερικών και της Ελλάδας και χαίρομαι γιατί είχα την τιμή να το υπογράψω και εγώ.

Αυτό λοιπόν που ζητώ με την ερώτησή μου –χαίρομαι γιατί η απάντηση που δόθηκε νομίζω είναι θετική- είναι αν η ελληνική Κυβέρνηση θα προβάλει το θέμα στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και παγκόσμια, διότι εδώ μιλούμε για παιδιά, κύριε Πρόεδρε, τα οποία όχι απλώς δεν ξέρουμε πού βρίσκονται αλλά είναι πολύ πιθανόν ότι έχουν γίνει αντικείμενα εκμετάλλευσης εκείνων οι οποίοι για όποιους λόγους έκαναν την εισβολή στην Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίαση μας παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένων

ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αιθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» «Θράκη 2000 -80 Χρόνια από την Ενσωμάτωση στην Ελλάδα», σαράντα μαθητές και μαθήτριες και τρεις συνοδοί -δάσκαλοι του 2ου Δημοτικού Σχολείου Περιστερίου.

Η Βουλή τους καλωσορίζει!

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Η Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών έχει το λόγο.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΖΩΗ (Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, είμαστε σαφέστατα στη διάθεση του πολιτιστικού σωματείου «TAMA», του κυπριακού σωματείου. Όπως είπα ήδη η πρεσβεία μας έχει ενεργοποιηθεί. Θα τους δούμε και θα συνεργαστούμε μαζί τους για τη συνέχιση την οποία θέλουν να δώσουν στη συγκεκριμένη ιστορία προβολής της τύχης των είκοσι εππά παιδιών που είναι μέσα στους χίλιους εξακόσιους δύο αγνοούμενους.

Η συνέχιση αφορά αφ' ενός μεν την ενεργοποίηση της UNICEF, την επαφή τους με το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών αλλά και από τη δική τους μεριά πρέπει να δώσουν τα συγκεκριμένα σημειώματα για το κάθε ένα παιδί, για να μπορέσουμε να ενεργοποιηθούμε συγκεκριμένα. Επαναλαμβάνω όμως ότι η διαφοροποίηση που υπάρχει σήμερα είναι ότι σε σχέση με παλιά μετά την πρόσφατη απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, δηλώνεται ότι η Τουρκία είναι υπεύθυνη γιατί μέχρι τώρα ήταν απλώς αμελής. Σήμερα είναι πλέον υπεύθυνη, υπεύθυνη για συγκεκριμένες παραβιάσεις των σχετικών άρθρων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Μας δίνεται δηλαδή τώρα και τυπικά, αν θέλετε, και νομικά η δυνατότητα να παρέμβουμε πολύ πιο συγκεκριμένα και βεβαίως είμαστε σύμφωνοι –εγώ θα έχω επαφή με την κα Παπαβασιλείου που είναι η πρόερος του σωματείου- για να προβάλουμε ξεχωριστά το θέμα των είκοσι εππά παιδιών που βρίσκονται ανάμεσα στους αγνοούμενους.

Ευχαριστώ τον κύριο Βουλευτή γιατί ανέδειξε αυτό πραγματικά το ιδιαίτερα ευαίσθητο ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνάδελφός σας είναι από το Αιγαίο!

Ευαισθησίες υπάρχουν πάντα, αλλά μιλούσαμε μέχρι τώρα απλά για υποκρισία ή αδιαφορία των ξένων, στους οποίους λέτε να απευθυνθούμε, κύριε συνάδελφε. Είδαμε με τις τελευταίες αποκαλύψεις και γεγονότα που δείχνουν συνενοχή, είδαμε εκπομπή πρόσφατα να αγοράζουν Ευρωπαίοι πολιτικοί ακίνητη περιουσία Ελλήνων στα κατεχόμενα στην Κύπρο! Αυτό είναι πια έξω από κάθε έννοια θητικής, είναι ντροπή.

Δεύτερη είναι η με αριθμό 1004/5.6.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Σταύρου Παπαδόπουλου προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικώς με την ένταξη του υδροηλεκτρικού έργου Τεμένους – Παρανεστίου του Νομού Δράμας στο επιχειρησιακό πρόγραμμα της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ).

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Παπαδόπουλου σε περίληψη έχει ως εξής:

«Μεγάλη αγανάκτηση, έντονος προβληματισμός και δυσφορία επικρατεί στους κατοίκους του Νομού Δράμας που για άλλη μια φορά εμπαιζούνται με τρόπο που αγγίζει τα όρια της απάτης, από τη Διοίκηση της ΔΕΗ, τον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό αλλά και γενικότερα από την Κυβέρνηση, για την απόφασή τους να μην εντάξουν στο πρόγραμμα της ΔΕΗ την κατασκευή της Υδροηλεκτρικής Μονάδας του Τεμένους της περιοχής Παρανεστίου Δράμας στον ποταμό Νέστο.

Για το εν λόγω έργο ο διαγωνισμός διεξήχθη την 20.1.1998, ανεδείχθη δε μειοδότης η κοινοταραχά της «Μηχανικής» με 14,2 δισεκατομμύρια δραχμές ήτοι διαφορά 1,2, 1,7 και 2,3 δισεκατομμύρια δραχμές από τους επόμενους ανταγωνιστές αντίστοιχα.

Η χρησιμότητα του έργου είναι πολλαπλή, τούτο δε αποδεικνύεται από τις Τεχνικοοικονομικές μελέτες της Διεύθυνσης Ανάπτυξης Υδροηλεκτρικών έργων (ΔΑΥΕ) της ΔΕΗ.

Σύμφωνα λοιπόν με τις ως άνω μελέτες το υδροηλεκτρικό έργο του Τεμένους είναι αναγκαίο για την αποδοτικότερη και ασφαλέστερη λειτουργία του υδροηλεκτρικού συγκροτήματος

Νέστου αποτελούμενο από τα Υ.Η.Ε. Θησαυρού, Πλατανόβρυσης και Τεμένους.

Είναι απαραίτητο για τις οικολογικές και αρδευτικές ανάγκες της περιοχής.

Είναι οικονομικά βιώσιμο και ανταγωνιστικό στα πλαίσια της υπό απελευθέρωση αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και συνεπώς επιωφελές για τη ΔΕΗ.

Εξάλλου, όπως προκύπτει από τις απαιτήσεις της οδηγίας 96/92 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Συνθήκης του Κιότο, οι υποχρεώσεις της Ελλάδας για την περιβαλλοντική πολιτική σχετικά με το «φαινόμενο του θερμοκηπίου», δύνανται να τηρηθούν μόνον με την κατασκευή μεγάλων υδροηλεκτρικών έργων.

Προς δε επισημάνεται ότι καθ' όλη την περίοδο κατασκευής του έργου, η οποία θα είναι περίπου τέσσερα χρόνια, θα απασχοληθούν επί τόπου κατά μέσον όρο περίπου τριακόσια είκοσι άτομα. Επιπροσθέτως θα υπάρξει δευτερογενής κύκλος εργασιών στην τοπική οικονομία, που θα προσθέτει από διάφορες προμήθειες υλικών μεταφορές κλπ. υπηρεσίες.

Επειδή για την περιοχή Παρανεστίου Δράμας αλλά και για όλον το Νομό Δράμας η μη συνέχιση του ως άνω Υδροηλεκτρικού Έργου του Τεμένους είναι μέγα πλήγμα και θα επιτείνει ακόμα περισσότερο την απερήμωση της περιοχής και επέκεινα την αύξηση της ανεργίας και ιδιαίτερα της ανεργίας των νέων που αυτήν τη στιγμή ξεπερνά το 35%.

Ερωτούμε τον κύριο Υπουργό:

Τι μέτρα θα πάρει για να ενταχθεί και πάλι το ως άνω Υδροηλεκτρικό Έργο Τεμένους Παρανεστίου στον Ποταμό Νέστο στο επιχειρησιακό πρόγραμμα της ΔΕΗ; Και ποια θα είναι η τύχη του μειοδοτικού διαγωνισμού που διεξήχθη στις 20.1.1998;»

Ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Καλαφάτης έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ συνάδελφε, αποφεύγω τον πειρασμό να απαντήσω στους οξείς χαρακτηρισμούς, πλην όμως θέλω να επισημάνω πως τόσο ο Υπουργείο Ανάπτυξης όσο ο Υπουργός και η Κυβέρνηση στο σύνολό της συμπεριφέρονται με ειλικρίνεια και είναι συνεπείς σ' αυτά τα οποία πρεσβεύουμε.

Τώρα σε σχέση με το υδροηλεκτρικό έργο Τεμένους, αυτό βρίσκεται έξι χιλιόμετρα κατάντι του υδροηλεκτρικού έργου Πλατανόβρυσης και αποτελεί το τρίτο εν σειρά έργο στον ποταμό Νέστο.

Τα γνωρίζετε, αλλά κυρίως τα αναφέρω για τα Πρακτικά. Η προβλεπόμενη ετήσια παραγωγή ενέργειας είναι 71 γιγαντοβατώρες. Το υπόψη έργο με το δημιουργούμενο ταμιευτήρα θα αναρυθμίζει τις εκροές του ανάντη ευρισκομένου σταθμού της Πλατανόβρυσης σε ημερήσια βάση, τροφοδοτώντας συνεχώς τα αρδευτικά δίκτυα των κατάντη πεδιάδων, ενώ θα διασφαλίζει τη συνεχή διάθεση της οικολογικής παροχής στο Δέλτα του ποταμού Νέστου.

Το έργο δημοπρατήθηκε τον Ιανουάριο του 1998 με προϋπολογισμό 28 δισεκατομμύρια, ο δε μειοδοτών εργολάβος προσέφερε 14,2 δισεκατομμύρια. Στην παρούσα φάση της ΔΕΗ βρίσκεται στο σάδιο λήψης απόφασης για τη σκοπιμότητα κατασκευής του έργου, με βάση την επικαιροποίηση των επιχειρηματικών, οικονομικών και λοιπών στοιχείων, στα πλαίσια του νέου ανταγωνιστικού περιβάλλοντος της απελευθέρωσης αγοράς ενέργειας.

Επομένων στο δεύτερο εκ των ερωτημάτων σας, η απάντηση είναι ότι ο διαγωνισμός δεν έχει ματαιωθεί. Απλώς δεν είναι ενεργοποιημένος, έχει παγώσει -για να χρησιμοποιήσω μια έκφραση της επικαιρότητας- και αναμένονται τα οικονομικά στοιχεία που θα τεκμηριώνουν τη βιωσιμότητα του έργου.

Γιατί γίνονται αυτά; Γιατί εν τω μεταξύ έχουν προκύψει καινούρια στοιχεία. Έχει προκύψει ένα καινούριο θεσμικό πλαίσιο σε σχέση με την αγορά της ενέργειας, η ΔΕΗ έχει αλλάξει το θεσμικό πλαίσιο που την διήπει και έχουν υπάρξει και κάποια καινούρια οικονομικά στοιχεία εξ αυτών ακριβώς των λόγων, ένα εκ των οποίων θα σας έλεγα πως είναι ότι με το παλιό καθεστώς προβλεπόταν ότι οι αποσβέσεις θα πρέπει να κυμαίνονται σε ένα χρονικό ορίζοντα πεντηκονταετίας. Σήμερα

αυτό από τα διεθνή δεδομένα έχει αλλάξει και θα πρέπει οι αποσβέσεις των υδροηλεκτρικών έργων να έχουν έναν ορίζοντα εικοσαετίας.

Επομένως αυτήν τη στιγμή γίνεται μελέτη σκοπιμότητας. Εξετάζεται σοβαρά αυτό το σημαντικό έργο, όχι για τη Δράμα, αλλά γενικότερα για την ενεργειακή αγορά της χώρας μας και αν αυτή η μελέτη σκοπιμότητας αποδείξει ότι το έργο είναι βιώσιμο και ανταπόδοτικό, τότε να είσθε σίγουρος ότι θα γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Όπως ακούσατε είναι παγωμένος ο διαγωνισμός. Τώρα διευκρινίστε με τις ερωτήσεις σας αν είναι στην απλή ψύχη ή στην κατάψυξη...

Ο κ. Παπαδόπουλος έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ ειλικρινά, κύριε Υπουργέ, χαίρομαι γιατί πραγματικά είπατε ότι αυτή τη στιγμή είναι παγωμένη η όλη διαδικασία και θέλουμε να δούμε τη μελέτη σκοπιμότητας.

Θα αντιλέξω όμως και θα πω: Είναι δυνατόν ένα έργο να έχει πάει σε μειοδοτικό διαγωνισμό και να μην υπήρχε μελέτη σκοπιμότητας και να διαφοροποιήθηκαν από τότε σε ελάχιστο χρονικό διάστημα τα στοιχεία, ούτως ώστε να θελήσουν νέα μελέτη σκοπιμότητας;

Αισθανόμεθα, κύριε Υπουργέ –και δεν θέλουμε να είμαστε σε αντιδικία- στη Δράμα ότι είμαστε υπό διωγμό. Κατ' αρχήν κατεστράφη όλη η βιοτεχνία ετοίμου ενδύματος. Μετά ήρθε το εργοστάσιο της «SOFTEX» που αυτήν τη στιγμή υπολειπούργει και από χήλια διακόσια είκοσι πέντε ή χίλια διακόσια πενήντα άτομα που κάποτε εργάζονταν, αυτήν τη στιγμή εργάζονται μόνο γύρω στους τετρακόσιους και αυτοί τίθενται σε διαρκή διαθεσιμότητα.

Από την άλλη πλευρά, αυτό το έργο για την Δράμα είναι μεγαλόπνιο, γιατί για τέσσερα τουλάχιστον χρόνια θα εξασφαλίζε σε τετρακόσιους τουλάχιστον οικογένειες δουλειά. Και γνωρίζετε πολύ καλά ότι στην περιοχή αυτή που είναι αυτό το έργο, το Παρανέστη Δράμας κάποτε υπήρχαν δέκα χιλιάδες άτομα και αυτήν τη στιγμή είναι περίπου χίλιοι. Άρα λοιπόν δικαίως διαμαρτυρόμεθα, γιατί εκπροσωπούμε ένα νομό που αισθανόμεθα όλοι ότι είμαστε υπό διωγμό. Είναι αμαρτία. Κάντε κάτι.

Νομίζω λοιπόν ότι υπάρχουν άλλοι λόγοι. Υπήρχε, αν θέλετε, κάποια αντιδικία ανάμεσα στον πρόεδρο της «Μηχανικής» που μειοδότησε και σε έναν Υπουργό. Αυτή όμως η αντιδικία δεν αφορά τη Δράμα και δεν θέλουμε να είναι εις βάρος του νομού και της ανάπτυξής του.

Γ' αυτό λοιπόν έκανα αυτήν την ερώτηση και χαίρομαι που σε ένα μέρος δεσμευτήκατε. Άλλα χρειάζεται πραγματικά πίεση από την άλλη πλευρά, διότι το έργο αυτό έρχεται συνεπικόυρο στο όλο πλέγμα των φραγμάτων που έγινε στην περιοχή, που είναι του Θησαυρού και του Τεμένους. Θα έχουμε καλύτερη μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς καμία απώλεια, αν γίνει και αυτό το έργο το οποίο, όπως είπατε, είναι των 19.5 MW

Νομίζω λοιπόν ότι για όλα αυτά έπερπετε να υπάρξει μία διευκρίνιση και μία δέσμευση από μέρους του Υπουργείου, ούτως ώστε το έργο να συνεχισθεί.

Δεν ξέρουμε, ούτε μας νοιάζει με ποιον εργολάβο. Αν θέλει τη Δ.Ε.Η. ας πάρει άλλον εργολάβο. Εμάς μας ενδιαφέρει να γίνει το έργο και να ανοίξουν αυτές οι δουλειές των τετρακοσίων περίπου θέσεων για τους εργαζόμενους, αλλά και οι δορυφορικές άλλες εργασίες που θα προσφέρουν ένα εισόδημα στο Νομό Δράμας, που συνεχώς υποβαθμίζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Αγαπητέ συνάδελφε, από την ομιλία σας φάνηκε ξεκάθαρα ότι διακατέχεσθε από μία αγωνία για την τύχη του νομού και του συγκεκριμένου έργου. Πλην όμως αυτή η αγωνία είναι διαποτισμένη με ένα πνεύμα έντονης αντιπολιτευτικότητας με το οποίο κινδυνεύετε να χάσετε το δίκιο σας. Γ' αυτό και οι οξείς χαρακτηρισμοί σας και γι' αυτό ακριβώς είπατε ότι η Δράμα είναι υπό διωγμόν, σαν να υπάρχει κάποιος κακός δαιμών, ο οποίος κυνηγά τους Δραμινούς.

Προς Θεού! Αυτά τα πράγματα δεν είναι σωστό να τα αναφέρουμε. Γιατί μπορεί να είναι κατανοητή η αγωνία για το

μέλλον του τόπου, τον οποίον εκπροσωπείται εδώ, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι μπορεί να σας δικαιολογεί κάποιος αν προβαίνετε σε υπερβολικές δηλώσεις και χαρακτηρισμούς.

Θέλω όμως να σας είμαι ξεκάθαρος. Αν, βάσει των μελετών, μέσα στο θεσμικό πλαίσιο της απελευθερωμένης αγοράς ενέργειας αποδείξουν ότι το έργο δεν είναι ανταποδοτικό και βιώσιμο, τότε κι εσείς ο ίδιος θα έπρεπε να ζητάτε το έργο αυτό να μη γίνει. Γιατί αυτό σημαίνει ότι θα επιβαρυνθεί το σύνολο του ελληνικού λαού, θα επιβαρυνθεί η αγορά της ενέργειας.

Επομένως ας περιμένουμε να δούμε τι θα βγάλει αυτή η μελέτη. Νομίζω ότι αυτό που αιτιάσθε ότι πρόκειται για μια κόντρα ενός Υπουργού με τον εργολάβο, ίσως είναι κάποια επιρροή που σας ασκείτε από την πλευρά των εργολάβων. Καλοπροσίτετα βέβαια μιλώ και όχι κακοπροσίτετα. Άλλα τέτοια πράγματα δεν υφίσταται. Η Δ.Ε.Η. κινείται σε ένα νέο περιβάλλον. Στην προηγούμενη πεντηκονταετία έκανε πολλά έργα, γι' αυτό και επετέλεσε ένα ιστορικό έργο σε όλη τη χώρα με βάση τα κοινωνικά κριτήρια, με βάση να βοηθήσει μια περιοχή, ένα χωριό απομονωμένο. Ο ρόλος της αυτός ο κοινωνικός στήμερα δεν υπάρχει, ούτε πρέπει να τον επιζητούμε. Η Δ.Ε.Η. ετοιμάζεται να μπει στο χρηματιστήριο. Η Δ.Ε.Η. ετοιμάζεται να μετοχοποιηθεί. Δεν μπορούμε να απαιτούμε να κάνει έργα τα οποία είναι επιζήμια προς τη λειτουργία της.

Επομένως δρούμε σε ένα νέο περιβάλλον και θα πρέπει να κάνουμε συμβατές τις ενέργειες και τις δράσεις της Δ.Ε.Η. μέσα σ' αυτό το νέο περιβάλλον.

Όσον αφορά τα προβλήματα που έχει η Δ.Ε.Η., τα παρακολουθούμε από πολύ κοντά, όπως το ζήτημα της «SOFT-EX» κλπ. Η Κυβέρνηση στο σύνολό της κι εγώ προσωπικά παρακολουθούμε καθημερινά τι γίνεται στη Δράμα και προσπαθούμε να στηρίξουμε αυτήν τη μονάδα, η οποία έντως στηρίζει τη Δράμα. Θα είμαστε κοντά ούτως ή άλλως στο λαό της Δράμας.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ σας έδωσα τις λύσεις για να είστε κοντά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Νομίζω, κύριε Παπαδόπουλε, πώς κατεγράφεται ότι είπατε κι εσείς κι ο κύριος Υπουργός και οι πολίτες θα κρίνουν.

Τρίτη είναι η με αριθμό 997/5.6.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεωργίου Χουρμουζάδη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την καταβολή των δεδουλευμένων σε απλήρωτους καθηγητές διαφόρων ειδικοτήτων.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Χουρμουζάδη έχει ως εξής:

«Με ένα κόλλυβα ασκεί την εκπαιδευτική της πολιτική η Κυβέρνηση. Έτοι παραμένουν απλήρωτοι:

Από το Νοέμβριο του 2000 οι εκπαιδευτικοί διαφόρων ειδικοτήτων οι οποίοι απασχολούνται στα πιλοτικά ολοήμερα σχολεία.

Οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι απασχολήθηκαν τα Σαββατοκύριακα κατά την περίοδο των περσινών και προπτέρινων πανελλήνιων εξετάσεων καθώς και αυτοί που εργάστηκαν στις εξετάσεις των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων.

Από το Φεβρουάριο του 2000 οι δέκα χιλιάδες περίπου εκπαιδευτές των εκατόντα δημοσίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και:

Από την αρχή της ακαδημαϊκής χρονιάς οι έκτακτοι επιστημονοκοί και εργαστηριακοί συνεργάτες του Τμήματος Βιολογικής Γεωργίας του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός, ποια μέτρα πρόκειται να πάρει η Κυβέρνηση και πότε, ώστε να πραγματοποιείται η απρόσκοπη μισθοδοσία αλλά και να καταβληθούν άμεσα τα δεδουλευμένα στους απλήρωτους εκπαιδευτικούς των παραπάνω κατηγοριών.»

Ο Υφυπουργός κ. Πετσάληνος έχει το λόγο.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΗΝΙΚΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου αναφέρεται κατ' αρχήν στην αποζημίωση των πρόσθετων εκπαιδευτικών των ολοήμερων σχολείων οι οποίοι συνολικά ανέρχονται σε ογδόντα περίπου και οι αμοιβές τους, όπως προαναφέρθηκε, δίνονται από κοινοτική επιχορήγηση. Σημειωτέον ότι αυτός ο νέος ελπιδοφόρος θεσμός του

ολοήμερου σχολείου χρηματοδοτείται κατά 96% από τον εθνικό προϋπολογισμό, από εθνικούς πόρους και κατά 4% συγχρηματοδοτείται από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Γι' αυτόν το λόγο επειδή δηλαδή ανήκει στις δράσεις τις χρηματοδοτούμενες και από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης οι οποίες διανύουν μια μεταβατική περίοδο από το πρώτο επιχειρησιακό πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας στο δεύτερο, δηλαδή από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και επειδή αυτές οι δράσεις χρηματοδοτούνται με ειδική διαδικασία μέσω προένταξης και προχρηματοδότησης των σχετικών τεχνικών δελτίων κλπ., υπήρξε μια σχετική καθυστέρηση για καθαρά διαδικαστικούς λόγους. Ωστόσο έχει επιλυθεί αυτό το πρόβλημα. Στις 31 Μαΐου κατατέθηκε ήδη η εντολή από τη γραμματεία του ειδικού λογαριασμού του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου που χρηματοδοτεί αυτό το πρόγραμμα, στο αρμόδιο υποκατάστημα της Εθνικής Τράπεζας, κατετέθησαν τα ποσά για να καταβληθούν οι αμοιβές για το διάστημα των περασμένων μηνών, στο οποίο αναφέρεται και η επίκαιρη ερώτηση. Βρίσκεται δε σε εξέλιξη και η διαδικασία καταβολής των αμοιβών Μαρτίου Απριλίου, έχουν υποβληθεί δηλαδή στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο οι καταστάσεις αμοιβών Μαρτίου -Απριλίου, έχει γίνει η εκκαθάριση και θα ακολουθήσουν οι καταβολές των κονδύλων και για το διάστημα των μηνών στους οποίους προαναφέρθηκαν.

Σε ότι αφορά το δεύτερο θέμα που θίγει η επικαιρό ερώτηση, δηλαδή την αποζημίωση των εκπαιδευτικών για εργασία τα Σάββατα και τις Κυριακές στις γενικές εξετάσεις της περασμένης χρονιάς, εδώ θα ίθελα να θυμίσω ότι μετά από απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία θα έπρεπε διάφορες αρμοδιότητες να μεταφερθούν από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση πάλι στο Υπουργείο Παιδείας, εξεδόθη ο v. 2817 την περασμένη χρονιά και γι' αυτόν το λόγο υπήρξε ένα πρόβλημα διαδικασίας γιατί τα κονδύλια αυτά θα έπρεπε να ξαναμεταφερθούν από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοίκησεις στο Υπουργείο Οικονομικών. Εκεί δεν υπήρξε δυνατόν να μεταφέρουν οι Νομαρχιακές Αυτοδιοίκησεις τα σχετικά ποσά. Υπήρξε επιπρόσθετη χρηματοδότηση από το Υπουργείο Οικονομικών στις περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και άρχισε εδώ και πολλούς μήνες κανονικά η καταβολή των δεδουλευμένων.

Μέχρι στιγμής έχουν καταβληθεί ποσά ενός δισεκατομμυρίου τριακοσίων σαράντα τεσσάρων εκατομμυρίων δραχμών και επίσης υπεγράφησαν πριν από μερικές μέρες οι αποφάσεις για άμεση διάθεση άλλων διακοσίων είκοσι επτά εκατομμυρίων δραχμών όπως επίσης υπεγράφη και η απόφαση για συμπληρωματική πίστωση επτακοσίων εκατομμυρίων δραχμών στο σχετικό κωδικό αριθμό από τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους του Υπουργείου Οικονομικών προκειμένου να διατεθούν για την κάλυψη υποχρεώσεων καταβολής αποζημίωσης στους εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για το διάστημα στο οποίο αναφέρεστε και εσείς, κύριε Χουρμουζάδη.

Ος προς την αποζημίωση των εκπαιδευτικών των δημοσίων ΙΕΚ. Έχω ξαναπάτησε σε αυτήν την Αίθουσα. Θα θυμίσω ότι το πρόβλημα υπήρξε επειδή υπήρξε μια εκτίναξη θα λέγαμε του αριθμού, μία πολύ μεγάλη αύξηση του αριθμού των ΙΕΚ στην περίοδο 1999-2000, έφθασαν περίπου στα εκατόντα σαράντα μαζί με τα παραπτήματα και από εκεί έκανε αυτό το πρόβλημα των επιπρόσθετων κονδυλίων που θα έπρεπε να βρούμε πέραν του προϋπολογισμού που είχε εγγράψει τα σχετικά ποσά για το προηγούμενο διάστημα.

Εξασφαλίσαμε 2,5 δισεκατομμύρια από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας και έχουν ήδη καταβληθεί. Άλλα 5 δισεκατομμύρια επίσης έχουν εξευρεθεί, είχαμε ζητήσει από το Υπουργείο Οικονομικών και διατίθενται. Η διαδικασία εκταμίευσης ολοκληρώνεται εντός των προσεχών ημερών με αποτέλεσμα να καταστεί δυνατή η καταβολή του επιμισθίου των εκπαιδευτικών που αφορά το σύνολο της αποζημίωσης για το προηγούμενο διάστημα. Και για το εναπομένον ποσό επίσης για δεδουλευμένα, επειδή έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικές διαδικασίες του δευτέρου ...ΕΠΕΑΕΚ δηλαδή έγινε η έγκριση και από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τώρα η συγχρηματοδότηση

από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης πλέον θα αρχίσει να γίνεται με κανονική ροή- θα υπάρξει η δυνατότητα να καταβληθούν και τα υπόλοιπα ποσά των δεδουλευμένων.

Σε ό,τι αφορά το τέταρτο θέμα που θίγει η ερώτηση, θέλω να πω ότι έχουν εξοφληθεί όλες οι υποχρεώσεις του ΤΕΙ Ηπείρου για την αποζημίωση των εκτάκτων επιστημονικών εργαστηριακών συνεργατών του Τμήματος Βιολογικής Γεωργίας. Δεν υπάρχει δηλαδή πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Χουρμουζιάδης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ: Εξου και η φράση «ξένα κόλλυβα», για να δώσουμε το θανάσιμο χαρακτήρα του προβλήματος. Όταν κρατάτε έναν εκπαιδευτικό, κύριε Υπουργέ, απλήρωτο, σημαίνει ότι του θανατώνεται τη δάθεση για να διδάξει. Δεν μπορείτε να βρείτε έναν πιο αποτελεσματικό τρόπο να υπονομεύσετε μία εκπαιδευτική διαδικασία από το να μην πληρώνεται ο εκπαιδευτικός. Είναι η πιο αποτελεσματική διαδικασία.

Γι' αυτό δεν θα ήθελα να το σχολίασω, γιατί δέχομαι τις εξηγήσεις που δώσατε. Γιατί, όμως, τελικά δεν παίρνετε μέτρα ώστε σιγά σιγά οι προσλήψεις των εκπαιδευτικών σε όλες αυτές τις δραστηριότητες να γίνονται με έναν κανονικό τρόπο, ώστε η μισθοδοσία τους να είναι κανονική και ρέουσα, να μην υπάρχουν κενά στη μισθοδοσία, ώστε και ο εκπαιδευτικός να είναι βέβαιος ότι θα πληρωθεί, αλλά και ότι το καθήκον το οποίο καλείται να εκτελέσει, θα εκτελεστεί όπως πρέπει. Να λείψει δηλαδή αυτό το φαινόμενο της σύμβασης, η οποία τελικά οδηγεί μοιραία στην καθυστέρηση και αν θέλετε είτε από έλλειψη πόρων είτε από μία διογκωμένη γραφειοκρατία σε αυτά τα προβλήματα. Δηλαδή η πρότασή μας είναι: Προχωρήστε, κύριε Υπουργέ, σε μια κανονική διαδικασία πρόσληψης και όχι σε αυτήν την περίεργη διαδικασία της πρόσληψης της σύμβασης έργου. Νομίζω ότι τότε σιγά σιγά θα βρεθούν και οι λύσεις, αυτές τις οποίες αναζητούν οι απλήρωτοι εκπαιδευτικοί, αλλά και εμείς προτείνουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Πετσάλνικος έχει το λόγο.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δυο λόγια, θέλω να πω μόνο, κύριε Πρόεδρε. Θεωρώ τουλάχιστον αποχέστατη την έκφραση του χαρακτηρισμού «με ξένα κόλλυβα». Κύριε Χουρμουζιάδη, εσείς μάλιστα ως σοβαρός πανεπιστημιακός δάσκαλος είμαι σίγουρος ότι δεν συμφωνείτε με τη διατύπωση της ερώτησης, μάλλον δεν την έχετε κάνει εσείς τη διατύπωση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ: Είναι εκφραστική άποψη.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Είμαι σίγουρος ότι δεν την έχετε κάνει εσείς αυτήν τη διατύπωση.

Τα κονδύλια, όπως είπα, διατίθενται και από τον κρατικό προϋπολογισμό, τους εθνικούς πόρους, αλλά είναι και κονδύλια που διατίθενται για νέα προγράμματα και ιδιαίτερα για πιλοτικά προγράμματα και από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Σας εξήγησα νωρίτερα ότι δεν οφείλεται στη διαδικασία των προσλήψεων. Η διαδικασία είναι καθόλα κανονική, αλλά όταν πρόκειται για πιλοτικό πρόγραμμα δεν θα προσλάβεις μόνιμο εκπαιδευτικό βέβαια, διότι τα πιλοτικά προγράμματα μετά αξιολογούνται, άρα θα χρειαστεί για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και για συγκεκριμένες ειδικότητες να προσφέρει τις υπηρεσίες του ο συγκεκριμένος εκπαιδευτικός. Δεν είναι λοιπόν πρόβλημα του τρόπου πρόσληψης ή της σχέσης εργασίας. Σας εξήγησα με απόλυτη ειλικρίνεια ότι και σε γραφειοκρατικούς λόγους και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τη μετάβαση από το Β' στο Γ' Πλαίσιο Στήριξης υπήρξαν κάποιες καθυστερήσεις.

Σας εξήγησα επίσης αναλυτικά τις ενέργειες που κάναμε και στις οποίες προέβημεν για να εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση και να πληρωθούν οι εκπαιδευτικοί για τα δεδουλευμένα τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Τροποποίηση διατάξεων του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και άλλες διατάξεις για την προστασία του πολίτη από αξιόποινες πράξεις εγκληματικών οργανώσεων».

Κύριοι συνάδελφοι, στη χθεσινή συνεδρίαση ψηφίστηκαν τα άρθρα 1 έως 5. Έχουν απομείνει για συζήτηση σήμερα ως μία ενότητα τα άρθρα 6 έως 12 του νομοσχεδίου –είναι βεβαίως και το ακροτελεύτιο- και μία τροπολογία. Υπάρχουν επίσης μία εμπρόθεσμη τροπολογία και δύο εκπρόθεσμες Βουλευτών.

Προχωρούμε στη συζήτηση της ενότητας των άρθρων 6 έως 12.

Πριν δώσω το λόγο στον εισηγητή, κύριε Υπουργέ, έχετε να ανακοινώσετε από την αρχή τροποποίησεις πάνω στα συζητούμενα άρθρα βελτιώσεις ή αναδιατυπώσεις;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ευχαρίστως θα μπορούσα από τώρα να πω ορισμένες επί μέρους τροποποίησεις, αλλά δεν τις οριστικούς πριν ακούσω τη συζήτηση στη Βουλή. Αν πάλι θέλουν για να προβληματιστούν οι κύριοι Βουλευτές, να πω τις σκέψεις μου για τροποποίησεις, μπορώ να τις πω από τώρα από το άρθρο 6 και επόμενα.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Καλό θα ήταν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Εάν δεν είναι οριστικές οι τροποποίησεις και σκοπεύει ο κύριος Υπουργός να κάνει ύστερα από τη συζήτηση και άλλες, νομίζω ότι θα δημιουργηθεί ενδεχόμενα σύγχυση στο Σώμα, εάν τώρα τοποθετηθεί αποσπασματικά.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ίσως να πω, κύριε Πρόεδρε, μόνο για το άρθρο 6, επειδή υπάρχει ένα πρόβλημα νομοτεχνικό. Παραπέμπουμε για τις ανακριτικές πράξεις που προβλέπονται στο άρθρο 6 σε ειδική νομοθεσία. Όπως εξήγησα και στη Διαρκή Επιτροπή, αυτή η νομοτεχνική μέθοδος της παραπομπής στην ισχύουσα νομοθεσία έχει νόημα. Θέλουμε να δείξουμε με αυτό ότι δεν εισάγουμε καινούριους τρόπους έρευνας που δεν τους γνωρίζει η νομοθεσία μας, απλώς επεκτείνουμε και στο οργανωμένο έγκλημα προβλεπόμενους ήδη τρόπους. Για να γίνει σαφέστερο αυτό προσθέτουμε ότι η παραπομπή αυτή ισχύει κατά τα λοιπά, αφού πρώτα τηρηθούν οι εγγυήσεις τις οποίες προβλέπουμε στο άρθρο 6, οι οποίες είναι αυξημένες. Αυτή είναι η τροποποίηση που έχει γίνει στο άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Επιφυλάσσουστε λοιπόν για την οριστικοποίηση των τροποποίησεων μετά τις ομιλίες. Πολύ ωραία.

Το λόγο έχει ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ κ. Δαμιανάκης.

ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗΣ : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των άρθρων 6 έως και 12 του νομοσχεδίου.

Θα πω για το άρθρο 6 ότι προστίθεται στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ένα νέο άρθρο, το άρθρο 253 Α, κατά το οποίο η έρευνα για τις αξιόποινες πράξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 187, μπορεί να συμπεριλαβεί και ανακριτικές πράξεις, όπως προβλέπονται σε ειδικά ποινικά νομοθετήματα. Η προσθήκη δηλαδή του νέου άρθρου της ποινικής δικονομίας, 253 Α, επεκτείνει ήδη θεσμοθετημένες από τη Βουλή των Ελλήνων ανακριτικές πράξεις και στα εγκλήματα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 187. Με αυτό τοντικά ότι δεν εισάγεται κάποιο νέο στοιχείο, κάποια νέα διάταξη, αλλά απλά γίνεται παραπομπή σε ήδη θεσμοθετημένες διατάξεις.

Θα προσθέσω εδώ ότι η διενέργεια των ανακριτικών αυτών πράξεων δεν επιτρέπεται σε κάθε περίπτωση, αλλά μόνο εφόσον υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι έχουν τελεστεί αξιόποινες πράξεις και μόνο αν κρίνεται ότι η εξάρθρωση της εγκληματικής οργάνωσης θα είναι με κάθε άλλον τρόπο αδύνατη ή δυσχερής.

Για το θέμα του «ουσιωδώς δυσχερής» υπήρξαν κάποιοι προβληματισμοί. Νομίζω ότι ο Υπουργός θα μας το διευκρινίσει

αν παραμένει ουσιωδώς, εξαιρετικά δύσκολη ή κάτι αλλο. Υπήρξε κάποια προβληματική.

Επίσης, και ορθώς, απαιτείται ειδικά αιτιολογημένο βούλευμα του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατεπείγοντος θα μπορεί να μην υπάρχει απόφαση δικαστικού συμβουλίου, που όμως εντός τριών ημερών θα πρέπει να επικυρωθεί η όποια απόφαση του ανακριτή επί ποινή ακυρότητάς της, αν δεν επικυρωθεί με δικαστικό βούλευμα.

Εξάλλου η καταγραφή με συσκευές ήχου ή εικόνας αφορά μόνο συμπεριφορά ή γεγονότα που λαμβάνουν χώρα εκτός κατοικίας, ιδιωτικής ή επαγγελματικής και βεβαίως δεν θα μπορούσε να είναι και αλλιώς λόγω της σχετικής συνταγματικής διάταξης σε ό,τι αφορά την προστασία του ασύλου της κατοικίας.

Από την Έκθεση του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής υπάρχει μια παραπήρηση σύμφωνα με την οποία θα έπρεπε να περιλαμβάνει μόνο τα εγκλήματα της παραγράφου 1 του άρθρου 187 και όχι της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου. Μπορείτε, κύριε Υπουργέ, να δείτε αυτό το θέμα.

Σε σχέση με το άρθρο 7 προτείνεται η κατάργηση του ενδίκου μέσου της αναιρέσεως κατά των βουλευμάτων για λόγους επιτάχυνσης της διαδικασίας. Είναι μια διάταξη η οποία δέχθηκε κριτική και βέβαια η κριτική επικεντρώθηκε στο γεγονός ότι παραβλέπεται η σοβαρότητα των συζητουμένων υποθέσεων, όπως η επίσης θα υπάρχει και ένα θέμα που θα προκύπτει από τη δυσχέρεια της ερμηνείας και εφαρμογής των νέων διατάξεων που ίσως σε αυτές τις περιπτώσεις θα ήταν χρήσιμο να υπήρχε και η αναιρετική διαδικασία, δεδομένου ότι θα είναι πολλά τα νομικά θέματα τα οποία λόγω της νέας υφής των διατάξεων μπορεί να ανακύψουν.

Σε σχέση με τη διάταξη του άρθρου 8 καθιερώνεται η ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων που εμπλέκονται σε επιχειρήσεις οργανωμένου εγκλήματος. Οι κυρώσεις εναντίον νομικών προσώπων που εισάγονται δεν είναι μέχρι σήμερα γνωστές στο ποινικό μας σύστημα. Οι διατάξεις του ειδικού μέρους του ποινικού κώδικα είναι έτσι διατυπωμένες, ώστε να προϋποθέτουν άνθρωπο ενεργούντα ή παραλείποντα. Δεν ήταν λοιπόν μέχρι σήμερα εφικτό, εφόσον το νομικό πρόσωπο δεν σκέπτεται, να υπάρχει και ποινικός καταλογισμός.

Σήμερα ορισμένα ξένα δίκαια, κυρίως τα αγγλοσαζωνικά, αποδέχονται την εγκληματική ιακώντητα και κατά συνέπεια τη δυνατότητα τιμώρησης του νομικού προσώπου.

Αντίστοιχη διάταξη επαναλήφθηκε και στο γαλλικό ποινικό κώδικα του 1994.

Στο σημείο αυτό θέλω να πω στον συνάδελφο κ. Καμμένο –και να το πω με πάρα πολύ χαμηλούς τόνους και συναδελφικά– σε σχέση με την προχθεσινή του παρατήρηση για το θέμα αυτό. Κοιτάξτε, κύριε Καμμένε, ειλικρινά σας λέω και θέλω να ακούσετε που σας το λέω. Η διάταξη αυτή εισάγεται κατά τρόπο εξαιρετικό στο δικαίο μας. Δηλαδή, δεν είναι, αν θέλετε, μια κοινή διάταξη η ευθύνη του νομικού προσώπου και ο ποινικός καταλογισμός σε βάρος του, κατά τρόπο ακραίο, νομοθετείται. Αυτό το θέμα η έκθεση του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής το θίγει. Συνεπώς νομίζω ότι προχές που είπατε αυτό στον κύριο Υπουργό εάν το σκεφθείτε και μ' αυτήν την έννοια, νομίζω ότι πρέπει να σταματήσετε και σεις την κριτική που ασκήσατε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: ... είναι επιβαρυντικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Να μην ανοίγουμε διάλογο, παρακαλώ. Κύριε Δαμιανάκη, να απευθύνεστε στο Προεδρείο, παρακαλώ, για οποιαδήποτε άποψη, για να μην προκαλείτε διαλογική συζήτηση.

ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗΣ: Καί βέβαια, ως έχει διατυπωθεί η διάταξη, αυτό ακριβώς δεικνύει, ότι όπου είναι καλύτερη οικονομική κατάσταση, τόσο αυτοτρόπερη θα είναι και η ποινή. Έτσι ερμηνεύεται από πλήθος διατάξεων του Ποινικού μας Κώδικα.

Σε σχέση με το άρθρο 9, όπως αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση, η λήψη μέτρων προστασίας μαρτύρων πρέπει να διέπεται από τις αρχές της εκούσιας συμμετοχής, της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας.

Είναι φανερό ότι πρόκειται για μάρτυρες οι οποίοι βεβαίως θα είναι είτε πληροφοριοδότες είτε μυστικοί ανακριτικοί υπαλλήλοι.

Ξέρετε, αυτή η διάταξη έλειπε από το ποινικό μας σύστημα. Υπάρχει στα ποινικά συστήματα των περισσοτέρων κρατών. Υπάρχει ένα κενό το οποίο έχει επισημανθεί και από το 7ο συνέδριο, του Συνεδρίου της Ελληνικής Εταιρείας Ποινικού Δικαίου. Η νομική του, αν θέλετε, βαρύτητα έγκειται στο γεγονός ότι η ανωνυμία ή ψευδωνυμία των μαρτύρων εκτός από την προσβολή του δικαιώματος του κατηγορουμένου να εξετάζει τους μάρτυρες κατηγορίας, είναι και το θέμα κατά πόσον παραβιάζεται η αρχή της μυστικότητας.

Ένα κριτήριο, αν θέλετε, αποφασιστικό που υπάρχει, είναι η διαπίστωση ότι ο μάρτυρας κινδυνεύει, αν δηλαδή υπάρχει διακινδύνευση του μάρτυρα έστω και αν αυτή ακόμα δεν έχει συγκεκριμενοποιηθεί. Σ' αυτήν την περίπτωση, με βάση τις αρχές της αναγκαιότητος, ειδικότητος, θα ήταν δικαιολογημένη. Άλλα θα πρέπει κανείς με πάρα πολύ λεπτές ισορροπίες να εξετάζει πάντα τα δικαιώματα του κατηγορουμένου. Η διατήρηση της ανωνυμίας του μάρτυρα κατά το σχέδιο νόμου -και ορθώς- συνεπάγεται την απαγόρευση αξιολόγησης της κατάθεση του σε βάρος του κατηγορουμένου.

Σε ότι αφορά το άρθρο 10, προβλέπονται για πρώτη φορά μέτρα προστασίας των δικαιωτικών λειτουργών που ερευνούν ή εκδικάζουν υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος καθώς και μέτρα εξασφάλισης της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας των κρατουμένων που επιθυμούν να αποκαλύψουν τη δραστηριότητα εγκληματικών οργανώσεων. Υπήρξε μια παρατήρηση, μήπως πρέπει να επεκταθεί και στους οικείους. Θα μας πει ο κύριος Υπουργός όταν τοποθετηθεί.

Τέλος, το άρθρο 11, το οποίο δεν σχετίζεται με τα παραπάνω, σύμφωνα με την εισηγητή του έκθεση, αναθέτει την Εποπτεία και καθοδήγηση των ερευνών για ναρκωτικά στις περιοχές των εφετείων Αθηνών και Θεσσαλονίκης σε εισαγγελέα εφετών.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, και τα υπόλοιπα στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Μαρκογιαννάκης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το άρθρο 6 αναφέρεται σε συγκεκριμένες ανακριτικές πράξεις επί εγκληματικών οργανώσεων, ανακριτικές πράξεις οι οποίες ήδη είναι θεσμοθετημένες -είναι γνωστό- και απλά τονίζεται ότι αυτές οι συγκεκριμένες ανακριτικές πράξεις θα ισχύουν και στις περιπτώσεις του οργανωμένου εγκλήματος που περιλαμβάνει και την τρομοκρατία.

Κύριε Υπουργέ, επιμένουμε ότι πιθανότατα θα δημιουργηθούν ερμηνευτικά προβλήματα. Πιθανότατα στην πράξη η παραπομπή σε ειδικούς νόμους, πέραν του ότι είναι άκομψο στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας να γίνεται τόσο ευρεία παραπομπή σε ένα άρθρο σε τόσους ειδικούς ποινικούς νόμους, θα δημιουργήσει προβλήματα.

Σε κάθε περίπτωση νομίζω ότι είναι ορθή αυτή η υπαγωγή των διατάξεων στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και στα αδικήματα για τα οποία νομοθετούμε κι εμείς ως Νέα Δημοκρατία υιοθετούμε τη ρύθμιση.

Στο άρθρο 7 για την περάτωση της ανάκρισης: Δεν συμφωνώ με όλους όσους θέλουν σε κάθε περίπτωση η προδικασία γενικώς να είναι τόσο πολυτελής. Ειδικότερα εννοώ το ενδιάμεσο στάδιο το λεγόμενο, δηλαδή μεταξύ της περάτωσης της ανακρίσεως και της εκδικάσεως της υπόθεσης στο ακροατήριο.

Έχουμε τρεις βαθμούς: Το βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών, το βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών και την προσφυγή στον Άρειο Πάγο με το ένδικο μέσο της αναιρέσεως. Αποτέλεσμα είναι συνήθως από πολλούς να γίνεται χρήση και των τριών αυτών βαθμών όχι γιατί ελπίζουν ότι θα υπάρχει διαφοροποίηση -και το βλέπουμε αυτό σε κραυγαλέες περιπτώσεις όπου είναι αποδεδειγμένες αφ' εαυτών οι κατηγορίες- αλλά μόνο για να χρονοτριβήσουν ελπίζοντας ενδεχομένως στο δεκαοκτάμηνο, ελπίζοντας ενδεχομένως σε αλλαγή της νομοθεσίας και πολύ περισσότερο υπέικοντας σ'

αυτό το δόγμα, το οποίο λέει ότι όσο καθυστερεί να εκδικαστεί μια υπόθεση αυτή πάντα είναι σε βάρος της δικαιοσύνης, ενίστε υπέρ του κατηγορούμενου και πάντοτε υπέρ κάποιας τάξεως εργαζομένων. Έτσι λέγεται. Συμφωνούμε, λοιπόν, απόλυτα με τη ρύθμιση.

‘Άλλωστε, κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, ο κατηγορούμενος και μ' αυτόν τον περιορισμό θα έχει τη δυνατότητα να κριθεί τέσσερις φορές: Μία στην προδικασία με βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών και τρεις επί της ουσίας. Αντιλαμβάνεστε ότι κι εδώ υπάρχει πολυτέλεια. Πέραν όμως τούτου θα ήθελα να τονίσω το εξής: Ουσιαστικώς περιορίζεται η αναίρεση, η οποία, κύριοι συνάδελφοι, όπως έρετε καλύτερα από εμένα όσοι εξ ουών είστε νομικοί, δεν αναφέρεται στην εκτίμηση των πραγματικών περιστάτων και των αποδείξεων, αλλά σε τυπικούς λόγους.

‘Αρα, όταν το βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών, το οποίο κρίνει εις δεύτερο βαθμό, θα κρίνει απλά εις πρώτο βαθμό, τότε αποφεύγουμε τον πρώτο βαθμό. Νομίζω ότι θα πρέπει να επεκταθεί το μέτρο και σε άλλες υποθέσεις για να μη δίνουμε τη δυνατότητα περαιτέρω χρονοτριβής. Συμφωνούμε απόλυτα με τη ρύθμιση.

Το άρθρο 8: Και μ' αυτό συμφωνούμε, αλλά με μία παρατήρηση. Δεν συμφωνώ με εκείνους, οι οποίοι ομιλούν για ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων. Δεν πρόκειται περί ποινικής ευθύνης. Τα νομικά πρόσωπα δεν έχουν ποινική ευθύνη, πώς να το κάνουμε; Πρόκειται περί επιβολής διοικητικού προστίμου, όπως το νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να είναι και παθόν σε ορισμένα ποινικά αδικήματα. Παραδείγματος χάρη δεν μπορεί το νομικό πρόσωπο να είναι παθόν στη συκοφαντική δυσφήμιση. Κατά τον ίδιο τρόπο δεν μπορεί να υποστεί και ποινικές κυρώσεις.

Συμφωνούμε επίσης με τη ρύθμιση -που δεν τη βλέπω, αλλά πληροφορούμαι ότι θα μπει ως παράγραφος 3,- ότι δηλαδή το διοικητικό πρόστιμο είναι ανάλογο και με την οικονομική επιφάνεια του Ν.Π., διότι άλλωστε το ύψος πολλών ειδών αποζημιώσεων εξαρτάται και από την οικονομική επιφάνεια του υπόχρεου.

Εκεί που θα σταθώ είναι στα υπόλοιπα άρθρα.

Κύριε Υπουργέ, στο άρθρο 9, «Προστασία μαρτύρων», πρέπει να βρούμε τη χρονή τομή ούτως ώστε ο μάρτυρας να προστατεύεται αλλά και να έχει το θάρρος να καταθέσει. Παράλληλα όμως και να μη παραβλάπτονται τα δικαιώματα του κατηγορουμένου. Δεν ήθελα ποτέ να βρεθώ στο σκαμνί κατηγορούμενος και να έχω κατηγορία η οποία να στηρίζεται σε πράκτορα «X» ή σε μάρτυρα «A» ή σε μάρτυρα «Γ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Έτσι είναι. Κανείς δεν θα το ήθελε. Είναι σαφές αυτό.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Να εξηγούμαστε, για να μη νομίζει και ο κόσμος ότι, επειδότη η Νέα Δημοκρατία στηρίζει το νομοσχέδιο -και οφείλουμε να το στηρίξουμε όλοι μας εδώ μέσα- θα φάσουμε και σε ακρότητες, οι οποίες ενδεχομένως να οδηγήσουν σε βλάβη των συμφερόντων του κάθε κατηγορούμενου. Υπάρχουν αναφαίρετα δικαιώματα, τα οποία δεν μπορούμε να του τα στερήσουμε.

Η υπάρχουσα διατάξη ξεκινά καλά, αλλά κάπου χαλάει.

Κύριε Υπουργέ, μας λέτε ότι εάν ο διάδικος ζητήσει την αποκάλυψη του ονόματος υποχρεωτικώς θα αποκαλυφθεί ή αν θέλει το δικαστήριο. Αυτό τι κάνει; Εκ προοιμίου αποτρέπει τον οποιοδήποτε μάρτυρα να καταθέσει. Διότι, κακά τα ψέματα, ο κάθε κατηγορούμενος που θα έρθει στο δικαστήριο θα ζητήσει να μάθει -είναι λογικό, είναι νόμιμο, είναι φυσικό- ποιος είναι εκείνος που τον κατηγορεί. Δεν μπορούμε να λέμε σε «Κ» σε κατηγορεί ότι ο «Ω» σε κατηγορεί.

Έγώ θα προτιμούσα μία άλλη διατάξη. Ποια είναι αυτή;

Η αποκάλυψη των στοιχείων του μάρτυρα να εξαρτάται από τον ίδιο. Δηλαδή αν συναίνει ο ίδιος, να αποκαλυφθεί το όνομά του. Προσέξτε, διότι αυτό τι σημαίνει; Εκ των προτέρων ο μάρτυρας θα ξέρει ότι το όνομά του δεν πρόκειται να βγει φόρα εάν δεν το θελήσει ο ίδιος. Εάν, όμως, δεν το θελήσει, εάν συνεχίσει να κρύβεται πίσω από την ανωνυμία, τότε η αποδεικτική αξία της κατάθεσής του να είναι μειωμένη και μόνο συνδυαζόμενη με άλλα στοιχεία, σοβαρά στοιχεία, αποδείξεις

πλήρεις, να μπορούν να οδηγήσουν στην προσωρινή κράτηση ή περισσότερο βέβαια, στην καταδίκη.

Έτσι, τι επιτυχάνουμε; Πρώτον, να ενθαρρύνεται ο οποιοσδήποτε να καταθέσει, διότι γνωρίζοντας ότι δεν πρόκειται να αποκαλυφθεί το όνομά του εάν δεν συναινέσει ο ίδιος θα πάει να καταθέσει και δεύτερον αποδυναμώνουμε την κατάθεσή του εάν δεν θελήσει ο ίδιος να αποκαλυφθεί το όνομά του.

Είναι μια σολομώντεια λύση, θα έλεγα, η οποία έχει ασφαλώς μειονεκτήματα, αλλά έχει πολύ λιγότερα μειονεκτήματα από εκείνα, τα οποία έχει η άλλη. Διότι η άλλη θα αποτρέψει, όπως είναι διατυπωμένη, με όλη την καλή προαιρέση και τη συμβολή, την οποία θέλουμε στο να γίνει ένας καλός νόμος το νομοσχέδιο σας. Έτσι, λοιπόν, δεν αποτρέπεται ο μάρτυρας να καταθέσει, πλην όμως, εάν επιμείνει μέχρι τέλους στην ανανυμία και δεν υπάρχουν και άλλα σοβαρά στοιχεία, δεν θα έχει καμία αξία αυτή η ανάνυμη κατάθεση.

Ασφαλώς, όμως, εδώ πρέπει να μπει και κάποια διάταξη για τις οικογένειες των μαρτύρων. Διότι ο μάρτυρας δεν φοβάται μόνο για τον εαυτό του, φοβάται για την οικογένειά του, φοβάται για τα παιδιά του κυρίως, για το σπίτι του.

Έρχομαι τώρα στο άρθρο 10, στην προστασία των άλλων προσώπων, όπου δεν υπάρχει καμία αντίρρηση και καμία υπόδειξη, πλην του ότι θα επανέλθω, κύριε Υπουργές στην αρχική διατύπωση, όσον αφορά τη μυστικότητα της ψήφου. Δεν χρειάζεται να γίνει αυτή η διευκρίνιση. Θα πρέπει να μείνει όπως ήταν στην αρχή. Κατά την εκδίκαση των κακουργημάτων αυτών η ψήφος των δικαστών είναι μυστική. Και τελειώσαμε. Η διευκρίνιση που έγινε στη συνέχεια, μάλλον προβλήματα μπορεί να δημιουργήσει, αν και ο οποιοσδήποτε που έχει καλή θέληση ερμηνεύοντας το νόμο θα δει ότι εκεί πάει. Εν πάσῃ περιπτώσει, όμως, να μην υπάρχουν κάποια προβλήματα στην εφαρμογή του.

Και τελειώνω με τις παρατηρήσεις μου στο άρθρο 11. Έπρεπε να είναι εδώ ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης για να μας εξηγήσει για ποιο λόγο θέλει αυτές τις αλλαγές. Εάν δεν σας έχει εξουσιοδότησει, εάν, κύριε Υπουργές, δεν σας έχει εμπιστευθεί ποια είναι η αιτία που θέλει να κάνει τις αλλαγές, οι οποίες επιφέρονται με το άρθρο 11, θα έπρεπε να είναι ο ίδιος εδώ να μας το πει.

Εγώ γνωρίζω πάρα πολύ καλά ότι σε όλη την Ελλάδα το σύστημα μέχρι τώρα έχει λειτουργήσει άψογα. Η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 31 έως 35 που επιβάλλει την εποπτεία των εισαγγελέων πρωτοδικών στην προκαταρκτική εξέταση ή στην προανάκριση για τα αδικήματα των ναρκωτικών δεν νομίζω να έχει δημιουργήσει το οποιοσδήποτε πρόβλημα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και η ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ)

Οι εισαγγελείς εφετών έχουν την ανωτάτη εποπτεία με το άρθρο 35, εάν δεν κάνω λάθος και τώρα ερχόμαστε εδώ και διασπούμε τη ρύθμιση, η οποία είναι ενιαία για όλη τη χώρα χωρίς να εξηγούμε το λόγο, γιατί πρέπει στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη να έχουμε εισαγγελέα εφετών.

Κυκλοφορεί -και αυτό είναι το χειρότερο από όλα- ότι δεν είναι αρεστός ή δεν είναι αρεστοί κάποιοι εισαγγελείς, οι οποίοι ερευνούν υποθέσεις διαπλοκής οργανωμένου εγκλήματος, τρομοκρατίας, ναρκωτικών στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης. Αυτό όμως, δεν μπορεί να αποτελέσει αιτία να παρεμβαίνουμε στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, διότι αυτό το πράγμα μένει. Δεν είναι μόνο σήμερα, που είναι ο άλφα εισαγγελεύς, ο οποίος δεν είναι αρεστός. Θα είναι και αύριο και μεθαύριο και μόνο προβλήματα δημιουργούμε.

Αυτά τα πράγματα κάναμε στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αυτές τις παρεμβάσεις, οι οποίες είναι παρεμβάσεις πρόσκαιρων προβλημάτων, τα οποία υπάρχουν και τον κάναμε τελικά τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, τον Ποινικό Κώδικα αγνώριστο. Δεν συμφωνούμε με τη ρύθμιση. Αυτήν τη ρύθμιση εμείς, κύριε Υπουργές, θα την καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ): Κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», σαράντα

μαθητές και μαθήτριες και τρεις δάσκαλοι από το 1ο Δημοτικό Σχολείο Γλυφάδας και είκοσι έξι μαθητές και μαθήτριες και δύο συνοδοί δάσκαλοι από το 7ο Δημοτικό Σχολείο Περάματος.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Παυλόπουλος.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα κατ'εξαίρεση να απευθυνθώ πρωτίστως στον Υπουργό και δευτερευόντως στα μέλη της κυβερνητικής Πλειοψηφίας και να πω το εξής: Και η συζήτηση που διεξάγεται στην Εθνική Αντιπροσωπεία αλλά και ο τρόπος ψήφισης του σχεδίου νόμου, δημιουργεί, κύριε Υπουργές, ένα μείζον πολιτικό πρόβλημα, για την Κυβέρνηση, το οποίο ελπίζω να το έχετε αντιληφθεί. Και εξηγούμενα.

Θεώρησης η Κυβέρνηση ότι υπάρχει ένα μεγάλο θέμα, που αφορά την κάλυψη του θεσμικού κενού για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας. Είναι κάτι που το έχει πει η Νέα Δημοκρατία εδώ και πολύ καιρό.

Αποφάσισε, λοιπόν, ότι υπάρχει αυτό το κενό και έφερε ένα κείμενο προς συζήτηση και ψήφιση. “Όπως διεξάγεται η συζήτηση και όπως προέκυψε από την ψηφοφορία ως τώρα, αυτό το σχέδιο νόμου ψηφίζεται κατά βάση από την Αξιωματική Αντιπολίτευση. Οχι από την κυβερνητική Πλειοψηφία.

Είναι φανερό ότι το κείμενο που έφερε ο κύριος Υπουργός δεν έχει την εμπιστοσύνη των μελών της κυβερνητικής Πλειοψηφίας. Ή, εάν μη τι άλλο, υφίσταται δριμεία κριτική από την πλευρά της.

Πώς αισθάνεται η Κυβέρνηση απέναντι σε αυτό το θέμα; Πώς αισθάνεται ο Πρωθυπουργός, όταν είναι γνωστό ότι στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος κρίνεται κάθε φορά η Κυβέρνηση και από τα συγκεκριμένα μέτρα τα οποία παίρνει; Και πώς αισθάνεται και ο Υπουργός όταν φέρνει ένα νομοσχέδιο που η ψήφισή του στηρίζεται στην Αξιωματική Αντιπολίτευση;

Εμείς, κύριε Υπουργές, ως Αξιωματική Αντιπολίτευση, ως Νέα Δημοκρατία, αναλαμβάνουμε το κόστος να πούμε ότι υπάρχει θεσμικό κενό, το οποίο πρέπει να καλυφθεί. Οφείλει όμως, ο κύριος Πρωθυπουργός, οφείλετε εσείς πολιτικά να μας πείτε πώς αισθάνεσθε όταν αντιμετωπίζετε την αποδοκιμασία της δικής σας πλειοψηφίας. Αφού ως σήμερα όσοι Βουλευτές μίλησαν από το χώρο του κυβερνώντος κόμματος αποδοκιμάσαν το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου και βρέθηκαν μόνο, κατά βάση, ο εισηγητής και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος να το στηρίξουν. Τα πρακτικά είναι εδώ.

Σε ότι αφορά το δεύτερο πολιτικό συμπέρασμα που βγάζει κανείς από τη συζήτηση ως τώρα, η Νέα Δημοκρατία απέδειξε και το αποδεικνύει καθημερινά, ότι δεν συμπεριφέρεται ως Αντιπολίτευση που αρκείται να κάνει μια στείρα κριτική στην Κυβέρνηση. Αντίθετα με αυτά που έκανε το ΠΑΣΟΚ σήμερα που βρισκόταν στην αντιπολίτευση και ιδίως τα τρία χρόνια 1990-1993, όπου δεν βρέθηκε ούτε ένα θεσμικό μέτρο που να επιδοκιμάσει. Κατέστησε έτσι τη Βουλή ένα χώρο στείρων ονομαστικών ψηφοφοριών.

Αντίθετα με αυτήν την κριτική, η Νέα Δημοκρατία απέδειξε ότι παίρνει το πολιτικό κόστος και όπου θεωρεί ότι υπάρχουν συγκεκριμένα μέτρα, τα οποία πρέπει να ληφθούν, τα μέτρα αυτά τα στηρίζει.

Και ελπίζω από την συμπεριφορά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης σήμερα να πάρει η σημερινή κοινοβουλευτική Πλειοψηφία ορισμένα μαθήματα. Ο Ελληνικός Λαός θα αποφασίσει τι θα γίνει στις επόμενες εκλογές. Εμείς πιστεύουμε ότι η Νέα Δημοκρατία θα κερδίσει τις επόμενες εκλογές. Μπορεί άλλοι να έχουν άλλη άποψη.

Θέλω όμως να πω ότι αυτή η συμπεριφορά της Νέας Δημοκρατίας εφόσον άλλως αποφασίσει ο ελληνικός λαός, θα πρέπει να αποτελεί ένα δίδαγμα προς την κυβερνητική Πλειοψηφία σήμερα ως προς το πώς οφείλει να συμπεριφέρεται ως Αντιπολίτευση όταν υπάρχουν ζητήματα που αφορούν μείζονα θέματα για την πολιτική ζωή του Τόπου.

Το τρίτο πολιτικό συμπέρασμα είναι το εξής: Γιατί άραγε το μεγάλο αυτό κομμάτι της κυβερνητικής Πλειοψηφίας έχει αυτήν

την τάση απέναντι στο νομοσχέδιο; Τονίστηκε και χθες, θα το πω άλλη μια φορά. Ο λόγος για ταν οποίο, όπως ακούσθηκε, δεν θέλει να ψηφίσει αυτό το νομοσχέδιο είναι όχι γιατί θεωρεί ότι δεν υπάρχουν κενά, που πρέπει να καλυφθούν, αλλά γιατί δεν εμπιστεύεται τον τρόπο εφαρμογής του. Θεωρεί ότι είναι δυνατόν η εφαρμογή από τις άλλες εξουσίες -εννοώ την εκτελεστική και τη δικαστική- να δημιουργήσει παρενέργειες στα δικαιώματα του ανθρώπου και του πολίτη, που είναι συνταγματικώς κατοχυρωμένα.

Δηλαδή η ίδια η κυβερνητική Πλειοψηφία ήταν μεγάλο μέρος της λέσι στην Κυβέρνηση ότι δεν εμπιστεύεται το μηχανισμό του κράτους όπως αυτή η ίδια η Κυβέρνηση επί είκοσι χρόνια περίπου το χειρίζεται. Δηλαδή αμφισβήτει την ποιότητα δημοκρατίας που η ίδια η Κυβέρνηση έχει εγκαθιδρύσει.

Εδώ και πάρα πολύ καιρό λέμε ότι πάσχει η ποιότητα δημοκρατίας στην Ελλάδα. Και αυτό αποδεικνύεται από την κριτική που κάνει αυτήν τη στιγμή ένα κομμάτι της κυβερνητικής πλειοψηφίας. Εξ οικείων τα βέλη. Για ποιο λόγο όμως εμείς ψηφίζουμε -με τις τροποποιήσεις που έχουμε προτείνει και τις επιφυλάξεις που έχουμε διατυπώσει- το σχέδιο νόμου; Γιατί πιστεύουμε ότι υπάρχει το θεσμικό κενό το οποίο πρέπει να καλυφθεί. Γνωρίζουμε τις ελλείψεις που έχει το νομοσχέδιο αλλά θεωρούμε ότι, ως Κοινοβούλιο, και ιδίως ως Αξιωματική Αντιπολίτευση μπορούμε να περιφρουρήσουμε και θα περιφρουρήσουμε -και εκεί θα υποκαταστήσουμε και πάλι την Κυβέρνηση- την προάσπιση των δικαιωμάτων των πολιτών.

Όπου υπάρχει φαινόμενο κατάχρησης εξουσίας με βάση τις διατάξεις αυτού του σχεδίου νόμου, είμαστε εδώ ως Κοινοβούλιο, ασκούντες τον κοινοβουλευτικό έλεγχο, για να μπορέσουμε να περιφρουρήσουμε τις συνταγματικές ελευθερίες και τα δικαιώματα του ανθρώπου. Πολύ περισσότερο ως Κυβέρνηση δεσμευόμαστε ότι θα επιφέρουμε τις αναγκαίες τροποποιήσεις, οι οποίες θα αποτρέψουν κάθε δυνατότητα; Αυτό το σχέδιο νόμου, με την μορφή που θα πάρει τότε, ν' αποτελέσει βάση για να θίγουν δικαιώματα του ανθρώπου και του πολίτη.

Θέλω όμως να σας πω, κύριε Υπουργέ, ότι αυτό το φαινόμενο που παρατηρείται επιβεβαιώνει την εικόνα διάλυσης που εμφανίζει η κυβερνητική πολιτική. Επιβεβαιώνει το γεγονός ότι η σημερινή Κυβέρνηση συμπεριφέρεται ως χαλαρή συνομοσπονδία στελεχών. Αυτό πρέπει να προβληματίσει ιδιαίτερα και την Κυβέρνηση και την κυβερνητική Πλειοψηφία. Οι στιγμές για τον Τόπο είναι κρίσιμες. Αντιμετωπίζουμε και θα αντιμετωπίσουμε μεγάλα θέματα. Εάν η εικόνα είναι αυτή, μείζονα θέματα τα οποία έρχονται στο Κοινοβούλιο να αντιμετωπίζουν αυτού του είδους τη θέση και στάση από την πλευρά των Υπουργών, αλλά και στελεχών του κυβερνώντος κόμματος, από εκεί και πέρα υπάρχει ζήτημα για την Κυβέρνηση στον τόπο. Υπάρχει ένα μεγάλο πολιτικό κενό, το οποίο αποδεικνύεται εδώ μέσα. Και, βεβαίως, προσθέτω σε αυτά που είπε ο κ. Μαρκογιανάκης, ότι οφείλετε μια εξήγηση. Θα τη δώσετε την άλλη φορά, την οφείλετε όμως και τώρα για να μη δημιουργούνται παρεξηγήσεις.

Συντάσσομαι με τις παρατηρήσεις που έκανε ο εισιγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Άλλα ειδικά για το άρθρο 8 παράγραφος 3, επειδή προέκυψε αυτού του είδους η αμφισβήτηση, που μπορεί να πλανάται σ' αυτή την Αίθουσα, οφείλετε να κάνετε τη δήλωση, η οποία θα μείνει στα Πρακτικά ως ερμηνευτική. Δηλαδή ότι η οικονομική επιφάνεια του νομικού προσώπου είναι ένα είδος επιβαρυντικής παραμέτρου, με την έννοια ότι σύστημα μεγαλύτερη είναι η οικονομική επιφάνεια της εταιρείας, που επωφελείται απ' αυτήν την παράνομη δραστηριότητα, τόσο μεγαλύτερο είναι το διοικητικό πρόστιμο. Και όχι το αντίστροφο.

Ας το κάνουμε, ας υπάρχει αυτή η δήλωση. Την υπονοήσατε προχθές, αλλά ας υπάρχει και ρητώς μέσα στα Πρακτικά για να μην έχουμε κανενάς είδους αμφισβήτηση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. κ. Ακριβάκης.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, ειλικρινά δεν αντελήφθην το νόημα αυτής της παρέμβασης του κ.

Παυλόπουλου. Τι προτείνει ή τι είπε ο κ. Παυλόπουλος; Είπε κατ' αρχάς ότι θα κερδίσει η Νέα Δημοκρατία τις άλλες εκλογές, πράγμα που το οποίο το είχαμε ακούσει και στην προηγούμενη Βουλή τα ίδια έλεγε ο κ. Παυλόπουλος και οι κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας. Αυτό μας επανέλαβε και σήμερα.

Επίσης είπε στο τέλος ότι υπάρχει πολιτικό κενό διότι κάποιοι, πέντε, έξι, δεν ξέρω πόσοι, επτά, δέκα, αν θέλετε, Βουλευτές του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. είχαν κάποιες διαφορετικές απόψεις επί του νομοσχέδιου. Δηλαδή είναι πρώτη φορά, που έγινε αυτό το πράγμα σε νομοσχέδιο; Και Βουλευτές κυβερνητικού πολλές φορές διαφοροποιούνται σε διάφορα νομοσχέδια. Όπως και Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας σε πάρα πολλές θέσεις, που έχει εκφράσει επίσημα το κόμμα τους, έχουν διαφοροποιηθεί. Σας υπενθυμίζω μόνο ότι το μεγαλύτερο ποσοστό, μέρος της Νέας Δημοκρατίας στο θέμα του ασυμβιβάστου όταν συζητούσαμε το Σύνταγμα...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Η ψήφιση του Συντάγματος έγινε κατά συνείδηση.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Είχατε δώσει όμως επισήμως γραμμή. Και όμως οι μισοί Βουλευτές σας ψήφισαν υπέρ του ασυμβιβάστου.

Εν πάσῃ περιπτώσει, το θέμα είναι άλλο. Επειδή διαφοροποιήθηκαν κάποιοι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ βγάλατε αυθαίρετα το συμπέρασμα ότι η κοινοβουλευτική ομάδα του ΠΑΣΟΚ δεν στηρίζει το νομοσχέδιο; Ή επειδή δεν μίλησαν πολλοί Βουλευτές ή επειδή δεν είμαστε πολλοί εδώ σήμερα;

Πρώτοι φορά, κύριε Παυλόπουλε, βλέπετε αυτό το φαινόμενο, να είμαστε μέσα στην Αίθουσα δέκα, δεκαπέντε Βουλευτές; Στα περισσότερα νομοσχέδια αυτό γίνεται μονίμως.

Εν πάσῃ περιπτώσει, στην κοινοβουλευτική ομάδα του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. υπάρχει μια, αν θέλετε, μεγαλύτερη δημοκρατικότητα. Μπορούν οι Βουλευτές του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. να εκφράζουν ελευθερώς τις απόψεις τους και με αυτές τις απόψεις συμβάλλουν στην τελική επεξεργασία του νομοσχέδιου και στη βελτίωσή του, αν χρειάζεται.

Επομένως δεν μπορώ να καταλάβω αφ' ής στιγμής η Κυβέρνηση δια του κυρίου Υπουργού, ο εισιγητής, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. στηρίζουν το νομοσχέδιο, μίλησαν επ' αυτού, πώς εσείς βγάζετε αυτό το αυθαίρετο συμπέρασμα ότι η κοινοβουλευτική ομάδα του ΠΑΣΟΚ δεν στηρίζει το νομοσχέδιο; Είναι πολύ αυθαίρετο αυτό το συμπέρασμα. Και είναι περισσότερο αυθαίρετο το ότι με αυτήν την κατάσταση που επικρατεί στο εσωτερικό του ΠΑ.Σ.Ο.Κ., υπάρχει πολιτικό κενό και δεν μπορεί να κυβερνήσει το ΠΑ.Σ.Ο.Κ. κλπ.

Νομίζω, κύριε Παυλόπουλε, ότι η παρέμβασή σας ήταν εξαιρετικά αποχής και θα ήταν προτιμότερο να δαπανούσατε το χρόνο σας ώστε να συμβάλουμε όλοι μαζί στο να βελτιωθεί όσο το δυνατόν καλύτερα το νομοσχέδιο, παρά τώρα αυτές τις κορώνες «θα κερδίσουμε αύριο εμείς και είμαστε σύγουροι» ή «η Νέα Δημοκρατία θα είναι κυβέρνηση αύριο» ή «το ΠΑ.Σ.Ο.Κ. δεν είναι καλό» κλπ. Ε, αυτά νομίζω ότι είναι για τα μπαλόνια και όχι για τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κ. Καμμένος.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ : Κυρία Πρόεδρε, σε αυτό εδώ το έδρανο πριν από μερικά χρόνια υπήρχαν λουλούδια στη θέση του Παύλου Μπακογιάννη. Αυτή η παράταξη έχει νεκρούς από την τρομοκρατία. Εάν η θέτει η Νέα Δημοκρατία να εκμεταλλεύτει πολιτικά αυτό το θέμα και αν δεν είχε αυτήν την ευαισθησία για τα θέματα της τρομοκρατίας, τότε θα μπορούσε μια ονομαστική ψηφοφορία σ' ένα οποιοδήποτε άρθρο να δειξεί ότι έχει ανατραπεί η δεδηλωμένη και η στήριξη της Κυβέρνησης από την «κοινοβουλευτική» Πλειοψηφία. Δεν το πράττουμε όμως, διότι θεωρούμε ότι το θέμα της τρομοκρατίας είναι ένα θέμα, το οποίο υπερβαίνει τις πολιτικές αντιπαραθέσεις. Είναι ένα θέμα, με το οποίο τουλάχιστον πρέπει να τιμούμε τους νεκρούς που υπάρχουν. Είναι ένα θέμα που αφορά την κατάλυση της δημοκρατίας που συνεχίζει να υφίσταται με τις απειλές εναντίον πολιτικών προσώπων. Αυτά

όσον αφορά την ομιλία του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΠΑ.Σ.Ο.Κ..

Κύριε Υπουργέ, όσον αφορά στο άρθρο 6, τις ειδικές ανακριτικές διαδικασίες, θέλω να σας πω με συγκεκριμένα παραδείγματα ότι αφού προβλέπουμε πως δεν μπορεί να γίνει χρήση ηχητικών μηνυμάτων ή εικόνων από την παρακολούθηση μέσα στην οικία, θα πρέπει να εξετάσουμε τις περιπτώσεις μέχρι σήμερα. Όλες οι γιάφκες των τρομοκρατών ήταν νοικιασμένες, ως οικίες. Θα σας θυμίσω τη γιάφκα Καλαμά, τη γιάφκα Τσουτσουβή και τις τελευταίες γιάφκες του ΕΛΑ.

Δεν είναι δυνατόν, λοιπόν, να εξαιρούμε το αποδεικτικό υλικό της παρακολούθησης στην οικία που γίνεται και προετοιμάζεται το έγκλημα και η τρομοκρατική πράξη από το άρθρο 6. Σπηριόζουμενοι και σε απόφαση του Αρείου Πάγου που υπάρχει, θα πρέπει να επιτρέψουμε τη χρήση στο δικαστήριο των κασετών ήχου, αλλά και εικόνας από τέτοιες παρακολουθήσεις, προκειμένου να αποδειχθεί κακούργημα και ιδιαίτερα τρομοκρατική ενέργεια και προπαρασκευή της.

Δεύτερον, όσον αφορά στα ειδικά ανακριτικά μέτρα θα πρέπει να συμπεριλάβουμε, κύριε Υπουργέ, και νέες μορφές ηλεκτρονικής παρακολούθησης, οι οποίες δεν συμπεριλαμβάνονται μέσα σ' αυτό το νομοσχέδιο. Στις Ηνωμένες Πολιτείες αποκαλύφθηκε ο δράστης της βομβιστικής ενέργειας και συνελήφθη στην Αγύπτο μετά από λίγες ημέρες, γιατί έγινε και συσχετισμός των ηλεκτρονικών αρχείων των e-mail, όπως επίσης και ειδικών ιστοσελίδων μέσα στον Internet. Πρέπει, λοιπόν, να προβλέψουμε ότι μπορεί να υπάρχει και τέτοιος συσχετισμός, που να είναι αποδεικτικό στοιχείο για τα δικαστήρια, γιατί όπως εξελίσσονται οι διωκτικές αρχές, εξελίσσονται και οι τρομοκράτες, ίσως και πολύ πιο γρήγορα.

Εν συνεχείᾳ, όσον αφορά στο άρθρο 8, για να λήξει αυτή η αντιπαράθεση και αυτές οι υπόνοιες, εγώ καλύπτομαι πλήρως από αυτό που είπε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Να υπάρξει μια ρητή δήλωση, που να λέει ότι είναι επιβαρυντικό στοιχείο, ότι θα κρίνεται πιο αυστηρά η επιχειρηση, που κάνει ξέπλυμα και έχει μεγαλύτερο μέγεθος από κάποια άλλη επιχειρηση.

Είναι απλό να γίνει, κύριε Υπουργέ, για να μην υπάρχουν νεφελώματα.

Υπάρχουν αυτήν τη στιγμή υπό εξέλιξη έρευνες για ξέπλυμα χρήματος. Μάλιστα υπάρχουν και άλλες προεκτάσεις για άλλα εγκλήματα, στα οποία συμμετείχαν λογαριασμοί αυτών των επιχειρήσεων. Πρέπει να διευκολύνουμε τις αρχές, προκειμένου να μπορούν να διαλευκάνουν αυτού του είδους τα εγκλήματα με άνοιγμα λογαριασμών πιο εύκολο και με διεθνή συνεργασία.

Προχωρά στο άρθρο 9 για την προστασία μαρτύρων.

Είναι απαράίτητο, κύριε Υπουργέ, να προστατεύονται τα μέλη των οικογενειών. Είναι αδύνατον να αντιληφθούμε πώς είναι δυνατόν να προστατεύεται ένας μάρτυρας, ο οποίος, αφού καταθέσει για την τρομοκρατία –βεβαίως να απαλειφθεί το άρθρο 3 που λέει ότι με αίτηση του συνηγόρου θα αποκαλύπτεται το όνομά του- να μην μπορεί να διαφύγει στο εξωτερικό στα πλαίσια της διεθνούς συνεργασίας που έχουμε ήδη υπογράψει, χωρίς να έχει την προστασία η οικογένειά του.

Σε χτυπήματα της «17 Νοέμβρη» και συγκεκριμένα στο λεωφορείο των MAT, που έγινε κοντά στην Ακρόπολη, μάρτυρες, οι οποίοι είχαν αναγνωρίσει συγκεκριμένους κατηγορούμενους, που στο παρελθόν είχαν συλληφθεί ως συνήθεις ύποπτοι, αναίρεσαν τις καταθέσεις τους και δεν πήγαν στο δικαστήριο, διότι απειλήθηκαν τα παιδιά τους. Πρέπει, λοιπόν, στην προστασία των μαρτύρων να συμπεριλάβουμε και τα μέλη των οικογενειών.

Κλείνω με τις δύο προτάσεις της Νέας Δημοκρατίας, σχετικά με τον ορισμό έμπειρου εισαγγελέα πάνω σε θέματα τρομοκρατίας, που να εποπτεύει το έργο της προανάκρισης τρομοκρατικών πράξεων.

Εδώ θέλω να πω ότι τεράστιο έργο είχε επιτελέσσει και πρέπει να τιμήσουμε τη μνήμη του αείμνηστου εισαγγελέα Τσεβά, ασχέτως εάν το πόρισμά του χάθηκε μέσα σε μία νύχτα. Ένας ειδικός εισαγγελέας που ασχολείται με την τρομοκρατία, θα πρέπει να παρακολουθεί την προανάκριση. Δεν είναι δυνατόν

να ζητούμε από όλους τους εισαγγελείς να γνωρίζουν ένα τόσο περίπτωση θέμα.

Η πρόταση που έκανε η Νέα Δημοκρατία και στην οποία επιμένω για ακόμα μία φορά, είναι ο ορισμός εφέτη-ανακριτή για την κύρια ανάκριση τρομοκρατικών πράξεων, ο οποίος θα είναι και σε θέση να διεκπεραιώσει αποτελεσματικά την ανάκριση. Είναι δαιδαλώδεις οι διάδοροι της τρομοκρατίας και θα πρέπει αυτοί οι οποίοι κάνουν το έργο της ανάκρισης και της προανάκρισης να έχουν και τις γνώσεις και την εμπειρία, αλλά και την ψυχική δύναμη για να το πράξουν.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Ανδρεουλάκος έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Στο άρθρο 6, στην περιπτώση δ' αν η διατύπωση μείνει ως έχει ότι η καταγραφή δραστηριότητας ή άλλων γεγονότων με συσκευές ήχου ή εικόνας ή με άλλα τεχνικά μέσα περιορίζεται εκτός κατοικίας, με την ευρεία έννοια που έχει η κατοικία, διότι και η επαγγελματική στέγη θεωρείται κατοικία δεν βλέπω τη χρησιμότητα αυτού του εδαφίου. Πού θα εφαρμόζεται; Σε δημόσιους χώρους; Μάλιστα μου κάνει εντύπωση ότι φαινόμεθα έναντι του εγκληματία του οργανωμένου εγκλήματος ή του τρομοκράτη περισσότερο ευαίσθητοι απ' όσο έναντι του αστυνομικού για τον οποίο υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες περὶ διαφθοράς.

Στη παράγραφο 2 είχα κάνει την ίδια επισήμανση και στην επιτροπή. Αρκεί η προϋπόθεση να υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις. Δεν χρειάζεται η διαπίστωση ότι διαφορικά είναι αδύνατη η ουσιωδής δυσχερής η εξάρθρωση της εγκληματικής οργάνωσης. Δεν είναι αρκετή η εγγύηση ότι υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις; Γιατί αυτή η διστακτικότης;

Στην παράγραφο 3 στο τελευταίο εδάφιο πρέπει να διευκρινιστεί ποια η έννοια αυτού του εδαφίου. Λέτε «διαφορετικά η ισχύς της σχετικής διάταξης παύει αυτοδικαίως με τη λήξη της τριμήρης προθεσμίας». Δηλαδή εάν δεν έχει προηγηθεί απόφαση του δικαστικού συμβουλίου και έχει ενεργήσει ο εισαγγελέας ή ο ανακριτής χωρίς την προεγκριση του δικαστικού συμβουλίου και δεν φέρουν το θέμα εντός τριημέρου στο δικαστικό συμβούλιο, αλλά από την αρχική ενέργεια έχουν υπάρξει, σοβαρά ευρήματα δεν θα αξιοποιηθούν τελικά αυτά τα ευρήματα από την ανάκριση και από τη δικαστική ενέργεια;

Στο άρθρο 7 συμφωνούμε να περιοριστεί η ενδιάμεση διαδικασία, διότι γνωρίζουμε ότι είναι χρονοβόρα και ότι ουσιαστικά χρησιμοποιείται για να κερδίσει χρόνο ο κατηγορούμενος επί τη βάσει της αρχής ότι ο χρόνος ξεθωριάζει την απαξία της πράξεως, τα αποδεικτικά στοιχεία και αποβαίνει προς όφελος του κατηγορουμένου. Άλλωστε αυτός ο θεσμός εφαρμόζεται ήδη και σε άλλες περιπτώσεις. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να αποκλείσουμε τον περιορισμό της ενδιάμεσης διαδικασίας στο οργανωμένο έγκλημα ή στην τρομοκρατία.

Στο άρθρο 8 δεν θεσπίζεται ποινική εισθύνη εις βάρος του νομικού προσώπου. Απλώς, διοικητικές κυρώσεις. Η ποινική εισθύνη προσιδιάζει στο φυσικό πρόσωπο. Επίσης σ' αυτές τις ρυθμίσεις έχω κάνει παρατηρήσεις κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή. Νομίζω ότι θα φέρετε διορθωμένο κείμενο. Νομίζω ότι έτσι είχατε υποσχεθεί. Για να μη χάρω όταν τοποθετήθω στη δευτερολογία μου.

Στην προστασία των μαρτύρων δεν είναι σωστό να σκιαμαχεί ο κατηγορούμενος με την ανωνυμία του μάρτυρα. Όμως, όπως έχει η διάταξη, εάν υπάρχει ευχέρεια με αίτηση του εισαγγελέα ή του κατηγορουμένου να γίνουν τα αποκαλυπτήριά του με απόφαση του δικαστηρίου, θα οδηγεί το μάρτυρα, ο οποίος είναι έμφοβος να μην πάει να καταθέσει. Πρέπει, λοιπόν, να βρούμε τη χρυσή τομή. Η χρυσή τομή είναι αυτή την οποία ανέπτυξε ο εισηγήτης μας. Δηλαδή να εξαρτάται η αποκαλύψη του από τη βούληση του μάρτυρα. Εάν ο μάρτυρας δεν θέλει να αποκαλυφθεί και να γίνει από ανώνυμος επώνυμος τότε θα πρέπει να σταθμίζεται η καταθέση του ελευθέρως, να έχει μειωμένη αποδεικτική δύναμη και μόνο εάν συνδυάζεται με άλλα αντικειμενικά στοιχεία να αποτελεί σοβαρό αποδεικτικό

στοιχείο.

Επίσης είχα αναφερθεί κατά τη συζήτηση στη Διαρκή Επιπρότητη στην ποικιλία των διατυπώσεων σχετικά με τα εγκλήματα για τα οποία επιτρέπονται ορισμένες ανακριτικές πράξεις, η προστασία μαρτύρων η προστασία δικαστών, διότι χρησιμοποιείται μια ποικιλία διατυπώσεων που μπορεί να οδηγήσει σε ερμηνευτικές έριδες και αμφιβολίες.

Το άρθρο 11 είναι άσχετο με το νομοσχέδιο. Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, να την αποσύρετε αυτήν τη διάταξη διότι έτσι και αλλιώς ο εισαγγελεύς εφετών έχει εποπτεία με τις ισχύουσες διατάξεις της Ποινικής Δικονομίας. Μην κάνετε ρωγμή μόνο για την περιφέρεια των Αθηνών, Αττικής και Θεσσαλονίκης εις το υπάρχον δικονομικό σύστημα.

Κλείνοντας, θεώρω να πω ότι χωρίς να υποτιμά τη σημασία που έχουν αυτές οι ρυθμίσεις, τις οποίες κάνουμε σήμερα για τη διώξη και αποκαλύψη ή διαλεύκανση του οργανωμένου εγκλήματος ή της τρομοκρατίας, μεγαλύτερη σημασία θα είχε, κυρία Πρόεδρε, εάν ήταν εδώ όλες οι πτέρυγες της Βουλής και πρόκειτε από τη συζήτηση ευρυτάτη πολιτική βούληση για να αντιμετωπίσουμε το οργανωμένο έγκλημα και την τρομοκρατία, που είναι πληγή και για την κοινωνία και για την αξιοποιία και για την ύπαρξη της δημοκρατίας.

Δυστυχώς τα δύο κόμματα της Αριστεράς αποχώρησαν, από δε την κυβερνητική παράταξη δεν βλέπω τη στήριξη του νομοσχέδιου. Αυτό με λυπεί διότι δεν στέλνουμε μήνυμα προς κάθε κατεύθυνση ότι είμαστε εδώ όλοι οι Βουλευτές, όλες οι πτέρυγες αποφασισμένοι πολιτικά για να πατάξουμε και το οργανωμένο έγκλημα και την τρομοκρατία. Αυτό είναι κάτι που δεν μπορούμε να το βάλουμε στα συν της κυβερνητικής παράταξης, η οποία είχε και την πρωτοβουλία να φέρει αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κ. Φοίβος Ιωαννίδης.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, παρ' όλο που ο χρόνος είναι ελάχιστος πρέπει να απαντήσω σε μερικά από όσα ελέχθησαν από τους τελευταίους ομιλητές, για να επαναλάβω αυτό που είπα και χθες, πως δεν είναι σωστό να ασκείται μία ιδεολογική τρομοκρατία με τη μορφή ότι όποιος έχει επιφυλάξεις για ρυθμίσεις του υπό συζήτηση σχεδόν νόμου, δεν είναι πραγματικά εναντίον της τρομοκρατίας. Είναι απολύτως σαφές ότι όλοι, μα, όλοι, αποδοκιμάζουμε την τρομοκρατία που αναπτύχθηκε στην Ελλάδα μετά την πτώση της δικτατορίας, για να επαναλάβω και το γεγονός ότι δεν έδρασαν αυτοί που δρουν έκτοτε κατά τη διάρκεια της δικτατορίας και αυτό είναι μία μεγάλη μομφή προς αυτούς. Κανείς δεν μπορεί να υιοθετεί πράξεις εγκληματικές και δολοφονικές εναντίον αθώων ανθρώπων. Αυτό, όμως, δεν μου στερεί το δικαίωμα ούτε η Κυβέρνηση, την οποία στηρίζω, μου στερεί το δικαίωμα ως Βουλευτής, ως άνθρωπος και ως νομικός, που υπηρέτησα την ποινική δικαιοσύνη χρόνια και ως έχων και τις εμπειρίες τις προσωπικές, να έχω διαφορετική άποψη, σεβόμενος τις άλλες απόψεις, ως προς τις ρυθμίσεις που είναι ή δεν είναι αναγκαίες για να αντιμετωπισθεί το φαινόμενο της τρομοκρατίας.

Κατ' αρχάς δεν πιστεύω ότι το νομικό πλαίσιο που είχαμε δεν ήταν αρκετό, δεν είναι το νομικό πλαίσιο που μπορεί να εξαρθρώσει την τρομοκρατία, αλλά η πραγματική ικανότητα και επαγρύπνηση των αρμοδίων υπηρεσιών και εν πάσῃ περιπτώσει όταν ίσχυσε ο νόμος το 1990-1994 δεν είδαμε κανένα ευτυχές αποτέλεσμα, είδαμε μόνο εκδότες εφημερίδων στις φυλακές.

Μετά από αυτά να έρθω στα συγκεκριμένα άρθρα που συζητάμε και πριν φθάσω εκεί διαβάζω από σημειωνή εφημερίδα ότι η Διεθνής Αμνηστία απέστειλε έγγραφο τόσο στον Πρωθυπουργό όσο και στον Υπουργό, όπου λέει τα εξής: «Εκφράζει την αντίθεσή της για τις διατάξεις του νομοσχέδιου και ότι η έλλειψη επαρκούς ορισμού της εννοίας της οργάνωσης καθιστά τη σχετική πρόβλεψη αντίθετη προς το άρθρο 7 του Συντάγματος. Υπάρχει το ενδεχόμενο καταστρατήγησης του δικαιώματος, που προβλέπεται από τις διεθνείς συμβάσεις επικυρωμένες από την Ελλάδα, εφόσον άτομα που διώκονται δεν θα μπορούν να αντικρούσουν τους ισχυρισμούς των προβοκατόρων, αφού δεν υπάρχει καμία

πρόβλεψη για την ακριβή καταγραφή των ενεργειών τους. Ο αποκλεισμός του ενδίκου μέσου, της αναίρεσης κατά βουλευμάτων συρικώνει το συνταγματικό κατοχυρωμένο δικαίωμα σε έννομη προστασία, αυξάνει τις πιθανότητες έκδοσης βουλευμάτων και συνακόλουθα της παραπομπής σε δίκη αθώων πολιτών. Ο κατηγορούμενος στερείται του δικαιώματος να αντεξετάσει τους μάρτυρες που ήδη έχουν καταθέσει ανώνυμα, έστω και αν τα ονόματά τους αποκαλύπτονται στη δίκη. Εξέλιξη που προσβάλλει τις αρχές της δίκαιης δίκης».

Υποθέτω ότι το κύρος της Διεθνούς Αμνηστίας δεν μπορεί να το αμφισβητήσει κανένας, αλλά βεβαίως ούτε σε αυτήν ούτε στον Ανδρεουλάκο ούτε στον κ. Μαρκογιανάκη ούτε σε κανέναν άλλο θα αναγνωρίσω το αλάθητο του Πάπα ούτε προφανώς και στον εαυτό μου για τις απόψεις που υποστηρίζω.

Εν πάσῃ περιπτώσει, κύριε Υπουργέ, αυτή η διεισδυτική ανάκριση, αυτή η δήθεν εγγύηση του Δικαστικού Συμβουλίου, η οποία μάλιστα κάμπιτεται στο ίδιο το κείμενο...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Γιατί, «δήθεν;»

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Ακούστε, κύριε Πρόεδρε, είναι απολύτως βέβαιο ότι δεν υπάρχει δικαστικό συμβούλιο που θα αμφισβητήσει τα στοιχεία που θα του προσκομίσει η αρμόδια διωκτική υπηρεσία και δεν θα έχει και τη δυνατότητα να το κάνει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Τότε αρνείσθε τη χρησιμότητα του Δικαστικού Συμβουλίου!

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Και θα φοβάται κιόλας ότι στην περίπτωση που αρνηθεί να κινηθεί με βάση τα στοιχεία που προσάγει η αρμόδια υπηρεσία, θα κατηγορηθεί ότι δεν κάνει τη δουλειά του. Και είναι γνωστό ότι συνεχώς ακούμε και διαβάζουμε στις εφημερίδες ότι η Αστυνομία λέει ότι εμείς τους πιάνουμε, αλλά οι δικαστές τους αφήνουν. Κάτω από αυτό το κλίμα και από το γεγονός ότι ποτέ κανείς δικαστής δεν τιμωρήθηκε για αυστηρότητα, ενώ πολλοί τιμωρήθηκαν για επιείκεια, θα έχουμε ουσιαστικά μια παντελώς ελλιπή εγγύηση, που εμένα δεν με πείθει, ότι, έστω η εγγύηση αυτή να αποτρέψει μεγαλύτερα δεινά. Και περαιτέρω δίνει τη δυνατότητα σε έκτακτες περιπτώσεις ο εισαγγελέας ή ο ανακριτής να κινηθούν και εντός τριών ημερών είναι υποχρεωμένοι να εισαγάγουν την υπόθεση στο Δικαστικό Συμβούλιο. Ξέρετε τι σημαίνει αυτό το τρίμερο; Τον καημένο που θα τον πάρει ο χάρος! Το τρίμερο αυτό όποιος συλληφθεί για τέτοιες ιστορίες ή όποιες πράξεις γίνουν, τρέχα γύρευε!

Όσον αφορά στο ένδικο μέσο της αναίρεσεως, εγώ συμφωνώ με αυτά που είπε ο κ. Μαρκογιανάκης ότι στη χώρα μας έχουμε υπερβολική άσκηση στο στάδιο της προδικασίας ενδίκων μέσων και προσχηματική μάλιστα άσκηση των ενδίκων μέσων, με αποτέλεσμα να καθυστερούν πάρα πολύ οι δίκες. Άλλα εδώ δεν έχουμε άλλο ένδικο μέσο και έχουμε ένα νέο νόμο για την ερμηνεία του οποίου, κύριε Υπουργέ, κι εσείς ακόμα δεν είστε βέβαιος πώς θα τον ερμηνεύσουν τα δικαιστήρια. Και κανείς δεν είναι βέβαιος τι ερμηνεία θα δοθεί σε καινοφανείς έννοιες και όρους.

Εδώ δεν πρέπει να υπάρχει εγγύηση ότι ο Άρειος Πάγος μέσα σε μία τακτή σύντομη προθεσμία θα μπορεί να ελέγξει ακριβώς τη νομική ερμηνεία, που δίνει το Συμβούλιο Εφετών; Γιατί είπε ο κ. Μαρκογιανάκης ότι δεν θα κρίνει ο Άρειος Πάγος την ουσία της υποθέσεως. Ασφαλώς δεν την κρίνει την ουσία της υποθέσεως, αλλά τουλάχιστον να κρίνει την ερμηνεία που θα δώσει το Συμβούλιο Εφετών. Και μπορεί αυτό να γίνει μέσα σε ταχύτατη προθεσμία.

Ένα άλλο μείζον θέμα είναι το θέμα των μαρτύρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Ιωαννίδη, παρακαλούσθετε το χρόνο σας;

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Η εξέταση ανωνύμου μάρτυρα ανατρέπει όλη την ουσία της ποινικής δίκης, όλες τις αρχές της ποινικής δίκης και εξοντώνει κυριολεκτικά τον κατηγορούμενο, ο οποίος δεν μπορεί να αμυνθεί. Το ότι μπορεί να ζητήσει να αποκαλυφθεί το όνομά του, δεν σώζει τα πράγματα. Πρώτον, γιατί μπορεί ο μάρτυρας να μην ζει και μερικές φορές να μην ζει σκοπίμως. Προσέξτε το και αυτό. Διότι εξετάζεται ανωνύμως στην προδικασία και εν

συνεχεία μπορεί ωραιότατα να εξαφανιστεί. Άλλωστε τι λέει η πρακτική των δικαστηρίων μέχρι σήμερα; Πόσοι μάρτυρες δεν εμφανίζονται στο ακροατήριο και διότι το δικαστήριο δήθεν ή όντως διαπιστώνει το ανέφικτο της εμφανίσεώς τους, αναγιγνώσκονται οι καταθέσεις τους. Άλλα πώς θα παλέψει ο κατηγορούμενος για κατάθεση, που αναγιγνώσκεται ανωνύμου τίνος είτε αυτός είναι νεκρός από φυσικά αίτια είτε σκοπίμως;

Είναι πολύ σοβαρό θέμα αυτό, κύριε Υπουργέ και θα πρέπει να το προσέξετε. Και βεβαίως δεν αποτελεί καμία εγγύηση το ότι σε περίπτωση που δεν αποκαλύπτεται το όνομα, δεν λαμβάνεται υπόψη ως αποδεικτικό στοιχείο. Ξέρετε ότι με το σύστημα της ελευθέρας εκτιμήσεως των αποδείξεων, που ισχύει στη χώρα μας και τη δικαστική νοοτροπία που υπάρχει είναι βέβαιο ότι θα ληφθεί υπόψη.

Είναι αστείο να λέμε ότι δεν θα λάβει υπόψη του το δικαστήριο αυτά που κατέθεσε στον μάρτυρας, διότι δεν θα έχει αποκαλυφθεί το όνομά του.

Θα είχα και άλλες παραπτηρήσεις, αλλά ο χρόνος δεν το επιτρέπει.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Λυκουρέζος έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, είναι νομίζω δεδομένο ότι κάθε νομοθετική πρωτοβουλία που έχει στόχο την αποτελεσματική καταπολέμηση του οργανωμένου οικονομικού ή τρομοκρατικού εγκλήματος, της σύγχρονης αυτής μάστιγας, είναι εν δυνάμει δυνατόν να προσβάλλει ή να περιορίζει ανθρώπινα δικαιώματα και ιδιαίτερα δικαιώματα των κατηγορουμένων. Είναι, λοιπόν, έργο μας να προσπαθήσουμε με νηφαλιότητα να βρούμε τη χρυσή τομῆ, η οποία αφ' ενός μεν δεν θα ακυρώνει το στόχο, τον οποίον επιδιώκει η Βουλή με την ψήφιση ενός τέτοιου νομοσχεδίου, αλλά ταυτοχρόνως θα ισορροπεί τις αρχές που συνθέτουν και συγκροτούν το νομικό μας πολιτισμό.

Ιδιαίτερες παραπτηρήσεις. Άρθρο 6. Εγώ θα επαναλάβω, κύριε Υπουργέ, ότι είναι μία άστοχη πρωτοβουλία να παραπέμπουμε σε μία σειρά ειδικών νόμων. Και άστοχη υπό ποια έννοια; Πέραν του ότι δεν είναι, αν θέλετε, κομψό, δεν έχει γίνει ποτέ στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, από όσο γνωρίζω να υπάρχει παραπομπή σε πέντε, έξι ειδικούς νόμους, πολύ φοβάμαι ότι θα δημιουργήσει προβλήματα στην εφαρμογή. Διότι όπως είχαμε πει και στην Επιτροπή υπάρχουν άλλες προϋποθέσεις για τη διενέργεια αυτών των ειδικών ανακριτικών πράξεων και ιδιαίτερα της ανακριτικής διείσδυσης στους ειδικούς νόμους και άλλες στο υπό κρίση νομοσχέδιο.

Πιστεύω ότι είναι αναγκαίες διότι θα βοηθήσουν, θα συμβάλουν ουσιαστικά στην εξάρθρωση του οργανωμένου εγκλήματος στην αποτελεσματική αντιμετώπισή του. Μας είπατε ότι επιλέξατε αυτό το δρόμο για να πείσετε όλους ότι δεν εισάγετε κάτι το νέο, αλλά υφίσταται αυτό το ανακριτικό καθεστώς σε διάφορους νόμους σκόρπια δεξιά και αριστερά. Είναι γνωστό πια αυτό, έγινε κατανοητό. Πετύχατε το στόχο αυτό.

Πρέπει, λοιπόν, νομίζω δε ότι υπάρχει χρόνος ακόμη, αυτά που επιδιώκουμε με το άρθρο 6 να τα διατυπώσετε σ' ένα άρθρο καινούριο της ποινικής δικονομίας όπου θα αποσαφηνίζεται και θα συγκεκριμενοποιείται η κάθε ανακριτική πράξη αυτοτελώς χωρίς την ανάγκη παραπομπής σε διάφορους νόμους όπου, κύριε Υπουργέ, το ξέρετε, άλλος νόμος προβλέπει διαδικασία δικαστικού συμβουλίου, άλλος νόμος προβλέπει την αρμοδιότητα του εισαγγελέα πλημμελειοδικών, άλλος την αρμοδιότητα του εισαγγελέα εφετών. Θα υπάρχει σύγχυση και προβλήματα ερμηνείας που ουσιαστικά μπορεί να ακυρώσουν κάποιες απ' αυτές τις ενδεχόμενα αποτελεσματικές ανακριτικές πρωτοβουλίες.

Δεύτερον, στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, λέτε ότι σε ορισμένες επείγουσες περιπτώσεις θα μπορεί να αποφασίζει ο ανακριτής και ο εισαγγελέας. Θα έχουν όμως την υποχρέωση να εισάγουν το ζήτημα στο αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο μέσα σε προθεσμία τριών ημερών. Διαφορετικά η ισχύς της διάταξης παύει αυτοδικαίως. Πότε παύει; Θα εισάγεται στο συμβούλιο εντός τριών ημερών. Θα πρέπει το συμβούλιο προφανώς να

εκδώσει κάποιο βούλευμα. Θα αναμένουμε την έκδοση του βουλεύματος; Τι θα πει αυτό το τριήμερο; Η προθεσμία του τριημέρου είναι για την εισαγωγή του θέματος. Δεν θα υπάρχει και προθεσμία για την έκδοση κάποιου βουλεύματος; Πότε θα παύει η ισχύς; Πριν από την έκδοση του βουλεύματος; Υπάρχει πρόβλημα δικονομικό εδώ. Θα υπάρχει θέμα ερμηνείας διότι το συμβούλιο θα χρειάζεται κάποιο χρόνο για να αποφασίσει. Τι θα γίνει; Θα περιμένουμε τις πέντε ημέρες, τις δέκα ημέρες, τις είκοσι ημέρες για να αποφασίσει το συμβούλιο; Ή θα έχει καταργηθεί ήδη η διάταξη στο τριήμερο αυτό; Δεν βγαίνει νόημα, είναι αντιφατικό και προσέξτε το.

Προσωπικά -θα μου το επιτρέψει και ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας- θα διαφωνήσω. Δεν συμφωνώ με την κατάργηση του δικαώματος της αναιρέσεως. Πίστεύω ότι πρέπει να υπάρχει. Θα υπάρξουν θέματα νομικά πολλά με αυτούς τους νέους θεσμούς, που θα χρειαστούν να αποσαφηνιστούν τουλάχιστον τον πρώτο καιρό από τον Άρειο Πάγο.

Να θέσουμε ένα χρονικό περιθώριο. Θα υποχρεούται ο Άρειος Πάγος να εκδίδει την απόφασή του μέσα σε διάστημα τριών ή τεσσάρων μηνών. Δεν χάλασε ο κόσμος. Νομίζω ότι αυτό θα έπρεπε να το ξανασκεφθείτε, διότι εφόσον ο στόχος είναι η ταχύτητα, δεν νομίζω ότι βλάπτει να έχουμε αυτήν τη δυνατότητα της τριμηνης ή τετράμηνης παράτασης της προδικασίας.

Τρίτη παραπτηρήση: Στο άρθρο 8 επιτρέψτε μου να σας πω, κύριε Υπουργέ, ότι δεν διαφωνώ με αυτές τις διοικητικές κυρώσεις, θα ήθελα όμως να πω ότι είναι αδόκιμος η έκφραση που περιλαμβάνεται στην παράγραφο 3 ότι θα λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό του ύψους των διοικητικών κυρώσεων, του προστίμου κλπ η βαρύτητα της παράβασης και της υπαιτιότητος. Νομικά τι θα πει «βαρύτητα της υπαιτιότητος»; Αφού αποκλείουμε την αμέλεια, η μόνη μορφή της υπαιτιότητος είναι ο δόλος. Δεν υπάρχει διαβάθμιση του δόλου στον Ποινικό Κώδικα. Θα ευτελίσουμε τι εννοούμε βαρύτητα.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Εννοεί τον ενδεχόμενο δόλο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΛΥΚΟΥΡΕΖΟΣ: Ο ενδεχόμενος δόλος προσδιορίζεται επακριβώς. Συνεπώς αν αυτό εννοείτε, τη διαφορά μεταξύ ενδεχόμενου και μη ενδεχόμενου δόλου, θα πρέπει νομίζω να αποσαφηνιστεί. Δεν έχει νομίζω μεγάλη σημασία.

Τελευταία παραπτηρήση, που αφορά τους μάρτυρες: Κύριε Υπουργέ, συμφωνώ ότι θα είναι αναγκαία η κατάθεση κάποιων ανθρώπων, οι οποίοι όμως ταυτόχρονα θα ζητούν προστασία. Πρώτον, θα πρέπει να προβλέπουμε και την προστασία των μελών των οικογενειών τους, όπως είπαν και άλλοι συνάδελφοι.

Δεύτερον, αφ' ης στιγμής ο μάρτυρας θέλει να καλυφθεί από την ανωνυμία, είπαμε και την άλλη φορά ότι θα πρέπει τουλάχιστον να δίνεται η δυνατότητα στον κατηγορούμενο και στην υπεράσπισή του να τον εξετάζει. Ο μόνος τρόπος να γίνει αυτό, έστω χωρίς να αποκαλύπτεται το όνομά της ή η φυσιογνωμία του, θα είναι μέσω οθόνης, όπως γίνεται και σε άλλη διεθνή δικαστήρια. Είναι μια μέθοδος που ακολουθείται στο Ποινικό Δικαστήριο της Χάγης. Έτσι θα μπορεί τουλάχιστον η υπεράσπιση να ελέγχει την κατάθεσή του, έστω και αν δεν αποκαλύπτεται το όνομά του.

Διότι αλλιώς δεν έχει νόημα αυτή η διάταξη. Αν πράγματι μπορεί με αίτηση της υπεράσπισης να αποκαλύπτεται το όνομα υποχρεωτικά, τότε καλύτερα να καταργήσουμε τη διάταξη αυτή. Διαφορετικά η την κρατήσουμε, αλλά ταυτόχρονα θα πρέπει να εξασφαλίζεται ο κατηγορούμενος ότι θα μπορεί να υποβάλλει τις αναγκαίες ερωτήσεις, για να ελέγχεται το περιεχόμενο και η οξιοπιστία των απαντήσεων του μάρτυρα.

Βεβαίως συμφωνώ και εγώ ότι με μόνη κατάθεση μαρτύρων, που θα έχουν διατηρήσει την ανωνυμία τους, δεν θα μπορεί το δικαστήριο να οδηγείται σε καταδίκη του κατηγορούμενου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Μαγκριώτης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία και στη Διαρκή Επιτροπή, αλλά και καθ' όλη τη συζήτηση στην Ολομέλεια του νομοσχεδίου για την πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος εμφανίζει τη γνωστή της

εικόνα. Υπερασπίζεται με έναν απόλυτο τρόπο τις αρχές, τη φιλοσοφία και τις διατάξεις των νομοσχεδίων, που ψήφισε με τη δική της πλειοψηφία στη Βουλή τόσο το 1978 όσο και το Δεκέμβριο του 1990.

Είναι η φιλοσοφία και το περιεχόμενο νομοσχεδίων και νόμων, τα οποία κατάφορα παραβίαζαν τα ατομικά δικαιώματα και περιορίζαν τις ατομικές και συλλογικές ελευθερίες. Γ' αυτό κατηγγέλθησαν από το σύνολο του δημοκρατικού κόσμου, από το σύνολο της κοινής γνώμης και γ' αυτό ανετράπησαν από νέες πλειοψηφίες του Π.Α.Σ.Ο.Κ. στο Κοινοβούλιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Μαγκριώτη, προχωρήστε στην ενότητα των άρθρων. Αυτά είναι η εισαγωγή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ: Ασφαλώς, κυρία Πρόεδρε, την εισαγωγή θα κάνω, για να τεκμηριώσω τις απόψεις μου και δεν νομίζω να έκαναν κάτι διαφορετικό οι άλλοι συνάδελφοι.

Αυτήν τη φιλοσοφία και αυτές τις διατάξεις που περιορίζουν τις ατομικές ελευθερίες και τα συλλογικά δικαιώματα ήλθε και πάλι να υπερασπίστε σήμερα η Νέα Δημοκρατία και κατηγορεί την Κυβέρνηση ότι είναι άτολμη, ότι δεν προχωρά σε εκείνες τις διατάξεις του νόμου που θα βοηθήσουν τις διωκτικές και δικαστικές αρχές να πατάξουν το οργανωμένο έγκλημα. Και βεβαίως άκουσα πολλούς αγορητές της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να υποτιμούν το οργανωμένο έγκλημα στο εμπόριο ναρκωτικών, στη λαθρομετανάστευση και στο εμπόριο των ανθρώπων, να υποτιμούν το οικονομικό έγκλημα που σε άλλες στιγμές μας ομιλούν καθημερινά γι' αυτό στο όνομα της διαπλοκολογίας και της σκανδαλολογίας. Σήμερα, λοιπόν, το υποτιμούν, γιατί με τις διατάξεις του νομοσχεδίου αυτού δίνεται η δυνατότητα για να κτυπηθεί το οργανωμένο οικονομικό έγκλημα, που η παγκοσμιοποίηση έχει επιτρέψει τη διείσδυσή του σε όλη την παγκόσμια οικονομία και που οι εθνικές αρχές είναι ανήμπορες, αν δεν συνεργαστούν με τις διεθνείς στην αντιμετώπισή του.

Με αυτή, λοιπόν, τη φιλοσοφία και τη στάση η Αξιωματική Αντιπολίτευση κατηγορεί το ΠΑΣΟΚ για ατολμία στην πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας.

Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ με αίσθημα ευθύνης και με πολλή ευαισθησία γύρω από τις συνταγματικές διατάξεις, που προστατεύουν τις ατομικές ελευθερίες και τα δικαιώματα και με πολλή ευαισθησία απέναντι στις επικρίσεις των κομμάτων της Αριστεράς, αλλά και των συναδέλφων του ΠΑΣΟΚ προσπάθησε όχι μόνο να μην περιορίσει τις ατομικές ελευθερίες, αλλά να ενισχύσει το νομικό μας οπλοστάσιο για να παταχθεί το οργανωμένο έγκλημα.

Αυτή η προσπάθεια πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι είναι δύσκολη, γιατί πάντοτε περνούμε στην περιοχή των ατομικών δικαιωμάτων, όταν θέλουμε να προστατεύσουμε την κοινωνία από το οργανωμένο έγκλημα. Όμως οι φόβοι της Αριστεράς και οι φόβοι των συναδέλφων του ΠΑΣΟΚ περισσότερο αναφέρονται σε αυτούς που θα εφαρμόσουν το νόμο αυτό αύριο, στις δικαστικές και διωκτικές αρχές και πολύ περισσότερο σε μία άλλη Κυβέρνηση μετά από τις επόμενες εκλογές, αναγνωρίζοντας τη δημοκρατική ευαισθησία της σημερινής Κυβέρνησης.

Σε αυτές τις αιτιάσεις των κομμάτων της Αντιπολίτευσης, των κομμάτων της Αριστεράς και των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ, η Νέα Δημοκρατία υποκριτικά δεν απαντά. Κι όχι μόνο δεν απαντά, αλλά κατηγορεί την κυβερνητική Πλειοψηφία και την Κυβέρνηση ότι δεν στηρίζει το νομοσχέδιο. Ε, η υποκρισία κάθε φορά έχει και τα όριά της. Η Νέα Δημοκρατία του σήμερα είναι η σιαμαία αδελφή σε όλα τα σημαντικά πολιτικά θέματα -κι εδώ καταδεικνύεται περιτράνως- της Νέας Δημοκρατίας του 1990, της Νέας Δημοκρατίας του 1978. Προέκταση αυτή της Νέας Δημοκρατίας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Μαγκριώτη, θα αποφασίσετε να μιλήσετε για την ενότητα;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ: Ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Δεν είστε Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, μιλάτε ως Βουλευτής.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ: Ολοκληρώνω.

Σήμερα ζητείται και πάλι από την κυβερνητική Πλειοψηφία να

ποινικοποιήσει το φρόνημα των πολιτών, να ποινικοποιήσει τη δημοσίευση ...

(Θόρυβος - Διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Μαγκριώτη, παρακαλώ ολοκληρώστε επί της ενότητος!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ: Κατανοώ γιατί οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας δεν θέλουν να ακούν τις απόψεις τους, γιατί θέλουν και πάλι υποκριτικά να τις καλύψουν μέσα από την γενικολογία τους. Αυτές είναι οι απόψεις τους, αυτούς τους νόμους έκαναν, που έστειλαν τους διευθυντές των εφημερίδων στη φυλακή το 1991. Ε, αυτή η πολιτική του αυταρχισμού εμείς δεν θα επιτρέψουμε να υιοθετηθεί ούτε από το ελληνικό Κοινοβούλιο ούτε βεβαίως από την ελληνική κοινωνία και θα παλέψουμε για την πάταξη ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Μαγκριώτη, παρακαλώ τελειώνετε. Δεν είστε Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, καταλάβετε το τέλος πάντων!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ: ... του οργανωμένου εγκλήματος και ποτέ η Νέα Δημοκρατία με οποιοδήποτε πρόσωπο δεν θα αποκτήσει την πλειοψηφία του ελληνικού λαού!

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: Το νομοσχέδιο θα το ψηφίσετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, εξαντλήθηκε ο κατάλογος των πρωτολογιών.

Υπάρχουν δύο προτασσόμενες δευτερολογίες, κύριε Υπουργέ. Θέλετε να τις ακούσετε κι αυτές και να απαντήσετε μετά;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Να τις ακούσω και να απαντήσω μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Εντάξει, είναι οι κύριοι Βαλυράκης και Γκούσκος.

Ο κ. Βαλυράκης έχει το λόγο για δύο λεπτά.

ΣΗΦΗΣ ΒΑΛΥΡΑΚΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, θα μου επιτρέψετε να διαβάσω μία δήλωση για τα Πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Αν είναι μέσα στα πλαίσια της ενότητας θα τη διαβάσετε. Άλλως...

ΣΗΦΗΣ ΒΑΛΥΡΑΚΗΣ: Αφορά την ουσία του νομοσχεδίου και τη συγκεκριμένη ενότητα των άρθρων.

«Η Ελλάδα είναι σταθεροποιητικός παράγοντας και η μόνη χώρα στην ευρύτερη περιοχή με δεδομένη πολιτική και οικονομική σταθερότητα. Αυτό είναι το συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας μας και αυτό είναι το κυριότερο διπλωματικό, διαπραγματευτικό μας επιχείρημα, μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και μέσα στο ΝΑΤΟ. Αυτό είναι το πλεονέκτημά μας σε όλα τα διεθνή φόρα ή τις διμερείς και πολυμερείς επαφές και διαπραγματεύσεις με άλλες χώρες.

Η τρομοκρατία όπως εμφανίζεται με τη δράση κυρίων της «17 Νοέμβρη» αποδυναμώνει και υπονομεύει αυτή ακριβώς τη δυνατότητα της χώρας μας. Η ανάγκη για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, λοιπόν, είναι ζήτημα όχι μόνο δημοκρατίας και ομαλής δημοκρατικής εξέλιξης, αλλά και προστασίας των Εθνικών Συμφερόντων της πατρίδας μας.

Το νομοσχέδιο που ειστηγείται η κυβέρνηση και υπερψηφίζει η αντιπολίτευση της Ν.Δ. ως δικαίωση της πολιτικής της, θα είναι σε λίγο νόμος δεσμευτικός για τον πολίτη. Η ψήφιση του νόμου αυτού, με συνοπτικές, καθόλου κολακευτικές, για την εικόνα της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας μεθοδεύσεις, με την παρουσία ελαχίστων Βουλευτών και με παραβίαση της αρχής της δεσδηλωμένης πλειοψηφίας, είναι πρωτοφανής στην ιστορία του Ελληνικού Κοινοβουλίου.

Η ομόφωνη απόφαση όλων των Βουλευτών του Ελληνικού Κοινοβουλίου να παταχθεί η τρομοκρατία δεν βρίσκει την έκφραση της σε ένα νομοσχέδιο ατελέσφορο απέναντι στο πρόβλημα. Ένα νομοσχέδιο συρρίκνωσης των δημοκρατικών δικαιωμάτων.

Η ανάγκη προάσπισης της δημοκρατίας και της χώρας, η ανάγκη συγκρότησης ολοκληρωμένης πολιτικής απάνταντι στην τρομοκρατία υποβαθμίζεται. Και εν πολλοίσι στην ουσία αποσιωπεύται.

Ος μέλος της Εθνικής Αντιπροσωπείας αισθάνομαι ότι η Κυβέρνηση κινείται εκτός των πολιτικών και των θεσμικών της δεσμεύσεων, εκτός κυβερνητικού προγράμματος και εκτός

πλαισίου κυβερνητικών δηλώσεων.

Όχι μόνο καταψήφιζω το νομοσχέδιο, αλλά θεωρώ την πολιτική και τη διαδικαστική πρακτική που ακολουθήθηκε εκτός της ψήφου εμπιστοσύνης που έχω δώσει.

Κυρία Πρόεδρε το καταθέτω για τα Πρακτικά.

((Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σάφης Βαλυράκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Γκούσκος έχει το λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, δεν έχω μιλήσει. Είναι δυνατόν να έχω τα πέντε λεπτά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Γκούσκος, από τον Κανονισμό έχετε μόνο προτασσόμενη δευτερολογία, η οποία είναι δύο λεπτά. Θα σας δοθεί μια πολύ μικρή ανοχή.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Στηρίζομαι στην ανοχή που μου είπατε, γιατί στα δύο λεπτά δεν μπορείς ούτε επιγραμματικά να πεις αυτά που θέλεις.

Κυρία Πρόεδρε, είναι μικροπολιτική να προσπαθεί κάποιος συνάδελφος να αποδώσει σε κάποιον άλλον ότι θέλει λιγότερο εκείνος την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, πολύ δε περισσότερο της τρομοκρατίας. Είναι απαράδεκτη η μικροπολιτική στάση, αυτό το επιχειρεί μια παράταξη σε βάρος της άλλης. Καμία παράταξη σε αυτήν την Αίθουσα δεν θέλει λιγότερο ή περισσότερο την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος και δη της τρομοκρατίας. Από αυτήν τη βάση ξεκινάμε και όποιοι δεν το έχουν αυτό ως κοινή παραδοχή, νομίζω ότι κάνουν ένα τραγικό λάθος και επιχειρούν να παρασύρουν το Κοινοβούλιο πολύ μακριά στην περιστολή των ατομικών και συνταγματικών ελευθεριών. Διότι η διαφωνία μας βρίσκεται, αν θα πάμε στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας με πλήρη τη δημοκρατία, με λειτουργούντα στο ακέραιο τα ατομικά και συνταγματικά δικαιώματα ή αν θα πάμε με περιστολή τους τέτοια, που θα μας κάνει αύριο να μην είμαστε περήφανοι. Και ξέρετε γιατί; Διότι αυτό το νομοσχέδιο, βγαίνοντας από εδώ, είμαι περισσότερο από βέβαιος ότι θα τύχει αντικείμενο έωλης ερμηνείας, κακών χειρισμών, θα πέσει σε κακά χέρια.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ : Γιατί είστε τόσο βέβαιοι;

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ : Κύριε Πρόεδρε, η ιστορία του παρελθόντος δείχνει ότι όλοι οι νόμοι, οι οποίοι είχαν ανελαστικές διατάξεις, έγιναν αντικείμενο κάκιστης εφαρμογής, έφευγαν των καλών προθέσεων των συντακτών τους, τις καλές προθέσεις δήλωσα ότι τις αναγνωρίζω με ευθυγράτη στο πρόσωπο του κυρίου Υπουργού Δικαιοσύνης.

Έρχομαι, λοιπόν, επιγραμματικά στα επικέρους: Στο άρθρο 6, παρά τη γενική διαφωνία, την οποία έχω διατυπώσει, θεωρώ υποχρέωση μου στα επικέρους να κάνω μια τελευταία προσπάθεια. Στο άρθρο 6 δεν μπορούμε να μιλάμε για «συμπεριφορά». Είναι ότι θα πρέπει να μπει εκεί «η δραστηριότητα». Διότι η συμπεριφορά -το κείμενο που έχω εξακολουθεί να μιλάει για συμπεριφορά, στο άρθρο 6 παράγραφος δ...

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης) : Έχετε το παλιό κείμενο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ : Ίσως. Είναι το κείμενο που πήρα σήμερα από το έδρανο.

Θα πρέπει επίσης παρακάτω στο ίδιο άρθρο, κύριε Υπουργέ, στην παράγραφο 2...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Επιτρέψτε μου να κάνω χρήση της ανοχής σας, κυρία Πρόεδρε.

Στο ίδιο άρθρο, παράγραφος 2α', λέτε: «αν προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις ότι έχει τελεστεί αξιόποινη πράξη...». Εδώ όμως το ζήτημα είναι όχι αν προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις για την αξιόποινη πράξη, αλλά εφόσον οι ανακριτικές πράξεις θα στρέφονται κατά προσώπων να προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις σε βάρος των προσώπων κατά των οποίων οι ανακριτικές πράξεις. Όχι με αφορμή ότι υπάρχει σοβαρή ένδειξη για τη

διάπτραξη -για τη διάπτραξη είμαστε βέβαιοι ή περίπου βέβαιοι- αλλά κατά των προσώπων που στρέφονται οι ανακριτικές πράξεις θέλουμε να συντρέχουν οι επαρκείς ενδείξεις και χρειάζεται σημαντική διόρθωση σε αυτό το σημείο, διότι αλλιώτικα οι αστυνομικές αρχές και δη στη φάση, που δεν έχουν φτάσει ακόμη στο συμβούλιο θα στρέφονται αδιακρίτως καθ' οιουδήποτε.

Και αυτό, σε συνδυασμό με αυτό το απαράδεκτο που αναγράφεται στο άρθρο 6 «κατά κάθε προσώπου» -και επικαλούμαι την προσοχή σας, κύριε Υπουργέ της Δικαιοσύνης- εάν μείνει λοιπόν ως έχει, σε συνδυασμό με την απαράδεκτη περίφραση «κάθε πρόσωπο» του άρθρου 6 και μπορούν οι αστυνομικές αρχές να στρέφονται αδιακρίτως κατά κάθε προσώπου αν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις για τη διάπτραξη πράξης, τότε τους δίνουμε ένα εργαλείο, το οποίο θα στραφεί πραγματικά κατά της ολότητας και θα βρεθούν άπειροι άνθρωποι να διασύρονται άφταιγοι, χωρίς να υπάρχει ο παραμικρός λόγος και χωρίς στο πρόσωπό τους να συντρέχει η παραμικρή ένδειξη.

Στο άρθρο 7: δώστε τη δυνατότητα της αναίρεσης. Επανέρχομαι μετά τα προχθεισά να πω ότι επειδή αυτός ο νόμος είναι πρωτόλειος και θα δημιουργήσει τεράστια προβλήματα τουλάχιστον τα πρώτα χρόνια εφαρμογής, δώστε τη δυνατότητα αναίρεσης κατά τον Βουλεύματος και βάλτε περιορισμένο χρόνο εντός του οποίου θα είναι υποχρεώμενό το Συμβούλιο του Αρείου Πάγου, ένα χρόνο ο οποίος δεν θα υπερβαίνει το τρίμηνο, που νομίζω ότι είναι επαρκές. Άλλωστε πόσες υποθέσεις αυτής της μορφής θα οδηγούνται στον Αρείο Πάγο; Τουλάχιστον, λοιπόν, για τα πρώτα χρόνια εφαρμογής δώστε τη δυνατότητα πιο περισσότερο βέβαιης και ασφαλούς κρίσης. Διότι θα οδηγηθούν στα δικαστήρια, στο ακροατήριο, υποθέσεις με τρομακτική προχειρότητα και αυτό θα οδηγήσει και σε διασυρμό της δικαιοσύνης και θα μου επιτρέψετε, κύριε Υπουργέ της Δικαιοσύνης, να πω ότι θα οδηγήσει όχι μόνο σε διασυρμό της δικαιοσύνης, αλλά και σε διασυρμό κατηγορουμένων, καθώς και σε σωρεία κακοδίκων αποφάσεων.

Έρχομαι στο άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Τελειώνετε, κύριε συνάδελφε.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Τελειώνω με το άρθρο 9, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ της Δικαιοσύνης, εδώ λέτε δύο πράγματα. Το ένα ότι δεν θα λαμβάνεται υπόψη μόνον η κατάθεση του ανώνυμου μάρτυρα. Δηλαδή το ερώτημα που μπαίνει είναι αν μαζί με τον ανώνυμο μάρτυρα καταθέσει και κάποιος αστυνομικός, όπως συνηθίζεται και στη δικαστική και στην προανακριτική πρακτική, να καταθέτει δηλαδή και ένας αστυνομικός, ο οποίος ενεπλάκη σε κάποια στιγμή σε μια παρακολούθηση ή σε οτιδήποτε, αν, λοιπόν, μαζί με τον ανώνυμο μάρτυρα καταθέσει και ένας αστυνομικός περιθωριακά για την υπόθεση, όπως συνήθως γίνεται, με αυτές τις δύο καταθέσεις δίνετε τη δυνατότητα στο δικαστήριο να καταδικάσει. Αυτά, όσον αφορά για τον ανώνυμο.

Δεν είναι επαρκές δηλαδή να λέτε ότι δεν λαμβάνεται υπόψη για την καταδίκη η κατάθεση μόνον του ανωνύμου μάρτυρα. Δεν πρέπει -σας το ξαναείπα- διόλου να λαμβάνεται υπόψη η κατάθεση ανωνύμου μάρτυρα, πέραν του ότι ανατρέπει βασική αρχή του δικονομικού μας συστήματος. Επιπέλους!

Και το δεύτερο στην ίδια παράγραφο είναι ότι όταν ο ανώνυμος γίνεται επώνυμος συντρέχει ο εεής κίνδυνος: Ο επώνυμος δεν έρχεται στο ακροατήριο για να εξεταστεί. Δεν έχουμε την κατ' αντιπαράσταση εξέταση, δεν έχουμε την κατ' αντιμωλίαν. Τον έχουμε τον επώνυμο μάρτυρα προστατευμένο στο σπίτι του. Σας δίνω, λοιπόν, την εεής εικόνα: Τον προστατεύσαμε φυσικώς με τη φρουρά, που του δώσαμε. Τον προστατεύσαμε αθωώνοντάς τον για μια σειρά από πράξεις κακουργηματικές επειδή κάνει μια κατάθεση.

Τον προστατέψαμε υποσχόμενοι διαφυγή και οτιδήποτε άλλο, για όνομα του Θεού, ας αναλάβει την ευθύνη να πει με το όνομά του τα πράγματα και να υποστεί τη βάσανο, διότι ο άλλος παίζει με την ελευθερία του και με τη ζωή του και κινδυνεύει να πάει ισόβια ή πολλές φορές ισόβια μ' ένα

μάρτυρα, τον οποίο δεν θα τον έχει δε και δεν θα έχει τη δυνατότητα να τον εξετάσει κατά πρόσωπο, δηλαδή δεν θα έχει τη δυνατότητα δίκαιης. Παρακαλώ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Γκούσκο, σας παρακαλώ, ολοκληρώστε. Τα αναπτύξατε με πολύ μεγάλη σαφήνεια, τα κατάλαβε ο κύριος Υπουργός και όλοι μας.

ΔΙΟΝΥΣIOS ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Τελείωσα επαναδιατυπώνοντας τη διαφωνία μου για το σύνολο των βασικών αρχών αυτού του νομοσχεδίου. Τουλάχιστον, δεχθείτε αυτές τις μερικότερες διορθώσεις, διότι θα παραμείνει ως κηλίδα στο νομικό μας πολιτισμό. Δεν θα είμαστε αύριο περήφανοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο να απαντήσετε.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι Βουλευτές, το νομοσχέδιο που συζητείται το έχει εισαγάγει στη Βουλή η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Δεν το έχει προτείνει η Αξιωματική Αντιπολίτευση. Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ το στηρίζει και η κυβερνητική Πλειοψηφία επισήσ το στηρίζει. Δεν είναι καθόλου περίεργο φαινόμενο να παίρνουν περισσότερο το λόγο εκείνοι, οι οποίοι έχουν κάποιες κριτικές παρατηρήσεις, κάποιες διαφωνίες, επιφυλάξεις γιατί...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ: Να σας διακόψω, κύριε Υπουργέ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Κρητικέ, από πού και ως πού; Σας παρακαλώ!

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Όχι, κύριε Υπουργέ, προχωρήστε. Δεν θα τελειώσουμε ποτέ έτσι. Ολοκληρώστε και θα πάρουν το λόγο οι εισιτηρίτες.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Είναι πολύ λογικό και φυσιολογικό εκείνοι, οι οποίοι συμφωνούν με το νομοσχέδιο, δεν έχουν να προτείνουν κάποια αλλαγή, να μην παίρνουν το λόγο και να παίρνουν το λόγο εκείνοι, οι οποίοι έχουν κάποιες αντιρρήσεις, επιφυλάξεις ή ενδοιασμούς. Επομένως δεν πρέπει να δημιουργείται η παραπλανητική εντύπωση, την οποία εκτρέφουν βέβαια οι επιφανειακές δημοσιεύσεις, διότι είδαμε στον Τύπο κάποια περιέργα δημοσιεύματα, τα οποία δεν παρουσιάζουν την πραγματική εικόνα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Πάντως τέτοια πληρότητα δεν είχε η Βουλή σε κανένα νομοσχέδιο. Ρίξτε μια ματιά.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Και αυτό, κύριε Πρόεδρε. Επειδή έχω ζήσει τον τελευταίο χρόνο αρκετές συνεδριάσεις όπου ψηφίζονται νομοσχέδια και σημαντικά νομοσχέδια, η σημερινή παρουσία είναι πολύ μεγαλύτερη απ' ότι σε άλλα νομοσχέδια.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Μοναδική, πρωτοφανής.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μοναδική, όπως λέει ο εμπειρότερος εδώ του ελληνικού Κοινοβουλίου, κ. Μητσοτάκης.

Μπορώ να πω ότι οι κριτικές παρατηρήσεις που άκουσα και από Βουλευτές του κυβερνητικού κόμματος και από άλλους Βουλευτές με βοήθησαν στη βελτίωση του νομοσχεδίου. Πολύ σωστά ειπώθηκε –νομίζω από τον κ. Ιωαννίδη– ότι ένα κόμμα δεν είναι λόχος, πρέπει να έχει και τη δημοκρατικότητα, την ευχέρεια να έχει και ορισμένες αντιρρήσεις σε επιψερους ή και σε γενικότερα θέματα. Βέβαια νομίζω ότι αν υπήρχε ριζική αντίρρηση θα είχε δηλωθεί με άλλο τρόπο.

Επιτρέψτε μου να πω και για τη δική μου θέση, γιατί γράφτηκε και σήμερα στις εφημερίδες ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης μήπως στηρίζεται από άλλα κόμματα και όχι από το ΠΑΣΟΚ. Εγώ πιστεύω ότι έχω την εμπιστοσύνη και του Πρωθυπουργού βεβαίως -ο οποίος μου έκανε την τιμή να με διορίσει- και της κυβερνητικής πλειοψηφίας. Εάν δεν υπήρχε η εμπιστοσύνη θα είχε δηλωθεί με κάποιο τρόπο, βασικά με πρόταση δυσπιστίας.

Θεωρώ όλες τις κριτικές παρατηρήσεις καλόπιστες, έστω και αν δηλώνονται με πολλή υπερβολή. Όπως κάποια τελευταία δήλωση ότι θα είναι κηλίδα ή κάποια τέτοια πράγματα, τα οποία

θα προτιμήσω να τα αντιπαρέλθω, διότι δεν τα δέχομαι να κηλιδώνουμε τόσο εύκολα κάποιους άλλους ότι δήθεν έχουν μειωμένη δημοκρατικότητα ή μειωμένη ευαισθησία. Ας αποφεύγουμε τέτοιες λέξεις. Δεν είμαστε εμείς το μέτρο της ευαισθησίας και της δημοκρατικότητας για να κηλιδώνουμε έτσι εύκολα τους άλλους και να μιλάμε για κηλίδες.

Αυτά τα θεωρώ βέβαια εξάφεις της στιγμής, που νομίζω ότι σε στιγμή νηφαλιότητας δεν θα λέγονταν. Άλλα θα ήθελα να επισημάνω ότι πολλοί –όχι στο Κοινοβούλιο- από εκείνους που κάνουν κριτική παρασύρονται εύκολα και έχουν το φόβο μήπως τους πουν ότι δήθεν δεν είναι πολύ δημοκράτες ή ότι έχουν μειωμένη ευαισθησία. Αυτό έχει παρασύρει πολύ κόσμο. Πιστεύω ότι ο ελληνικός λαός καταλαβαίνει την ανάγκη, που υπάρχει για να αντιμετωπίσουμε τη μάστιγα της εποχής, την οργανωμένη εγκληματικότητα και καλόπιστα πρωαθούμε κάποιες ρυθμίσεις, οι οποίες καθόλου δεν μειώνουν το κράτος δικαίου και τη δημοκρατική έννομη τάξη μας.

Ακούστηκε ότι το δικαστικό συμβούλιο που είναι ο βασικός εγγυητής για τη λήψη των μέτρων αυτών θα παρασύρεται και ότι δεν μπορούμε να έχουμε εμπιστοσύνη στο δικαστικό συμβούλιο.

Και ερωτώ, γιατί δεν έχει διοθεί απάντηση από τους επικριτές: Αν δεν έχουμε εμπιστοσύνη σε τρεις δικαστές του Δικαστικού Συμβουλίου, ποια όργανα της πολιτείας, ποιοι πολίτες θα μπορούσαν να πάρουν τέτοιες αποφάσεις, τις οποίες προβλέπει και το Σύνταγμά μας, κυρίες και κύριοι Βουλευτές;

Διαβάστε το άρθρο 19, που μιλά για τη δυνατότητα άρσης του απορρήτου σε εξαιρετικές περιπτώσεις, υπό ορισμένες εγγυήσεις και από ορισμένα όργανα. Ποια θα ήταν τα όργανα, ποιοι θα ήταν οι πολίτες ανάμεσα στα δέκα εκατομμύρια πολίτες, στους οποίους θα είχαμε εμπιστοσύνη; Σε κανέναν; Τότε καταδικάζουμε την ίδια την κοινωνία μας, αν δεν έχουμε σε κανένα όργανο της πολιτείας εμπιστοσύνη να του αναθέσουμε τα καθήκοντα που προβλέπει το Σύνταγμα στο άρθρο 19.

Ποιοι; Πείτε ποιοι. Θέλετε ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, όπως σας είπα χθες; Θέλετε κάποιο άλλο όργανο, σε κανένα πολίτη, τη δυνατότητα να παρεί να πάρειν τις αποφάσεις, τότε σημαίνει ότι δεν θέλουμε την εξιχνίαση του σοβαρού εγκλήματος. Είμαι βέβαιος όμως ότι όλοι το θέλουμε, βλέπετε όμως την αντίφαση στην οποία περιέρχεται κανείς, όταν από τη μια μεριά λέει «σε κανέναν δεν έχω εμπιστοσύνη να αναλάβει αυτά τα καθήκοντα». Πώς είναι δυνατόν να περιπίπτουμε σε τέτοιες αντιφάσεις;

Μιλήσατε και για τη Διεθνή Αμνηστία. Ναι, πήρα το έγγραφο, ανυπόγραφο βέβαια, αλλά δεν αμφισβήτησε τη γηησιότητά του και την προέλευση του. Και εκεί υπάρχουν κάποιες σκέψεις, οι οποίες στηρίζονται σε πλημμελή και σε ανακριβή ενημέρωση. Θα δώσουμε απάντηση, γιατί σε όλα όσα επισημαίνονται –τα διάβασε το νομίζω ο κ. Ιωαννίδης- υπάρχουν απαντήσεις, τις οποίες έχουμε παρουσιάσει στη Βουλή.

Θα έρθω αμέσως στις επιμέρους παρατηρήσεις από το άρθρο 6 έως το τέλος. Συμφωνώ ότι δεν είναι η καλύτερη νομοτεχνική το να παραπέμπει ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας σε ειδικούς νόμους. Ίσως να μην έχει γίνει ως τώρα αυτό, όπως είπε ο κ. Λυκουρέζος, αλλά αυτό δεν βλάπτει. Μερικά πράγματα γίνονται κάποτε για πρώτη φορά. Έχουμε σοβαρούς λόγους να κάνουμε αυτήν την παραπομπή, έστω για πρώτη φορά.

Προβλέποντας ήδη στην ειδική νομοθεσία για τα ναρκωτικά αυτές οι ανακριτικές πράξεις. Τι λέμε εμείς; Θα ισχύουν και για το οργανωμένο έγκλημα, δηλαδή για το έγκλημα του άρθρου 187. Πρέπει να γίνει σαφές ότι αυτό το οποίο ήδη προβλέπεται σε ειδική νομοθεσία επεκτείνεται και στο οργανωμένο έγκλημα, το οποίο έχει βαρύτερη κοινωνική απαξία ακόμα και από τα ναρκωτικά, τα ατομικώς τελούμενα, γιατί αν οι παραβάσεις της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά γίνονται από εγκληματικές οργανώσεις εμπίπτει στο άρθρο 187.

Νομίζω ότι τα προβλήματα της παραπομπής αυτής –που ασφαλώς μπορεί να υπάρχουν ερμηνευτικά προβλήματα- θα τα λύσουν τα δικαστήρια, όπως πάντοτε γίνεται. Πρέπει να έχουμε

εμπιστοσύνη στα δικαστήρια.

Επικρίθηκε περισσότερο απ' όλες τις διατάξεις του άρθρου 6 η διάταξη δ', η οποία προβλέπει εξαίρεση της ηλεκτρονικής παρακολούθησης για τα συμβαίνοντα εντός κατοικίας. Την εξαίρεση αυτήν την προβλέψαμε ακριβώς επειδή θέλουμε να προστατέψουμε ένα μίνιμουμ ιδιωτικότητας σε κάθε πολίτη και επειδή διαφορετικά θα είχε προβλήματα συνταγματικότητας. Η ιδιωτική ζωή, όπως ξέρετε, προστατεύεται στο άρθρο 9 του Συντάγματος και νομίζω ότι τα δικαστήρια μας δεν θα αναγνώριζαν ως συνταγματική αυτή την επέμβαση στα άδυτα των αδύτων της ιδιωτικής ζωής του Έλληνα πολίτη.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Περιορίστε την στο κατάλυμα.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Η έννοια της κατοικίας, κύριοι Βουλευτές, είναι αυτή, η οποία προβλέπεται στο Σύνταγμα. Είναι η συνταγματική έννοια της κατοικίας, σας το είπα και στην προηγούμενη συνεδρίαση, όχι η έννοια της κατοικίας του Αστικού Κώδικα. Η ερμηνεία, λοιπόν, είναι αυτή, την οποία έχουν δώσει και οι συνταγματολόγοι και τα δικαστήρια, ερμηνεύοντας την οικεία διάταξη του Συντάγματος.

Για την παράγραφο 2 συμφωνώ με τον κ. Γκούσκο ότι στο α' που γίνεται λόγος για σοβαρές ενδείξεις εννοείται σοβαρές ενδείξεις σε βάρος κάποιων προσώπων. Αυτό είναι το νόημα. Μπορεί και να προστεθεί ότι έχει τελεστεί η αξιόποινη πράξη «σε βάρος κάποιου προσώπου». Αυτό είναι το νόημα, το λέω και για τα Πρακτικά ότι οι σοβαρές ενδείξεις πρέπει να απευθύνονται σε βάρος του προσώπου.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ : Πρέπει να παρακολουθούνται τα πρόσωπα κατά των οποίων έχουν συγκεντρωθεί σοβαρές ενδείξεις.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μα σας το δηλώνω, αυτή είναι η έννοια.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Διότι αλλιώς θα ήταν παράλογο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Έτσι ξαφνικά θα διαταχθεί ανακριτική ενέργεια εναντίον ενός μη εμπλεκομένου;

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΟΥΣΚΟΣ: Σε συνδυασμό με το άρθρο 5 το κάθε πρόσωπο δημιουργεί ασάφεια...

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Νομίζω ότι και οι διατάξεις της Ποινικής Δικονομίας για τις έρευνες και τις ανακριτικές πράξεις στο άρθρο 253, έχουν ίδια διατύπωση ή ίδια αιριστία, αν θέλετε.

Για τη δεύτερη διάταξη της παραγράφου 2β' -νομίζω ότι ο κ. Ανδρεουλάκος πρότεινε τη διαγραφή της- πρέπει να υπάρχει προϋπόθεση να είναι αδύνατη διαφορετικά ή διαιτέρως δυσχερής η εξάρθρωση της εγκληματικής οργάνωσης, για να διαταχθούν αυτές οι ανακριτικές πράξεις. Δεν νομίζω ότι πρέπει να διαγραφεί αυτό, θα το κρίνει ο εισαγγελέας ή οι ανακριτικές αρχές, αν χρειάζεται ή αν δεν χρειάζεται το μέτρο αυτό για την εξάρθρωση της εγκληματικότητας. Στην παράγραφο 3 επισημάνθηκε η διάταξη, η οποία προβλέπει ένα τρίτημερο, για να εισαχθεί από τον εισαγγελέα, ο οποίος σε επειγόνουσες περιπτώσεις είχε διατάξει την ανακριτική πράξη, στο αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο. Αυτή η προθεσμία προβλέπεται ήδη στο ν. 2225/94, ότι ο εισαγγελέας σε εξαιρετικά επειγόνουσες περιπτώσεις μπορεί να διατάξει αυτό το μέτρο. Σας διαβάζω το άρθρο 4, παράγραφος 6 του νόμου αυτού: «Σε κάθε περίπτωση ο εισαγγελέας ή ο ανακριτής υποχρεούται να εισαγάγει το ζήτημα με σχετική αίτησή του στο συμβούλιο μέσα σε προθεσμία τριών ημερών. Η ισχύς της διάταξης του εισαγγελέα ή του ανακριτή για την άρση παύει αυτοδικαίως με τη λήξη της τριήμερης προθεσμίας ή αν το ζήτημα εισαγάγει εμπροθέσμων από την έκδοση της σχετικής διάταξης του συμβούλιου». Μα, αυτό θα ισχύει κι εδώ. Είναι προθεσμία για την εισαγωγή, όχι για τη λήψη απόφασης από το Δικαστικό Συμβούλιο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Θα αξιοποιηθούν τα στοιχεία;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όσον αφορά αυτό που είπε ο κ. Ανδρεουλάκος τώρα, αν θα αξιοποιηθούν τα έως τώρα συλλεγέντα στοιχεία. Ασφαλώς θα αξιο-

ποιηθούν, διότι νομίμως συνελέγησαν. Ο νόμος δίνει την εξουσία στον εισαγγελέα σε εξαιρετικές περιπτώσεις να διατάξει το ανακριτικό μέτρο. Νομίμως ενήργησε. Συνελέγησαν. Ποια θα είναι η συνέπεια. Ότι απλώς θα σταματήσουν τα περαιτέρω, αφού παύει η ισχύς της ανακριτικής πράξης, αλλά έως τότε ότι έγινε νομίμως έγινε.

Για το άρθρο 7 νομίζω ότι έχει γίνει ανταλλαγή όλων των υπέρ και κατά επιχειρημάτων. Εμείς εμμένουμε στην άποψη, η οποία έχει γενικότερη σημασία ότι δεν χρειάζεται τόσο πολυτελής διαδικασία. Ο έλεγχος για την περίπτωση νομικού λάθους του Συμβουλίου Εφετών θα γίνει από το δικαστήριο, σε τρεις βαθμούς μάλιστα. Στην κύρια δίκη γιατί να έχουμε έξι φορές έλεγχο της διαδικασίας. Το υποστηρίζουν αυτό πολλοί δικηγόροι, συνήγοροι κλπ. Μου το έχουμε πει παραδείγματος χάρη όλοι οι καθηγητές ποινικολόγοι, οι οποίοι δικηγορούν στον Άρειο Πάγο. Δεν αποδίω κακές προθέσεις, καθόλου. Πολλές φορές ταυτίζεται ο δικηγόρος με τον κατηγορούμενο και τα συμφέροντά του. Γίνεται η ζωή του. Αυτή είναι η αποστολή του συνηγόρου. Θέλει πάντοτε την προστασία και το συμφέρον όσο γίνεται περισσότερο του κατηγορούμενου. Επομένως αν τους δώσουμε άλλα δέκα ένδικα μέσα, θα το χαιρετίσουν οι συνήγοροι δικηγόροι. Δεν πρέπει, όμως, να βλέπουμε μόνο τη μια πλευρά, διότι αυτό καταλήγει συχνά, συχνότατα σε παραγραφές, όχι σε προστασία του κατηγορουμένου, αλλά σε απαλλαγή του ενόχου.

Επιπέδους δείτε τι γίνεται σε όλον τον κόσμο. Σε κανένα κράτος, σε καμία δημοκρατική έννοιμη τάξη δεν υπάρχουν έξι, εππά, οκτώ φορές έλεγχοι της περαιωμένης δικογραφίας. Γι' αυτό, λοιπόν, επειδή θεωρούμε πολύ σωστό και υγιέστατο αυτό το μέτρο, αλλά και για λόγους αποτροπής του καρκινώματος της μεγάλης βραδύτητας απονομής και της ποινικής δικαιοσύνης, σας δηλώνω από τώρα ότι θα το γενικεύσουμε και σε άλλες περιπτώσεις, όχι μόνο στο οργανωμένο έγκλημα. Θεωρώ μία από τις επιτυχέστερες διατάξεις τη ρύθμιση του άρθρου 7.

Για το άρθρο 8 θα περιοριστώ σε μια παρατήρηση για την παράγραφο 3, που αφορά και κάποια φραστική επίθεση, την οποία δέχθηκα προχθές.

Μα είναι αυτονότο ότι το κριτήριο της οικονομικής επιφάνειας σημαίνει ότι όσο μεγαλύτερη οικονομική επιφάνεια έχει ο υφισταμένος τη χρηματική ποινή, τόσο μεγαλύτερο πρέπει να είναι το πρόστιμο για να είναι αισθητό. Δηλαδή ο οποιοςδήποτε δικαστής ή άλλο αρμόδιο όργανο έχει να επιβάλει ένα πρόστιμο, εάν είναι ένας μικροεισοδηματίας, βεβαίως θα του επιβάλει μικρότερο πρόστιμο. Εάν είναι ένας κολοσσός, για να το αισθανθεί θα πρέπει να είναι πολύ μεγαλύτερο. Αυτό είναι το νόημα.

Αν θέλετε, θα το δηλώσω καίτοι είναι αυτονότο, αλλά πολλές φορές βέβαια τα αυτονότα λησμονούνται ή παρεξηγούνται. Το δηλώνω, λοιπόν, για να γραφεί στα Πρακτικά: Όσο μεγαλύτερη είναι η οικονομική επιφάνεια του ελεγχομένου νομικού προσώπου, τόσο μεγαλύτερο θα πρέπει να είναι το πρόστιμο ώστε να το αισθανθεί.

Ως προς τη βαρύτητα της υπαιτιότητας, βεβαίως υπάρχουν πολλές διαβαθμίσεις. Πρώτα πρώτα και η αμέλεια αρκεί για μικρότερες διοικητικές κυρώσεις και έχει πολλούς βαθμούς η αμέλεια. Και ο δόλος έχει πολλούς βαθμούς. Άμεσος δόλος πρώτου βαθμού λένε οι ποινικολόγοι, άμεσος δόλος δεύτερου βαθμού, ενδεχόμενος δόλος. Τρεις διακρίσεις του δόλου. Δεν θέλω να προχωρήσω γιατί θα με κατηγορήσετε ότι θυμάμαι την καθηγητική μου ιδιότητα.

Στο άρθρο 9 θα προσθέσουμε και την προστασία των προσώπων του άρθρου 187 Α', που βοηθούν στην αποκάλυψη εγκληματικών δραστηριοτήτων. Αυτοί συνήθως θα είναι και μάρτυρες, αλλά αν δεν είναι μάρτυρες βεβαίως θα πρέπει και πάλι να προστατευθούν, όπως επίσης θα προσθέσουμε και την προστασία των οικείων που είναι ευρύτερη έννοια από τους συγγενείς. Παραδείγματος χάρη και η μνηστή και η ερωτική σύντροφος άνευ γάμου θεωρείται από τη νομολογία, όπως ξέρετε, οικείο πρόσωπο.

Για την κατάθεση με χρήση ηλεκτρονικών μέσων, θα προσθέσουμε ηχητικής και οπτικής ή μόνο ηχητικής

μετάδοσης. Πρέπει να υπάρχει και αυτή η ευχέρεια.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: Και ηλεκτρονική πρέπει να βάλουμε.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Το «ηλεκτρονική» το έχουμε. Αναφέρεται «η κατάθεση με χρήση ηλεκτρονικών μέσων μετάδοσής της». Θα προσθέσουμε τις λέξεις «ηχητικής και οπτικής ή μόνο ηχητικής μετάδοσης».

Για την αποκάλυψη της ταυτότητας, η πολιτική μας θέση είναι ότι στη σύγκριση των συμφερόντων από τη μία πλευρά του μάρτυρα, ο οποίος φοβάται και θέλει να καταθέσει ανωνύμως και του κατηγορουμένου ο οποίος τελικά θέλει να ελέγχει την αξιοπιστία του μάρτυρα και γι' αυτό του χρειάζεται να ξέρει την ταυτότητά του, θεωρούμε ότι πρέπει να επικρατήσει το συμφέρον του κατηγορουμένου, γι' αυτό τελικά θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να ζητήσει και το δικαστήριο την υποχρέωση να επιβάλει την αποκάλυψη των στοχείων ταυτότητας. Αν και πάλι φοβάται ο μάρτυρας, παρά το ότι σ' αυτήν την περίπτωση μπορεί να καταθέσει από απόσταση με παρουσία των συνηγόρων, ε, δεν μπορούμε να τα έχουμε όλα. Μπορεί να υπάρχει ακόμα και μάρτυρας ο οποίος ακόμη και με τη διατήρηση της ανωνύμιας να φοβάται και πάλι. Μπορεί να φοβάται και τη σκιά του. Ε, δεν μπορούμε να φθάσουμε στο σημείο να προστατεύουμε και τους τελείως δειλούς. Δίνονται τόσοι άλλοι τρόποι προστασίας στο μάρτυρα, οπότε εάν έχει ένα στοιχειώδες αίσθημα ευθύνης ότι πρέπει να συνεργαστεί με το κράτος και να δώσει πληροφορίες που έχει, θα πάρει την προστασία την οποία προβλέπουμε και θα καταθέσει. Για τις περιπτώσεις των πολιτών εκείνων οι οποίοι οτιδήποτε και να γίνει φοβούνται δεν υπάρχει καμία λύση.

Στο άρθρο 10 θα γίνει η τροποποίηση στην παράγραφο 1. Σε περίπτωση μειοψηφίας η διατύπωση θα είναι τέτοια ώστε να μην αποκαλύπτονται τα ονόματα ούτε των δικαστών της πλειοψηφίας ούτε των δικαστών της μειοψηφίας. Η προηγούμενη διατύπωση ήταν παρεξηγήσιμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Έχει διορθωθεί αυτό, κύριε Υπουργέ.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τελειώνω με το άρθρο 11. Νομίζω ότι κακώς βλέπετε πονηρές ή δεν ξέρω τι άλλες διαθέσεις πίσω από αυτό το άρθρο. Είναι πολύ απλή η αιτιολογία. Τα εγκλήματα γύρω από τα ναρκωτικά είναι η μεγαλύτερη μάστιγα. Μεγαλύτερη και από την τρομοκρατία και από πολλά άλλα οργανωμένα εγκλήματα. Μπορώ να σας πω στατιστικά ότι έχουν ξεπεράσει τις δέκα χιλιάδες υποθέσεις επησίως, αυτές οι οποίες φθάνουν στα δικαστήρια και που ασκείται ποινική δίωξη.

Είναι ογκώδεις οι σχετικοί φάκελοι. Χρειάζεται ένας έλεγχος και μια ενότητα στην ενέργεια της ανάκρισης, γι' αυτό ακριβώς προβλέπουμε κάποιες αρμοδιότητες στον εισαγγελέα ή αντεισαγγελέα εφετών που τις είχε έτοι και αλλιώς με το άρθρο 35 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, απλώς τις αιδάνουμε αυτές τις αρμοδιότητες και βεβαίως μπορεί να συνεπικουρεύται στην άσκηση αυτού του έργου και από τον εισαγγελέα του πρώτου βαθμού. Είναι τελείως αδιάβλητη και εκτός πάσης υποψίας αυτή η διάταξη και παρακαλώ και τη Νέα Δημοκρατία ειδικά σ' αυτό το άρθρο να το ψηφίσει και να κατανοήσετε τον δικαιολογητικό λόγο και να την υπερψηφίσετε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Υπουργέ, αυτές τις τροποποιήσεις που εισηγηθήκατε πρέπει να τις δώσετε γραπτές στο Προεδρείο, ώστε την ώρα της ψήφισης κατ' άρθρον να είναι κατατεθειμένες.

Έχω τη τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούμε από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» Θράκη 2000: 80 χρόνια από την ενσωμάτωση της στην Ελλάδα» σαράντα οκτώ μαθητές και μαθήτριες και τρεις συναδοί δάσκαλοι από το 21ο Δημοτικό Σχολείο Καλαμάτας.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Ο κ. Ανδρεουλάκος έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, θέλω να κάνω δύο παρατηρήσεις. Η πρώτη είναι στο άρθρο 8. Στη συζήτηση στην οικεία επιτροπή νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι

είχατε αποδεχθεί ότι θα πρέπει να γίνουν μερικές βελτιώσεις στο άρθρο 8 παράγραφος 1 περίπτωση β' και γ'. Ενώ λέμε για οριστική η προσωρινή για κάποιο χρονικό διάστημα αφαίρεση της άδειας λειτουργίας της επιχείρησης, παρακάτω λέμε απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Και εδώ δεν βάζουμε προσωρινή και οριστική θυμάστε που το είχαμε θίξει.

Επίσης από τον αποκλεισμό όχι μόνο από τις δημόσιες παροχές σε ενισχύσεις, αλλά και από δημόσιους διαγωνισμούς. Αυτό δε και στην περίπτωση της παραγράφου 2 στο τέλος. Τώρα για το επίμαχο της ρυθμίσεως του ανωνύμου μάρτυρος. Όπως είναι διατυπωμένο, ότι με αίτηση του εισαγγελέα ή του κατηγορουμένου, το δικαστήριο διατάσσει την αποκάλυψη. Η ρύθμιση πρακτικά δεν έχει καμία αφελιμότητα διότι προ τού φόβου να αποκαλυφθεί δεν θα καταθέτει καθόλου. Εάν θέλετε να έχει κάποια πρακτική σημασία βάλτε να μπορεί το δικαστήριο να διατάσσει την αποκάλυψη του ονοματεπωνύμου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Αυτό εννοεί υποθέτω.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: 'Όχι δεν εννοεί αυτό. Όπως είναι διατυπωμένο σημαίνει ότι υποχρεούνται με την υποβολή του αιτήματος από τον εισαγγελέα ή από τον κατηγορούμενο να διατάξει την αποκάλυψη. Κατά συνέπεια, λοιπόν, παίζουμε εν ου παικτοί.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Αποτελεί εμπαιγμό τότε η διάταξη.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Καλύτερα να απαλείψετε όλη την παράγραφο 3 παρά να το έχετε όπως το έχετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Να την απαλείψετε τη διάταξη, όχι να κοροϊδεύουμε εαυτούς και αλλήλους.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Τέλος, δεν μπορώ, κύριε Υπουργέ, να αφήσω ασχολίαστη τη δήλωση του κ. Βαλυράκη και δεν μπορώ να αφήσω ασχολίαστο και αυτό το οποίο είπατε εσείς. Είπατε, δηλαδή, ότι ήταν τόση η αντίδραση και η άρνηση των Βουλευτών της κυβερνητικής πλειοψηφίας, ώστε αισθανθήκατε την ανάγκη να υπενθυμίσετε ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης. Και ειπώθηκε όπως ότι δεν είναι λόχος και μπορεί να διαφοροποιείται. Δεν μπορεί, όμως, να διαφοροποιείται το σύνολο. Διότι εδώ μέσα εάν αφαιρέσουμε εσάς, κύριε Υπουργέ και τον εισηγητή σας και αυτός με πολλές επιφυλάξεις- δεν άκουσα ένα συναδέλφο από την κυβερνητική πλειοψηφία να στηρίξει αυτό το έργο νομοσχέδιο. Και μάλιστα η δήλωση του κ. Βαλυράκη είναι καταπληκτική. Μιλάει ότι η ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού γίνεται κάτω από συνοπτικές καθόλου κολακευτικές για την εικόνα της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας μεθοδεύσεις και παραβιάζεται η αρχή της δεδηλωμένης πλειοψηφίας πράγμα πρωτοφανές, λέει, για την ιστορία του ελληνικού Κοινοβουλίου. Και είναι ένα νομοσχέδιο συρρίκνωσης των δημοκρατικών δικαιωμάτων. Και εδώ θα πρέπει -απευθύνομai στους συναδέλφους- να αφήσουν τις υποκριτικές διαφοροποιήσεις και αντιρρήσεις.

Αν, λοιπόν, έχουν τα κότσια και την κοινοβουλευτική υπευθυνότητα να υποβάλλουν ονομαστική ψηφοφορία. Δεν μπορεί να δεχόμαστε επιθέσεις ότι είμαστε αντιδημοκράτες, ότι παραγνωρίζουμε το Σύνταγμα, ότι δεν διακρινόμεθα από δημοκρατική ευαισθησία και να έρθει ο Υπουργός σας να μας καλύψει ότι δεν μπορεί να έχετε το μονοπάλιο της δημοκρατίκης ευαισθησίας εσείς.

Δεν τολμάτε να υποβάλλετε ονομαστική ψηφοφορία. Δεν μπορεί να λέτε ότι παραβιάζεται η αρχή της δεδηλωμένης χωρίς να θέσετε ονομαστική ψηφοφορία. Εμείς στηρίζουμε το νομοσχέδιο και δεν υποβάλλουμε ονομαστική ψηφοφορία. Εσείς που δεν το στηρίζετε και είστε μερικές δεκάδες να υποβάλλετε ονομαστική ψηφοφορία. Γιατί όλα αυτά που γίνονται εδώ είναι τουλάχιστον νομοθετικά περιέργα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Καμμένος έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, μια δήλωση θα ήθελα να κάνω επειδή είχα διατυπώσει κάποιες αντιρρήσεις στα άρθρα 6 και 8, ότι μετά τη ρητή δήλωση του Υπουργού αλλά και τις τροποποιήσεις για τους μάρτυρες και την προστασία των οικείων, ψηφίζω τα άρθρα αυτά που περιλαμβάνονται στην

ενότητα που συζητούμε. Απλώς υπενθυμίζω ότι θα ήταν θετικό στο θέμα των στοιχείων που αποδεικνύουν την τρομοκρατική δράση μετά από παρακολούθηση «οικείας γιάφκας», αυτά τα στοιχεία να μπορούν να χρησιμοποιούνται στη δικογραφία ιδιάτερα για την τρομοκρατικές οργανώσεις.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θα ήθελα να δώσω μια απάντηση στον κ. Ανδρεουλάκο.

Πράγματι είχαμε συζητήσει στη Διαρκή Επιτροπή για την ανάγκη πρόβλεψης ότι η απαγόρευση άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας που προβλέπεται στο στοιχείο β της παραγράφου 1 του άρθρου 8 μπορεί να είναι προσωρινή ή οριστική. Η ανάγνωση άλλη μια φορά της διατάπωσης μας έδειξε ότι το καλύπτει ακριβώς αυτό. Και το καλύπτει καλύτερα για να μην επαναλαμβάνουμε συνεχώς «οριστική ή προσωρινή» για χρονικό διάστημα ενός μήνα ως δύο έτη. Αυτό θα έπρεπε να επαναληφθεί τρεις φορές. Και πιο κάτω το στοιχείο γ' λέει οριστική ή προσωρινή για χρονικό διάστημα από ένα μήνα έως δύο έτη αφαίρεση άδειας λειτουργίας επιχειρήσης ή απαγόρευσης. Αυτό το «προσωρινή ή οριστική» πηγαίνει και στα δύο. Και στην αφαίρεση άδειας λειτουργίας και στην απαγόρευση. Δηλαδή καλύπτεται.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Η δήλωσή σας τουλάχιστον το καλύπτει.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Επίσης ήταν δίκη μου παράλειψη που το προσπέρασα όταν μιλούσα για το άρθρο 8. Πράγματι στην παράγραφο 1 υποστοιχείο γ' προσθέτουμε και τους δημόσιους διαγωνισμούς. Δηλαδή δυνατότητα αποκλεισμού και από δημόσιους διαγωνισμούς. Το ίδιο είναι και στην παράγραφο 2. δηλαδή επίσης δυνατότητα αποκλεισμού και από τους δημόσιους διαγωνισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Αυτήν τη διόρθωση που την βάζετε;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Στο άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο γ' που έχει ως εξής. «Οριστικό ή προσωρινό για το ίδιο χρονικό διάστημα αποκλεισμός της από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις –και προστίθεται- ή από δημόσιους διαγωνισμούς».

Το ίδιο και στην παράγραφο 2 στο τέλος που λέει «... δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις –και προστίθεται- ή από δημόσιους διαγωνισμούς».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Έχετε άλλες τροποποιήσεις;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Δεν ακούσαμε για το 9....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Ανδρεουλάκο, θα τα οργανώσουμε όλα ώστε τουλάχιστον αυτά που ο κύριος Υπουργός έχει να κάνει ως φραστικές τροποποιήσεις ή τροποποιήσεις επί των άρθρων να τα ανακοινώσει τώρα.

Οτιδήποτε έχετε, κύριε Υπουργέ, σε όλα τα άρθρα στις ενότητες που συζητάμε να μας τα πείτε τώρα.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ως προς τις φραστικές διορθώσεις θα επανέλθω.

Πράγματι κύριε Πρόεδρε, γίνεται μια υποχώρηση στην προστασία του μάρτυρα, στην περίπτωση που θα το ζητήσει ο κατηγορούμενος ή ο εισαγγελέας και υποχρεούται ο δικαστής τότε να διατάξει την αποκάλυψη για να τον προστατεύσει.

Δεν είναι στην εξουσία του δικαστή να πει όχι. Δεν σημαίνει ότι γίνεται χωρίς αντικείμενο η δυνατότητα να δοθεί αυτή η προστασία της ανωνυμίας. Πρώτα-πρώτα μπορεί ο μάρτυρας να καταθέσει υπέρ του κατηγορούμενου και θα ξέρει...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Και θα φοβάται ποιον; Τον εισαγγελέα; Ε., όχι, κύριε Υπουργέ. Οι εισαγγελείς δεν κάνουν δολοφονίες!

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Και άλλους. Ίσως να φοβάται και άλλα μέλη της εγκληματικής οργάνωσης. Εν πάσῃ περιπτώσει, αποδυναμώνεται σε μεγάλο βαθμό αυτή η προστασία με τη μορφή της ανώνυμης κατάθεσης, αλλά όπως σας εξήγησα και προηγουμένως είναι η

πολιτική μας θέση και απόφαση στην περίπτωση της σύγκρουσης των συμφερόντων από τη μια μεριά του κατηγορούμενου που θέλει να εξετάσει την αξιοπιστία του μάρτυρα και από την άλλη μεριά του μάρτυρα που φοβάται να καταθέσει με το όνομά του, να πούμε ότι πρέπει να επικρατήσει σ' αυτήν την περίπτωση το συμφέρον του κατηγορούμενου. Παραμένουν πολλοί άλλοι τρόποι προστασίας του μάρτυρα.

Θα ήθελα να κάνω μία τελευταία παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας. Έχω εμπειρία τουλάχιστον από δύο-τρία σοβαρότατα νομοσχέδια που είναι μεγάλη τομή στο χώρο του ιδιωτικού δικαίου, να θυμίσω το νομοσχέδιο για το πλασματικό ενέχυρο που είναι μεγάλη τομή στην επιτάχυνση της πολιτικής δίκης –και εκεί μεγάλη τροποποίηση στον Κώδικα Ποιτικής Δικονομίας- αλλά και το σημερινό νομοσχέδιο. Η μεγάλη άνεση της συζήτησης που βιώνω σε αυτήν εδώ την περίπτωση, είναι πολύ μεγαλύτερη από ό,τι στα άλλα τα νομοσχέδια τα οποία πολύ σημαντικά. Αυτό σε απάντηση κάποιας κριτικής παρατήρησης ότι δήθεν έχουμε εδώ συνοπτικές διαδικασίες. Καθόλου συνοπτικές διαδικασίες. Και στην κοινοβουλευτική επιτροπή διαθέσαμε τέσσερις συνεδριάσεις, αλλά και εδώ τρεις συνεδριάσεις με άνεση και με ανταλλαγή όλων των επιχειρημάτων υπέρ και κατά. Επομένως τηρήθηκαν δημοκρατικότατες και ανετότατες διαδικασίες κατά την ψήφιση αυτού του νομοσχέδιου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Μητσοτάκης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρηκολούθησα όλη τη συζήτηση χωρίς να λάβω μέρος ίσαμε τη στιγμή αυτή. Θεωρώ χρέος μου να πω δυο πράγματα. Πρώτον, ότι ασφαλώς δεν ετηρήθησαν συνοπτικές διαδικασίες. Υπήρξε απόλυτη άνεση στη συζήτηση. Διετυπώθησαν αντιρρήσεις και από την κυβερνητική πλευρά, κάτι το οποίο είναι λογικό και αναμενόμενο. Και αυτήν την ώρα το νομοσχέδιο ψηφίζεται από μία μεγάλη πλειοψηφία των Βουλευτών της Βουλής, αναντιρρήτως. Διότι οι κύριοι συνάδελφοι θα ενθυμούνται ασφαλώς ότι συνέβη το οξύμωρο –και το οποίο εγώ είχα στηλιτεύσει πολλές φορές- να ψηφίζεται ένα νομοσχέδιο με παρόντες Βουλευτές της Αντιπολεύεσσεως μόνο, οι οποίοι το κατεψήφιζαν, και με το τεκμήριο της πλειοψηφίας να θεωρείται ψηφισμένο, αλλά τώρα τουλάχιστον έχετε και την πλειοψηφία και την Αξιωματική Αντιπολίτευση να ψηφίζει αυτό το νομοσχέδιο. Κατά συνέπεια, οι υπερβολές του Τύπου καλό είναι να αποφεύγονται.

Θέλω, όμως, να κάνω και μία δεύτερη παρατήρηση. Αναντιρρήτως ένα τέτοιο νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί να μας βρει όλους συμφώνους. Και ο κύριος Υπουργός της Δικαιοσύνης έχει ένα δύσκολο έργο να επιτελέσει, το οποίο το καταλαβαίνω. Άλλα, κύριε Υπουργέ, ίσαμε εκεί. Από εκεί και πέρα δεν μπορούμε να κοροϊδεύσουμε εαυτούς και αλλήλους στην Αίθουσα αυτή. Αναφέρομαι στο θέμα της προστασίας των μαρτύρων. Δεν θέλετε να έχετε προστασία των μαρτύρων, μην την προβλέψετε. Άλλα δεν μπορείτε να λέτε ότι θα έχετε προστασία των μαρτύρων, «εκτός εάν ο κατηγορούμενος ζητήσει να αποκαλυφθεί το όνομα». Είναι εμπαιγμός ανάξιος του Κοινοβουλίου. Εάν πράγματι θέλετε προστασία του μάρτυρος –και νομίζω πρέπει να την έχετε πρόστασία των μαρτύρων, «εκτός εάν ο κατηγορούμενος ζητήσει να αποκαλυφθεί το όνομα». Είναι εμπαιγμός ανάξιος του Κοινοβουλίου. Εάν πράγματι θέλετε προστασία του μάρτυρος –και νομίζω πρέπει να την έχετε πρόστασία των μαρτύρων, συμφέροντα; Δεν υπάρχουν πλέον αντικρουόμενα συμφέροντα; Δεν υπάρχουν πλέον αντικρουόμενα συμφέροντα αν δεν τα κρίνει κάποιος που είναι το δικαστήριο. Διότι άλλως υπάρχει καμία αμφιβολία ότι ο κατηγορούμενος θα ζητήσει την αποκάλυψη του ονόματος του μάρτυρος ο οποίος μαρτυρεί εναντίον του για να τον υποχρεώσει να μην παραστεί;

Το πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε, σε τελική ανάλυση είναι από ποιύ ασκείται η τρομοκρατία. Ο φίλτατος συνάδελφος κ. Ιωαννίδης μίλησε για ψυχολογική τρομοκρατία, η οποία κατά την άποψή του ασκείται σε βάρος εκείνων οι οποίοι κάνουν κριτική του νομοσχέδιου.

Κύριε Ιωαννίδη, αν θέλουμε να είμαστε έντιμοι εδώ μέσα,

πρέπει να πούμε ότι ασκείται ψυχολογική τρομοκρατία αλλά προς την αντίθετη κατεύθυνση, προς εκείνους οι οποίοι έχουν το θάρος να ζητούν να πάρονται μέτρα εναντίον των τρομοκρατών και όχι μόνο ψυχολογική τρομοκρατία. Ασκείται και αληθής τρομοκρατία.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Έτσι είναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Αυτή είναι η πραγματικότητα και με αυτήν την έννοια νομίζω ότι αποτελεί μια πρόοδο αυτό το νομοσχέδιο που ψηφίζεται. Αλλά, κύριε Υπουργέ, θα παρακαλέσω τη διάταξη αυτή ή θα της δώσετε ουσιαστικό περιεχόμενο ή απαλείψετε την. Δεν μπορείτε να λέτε ότι στην αντίθετη περίπτωση κάνετε προστασία μαρτύρων.

(Χειροκροτήματα από την περέργα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ζήτησε το λόγο ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Παυλόπουλος.

Πριν δώσω το λόγο στον κ. Παυλόπουλο επίσης ζητήσατε και σεις το λόγο, κύριε Ιωαννίδη, και έχετε δίκαιωμα να δευτερολογήσετε.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω ότι οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Πολιτισμού, Μακεδονίας-Θράκης και Γεωργίας, κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων που αφορούν στην επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και των πιστωτικών ιδρυμάτων, ρυθμίσεις ΕΥΑΘ Α.Ε. και άλλες διατάξεις».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Επίσης, με αίτησή του ο κ. Στέφανος Μάνος Βουλευτής Α' Αθηνών ζητεί ολιγόμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Η Βουλή ενέκρινε. Ορίστε, κύριε Παυλόπουλε, έχετε το λόγο.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Επί προσωπικού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν υπάρχει προσωπικό θέμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Βέβαια δεν υπάρχει. Δεν έθιξα τον κ. Ιωαννίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Έχετε το δίκαιωμα να δευτερολογήσετε, θα σας δώσω το λόγο για δευτερολογία. Αλλά προσωπικό θέμα δεν κρίνει το Προεδρείο ότι υπάρχει.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Το Προεδρείο έκρινε χωρίς να ακούσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Παυλόπουλε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τρεις πολύ σύντομες παραπήρησες, κύριε Πρόεδρε.

Πρώτη παραπήρηση. Το τονίζω προς όλους εκείνους τους συναδέλφους που εκφράζουν και τους φόβους και τις αμφιβολίες σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου: Πρώτα-πρώτα πρέπει να πω ότι δεν είναι εκείνοι που ψηφίζουν το νομοσχέδιο λιγότερο ευαίσθητοι. Είμαστε υπερευαίσθητοι σε ό,τι αφορά την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Έχουμε, δύναμη, να αντιμετωπίσουμε από τη μια πλευρά την ύπαρξη ενός μεγάλου κενού το οποίο πρέπει να καλύψουμε. Και από την άλλη, να πούμε ευθέως πως δεν είναι ο νόμος η αιτία που μπορεί να δημιουργήσει τα προβλήματα σε βάρος των δικαιωμάτων του ανθρώπου αλλά η καταχρηστική εφαρμογή του νόμου, η κακή του εφαρμογή. Το ξαναλέω για πολλοστή φορά προς τους συναδέλφους.

Δεν εμπιστεύόμαστε, λοιπόν, τα όργανα του κράτους που έχουν ακριβώς την ευθύνη αυτής της εφαρμογής για να το κάνουν; Αν δεν τα εμπιστεύεστε, καταγγέλλετε ευθέως το κράτος, το οποίο εσείς στηρίζετε και την Κυβέρνηση την οποία εσείς στηρίζετε. Πείτε το ανοιχτά, μην το λέτε συγκεκαλυμένα. Και σας λέω ως Νέα Δημοκρατία ότι εμείς είμαστε εδώ, γιατί η Βουλή αυτό το ρόλο έχει. Δεν ξέρω πως αισθάνεται η Κυβέρνηση και πώς αισθάνεται η κυβερνητική πλειοψηφία αλλά η Βουλή είναι εδώ να εμποδίζει τις δυο άλλες εξουσίες που

εφαρμόζουν τη νομοθεσία, δηλαδή τη δικαστική και την εκτελεστική, να κάνουν τέτοιους ειδούς παρεκβάσεις. Και σας το λέω ότι και όπου υπάρχουν κενά -εμείς πιστεύουμε ότι υπάρχουν κενά που δεν θέλει, δυστυχώς, ο Υπουργός να τα καλύψει από κει και πέρα ως Κυβέρνηση εμείς θα τα καλύψουμε. Αλλά μη λέτε από τη μια πλευρά ότι είστε ευαίσθητοι και απ' την άλλη δεν πρέπει να ψηφιστεί τίποτε. Γιατί δεν πρέπει να ψηφιστεί τίποτε; Γιατί φοβάστε το νόμο;

Δεν φοβάστε το νόμο, φοβάστε το κράτος σας. Το έχουμε καταγγείλει πολλές φορές, έχουμε θέμα ποιότητας δημοκρατίας. Έχουμε θέμα δημοκρατικής λειτουργίας σε πάρα πολλά ζητήματα. Αλλά είμαστε εδώ να τα διορθώσουμε. Όχι και αυτό να το αποδεχόμαστε και τα νομοθετικά κενά να τα αφήσουμε να πλανώνται.

Η δεύτερη παραπήρηση μου είναι πάνω στο θέμα της προστασίας των μαρτύρων. Σας έγινε μια συγκεκριμένη πρόταση, κύριε Υπουργέ. Γιατί πράγματι εδώ υπάρχει ένα μείζον ζήτημα. Δεν υπάρχει στην ουσία προστασία του μάρτυρα. Ούτε βεβαίως από την άλλη πλευρά η Νέα Δημοκρατία είναι διατεθειμένη να αποδεχθεί το να δικάζει ένα δικαστήριο με μάρτυρα τον οποίο δεν γνωρίζει κανένας. Άλλα υπάρχει μέση λύση και σας την είπα. Από τη μια πλευρά αυτό που αποδέχεσθε, να καταθέτει ο μάρτυρας επωνύμως όταν το θέλει. Άλλα να μπορεί να μην υπάρχει επωνυμία, αρκεί το δικαστήριο να εκτιμά ελευθέρως τη μαρτυρία του.

Άλλα τουλάχιστον βάλτε αυτήν τη δυνατότητα. Δεν παραβάζεται κανένα δικαίωμα, δεν παραβάζεται σε καμία περίπτωση η νομιμότητα της έννομης σχέσης της δίκης.

Και, τέλος, τρίτη παραπήρηση: Όταν μίλησα πρωτολογώντας, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ μου είπε ότι λέω υπερβολές, σχετικά με το πώς ψηφίζεται αυτός ο νόμος. Ποιος τον ψηφίζει και ποια είναι η θέση της Κυβέρνησης, ποια είναι η θέση του Υπουργού με βάση αυτό το νομοσχέδιο. Και είπα κάτι απλό: Υπάρχει θέμα πραγματικά, μείζον ζήτημα για την Κυβέρνηση, εξαιτίας του ότι ψηφίζει ένα νομοσχέδιο, που η κυβερνητική πλευρά το απορρίπτει, τουλάχιστον στη μεγάλη της πλειοψηφία. Και, βεβαίως, βρέθηκαν συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, οι οποίοι μίλησαν για να επιβεβαιώσουν αυτά που είπα.

Εγώ τονίζω κάτι: Εμείς πάρινουμε το κόστος της ψήφισης αυτού του νόμου. Και, βεβαίως, πάρινουμε και την ευθύνη να πειριφουρήσουμε, στο πλαίσιο του Κοινοβουλίου, τη σωστή εφαρμογή του και να μην υπάρχουν προβλήματα για τα δικαιώματα του πολίτη. Άλλα από την άλλη πλευρά δεν μπορεί σε καμία περίπτωση η Κυβέρνηση και ο Υπουργός να παραμείνουν απαθείς μπροστά σ' αυτό το φαινόμενο, όπου υπάρχει ένα νομοσχέδιο που θεωρείται μείζον, το οποίο αποδοκιμάζεται από την κυβερνητική πλειοψηφία. Και στην ουσία ακριβώς αυτή η Κυβέρνηση γι' αυτό το συγκεκριμένο θέμα, δεν έχει τη δεδηλωμένη εμπιστοσύνη, τουλάχιστον από την πλευρά της κυβερνητικής πλειοψηφίας.

Δεν τα είπα μόνο εγώ, τα είπαν συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ. Αν θέλετε να τους διαψεύσετε, κάνετε το εδώ. Άλλα σας ελέχθη. Ας ήσαστε περισσότεροι και ας το στηρίζετε περισσότερο. Άλλα εδώ ακούστηκαν μόνο φωνές -εκτός από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο και εκτός από τον εισηγητή της Πλειοψηφίας- που κατέκριναν αυτό το νομοσχέδιο. Ουδείς άλλος το υπερασπίσθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς, κύριε Παυλόπουλε.

Ορίστε, κύριε Ιωαννίδη, έχετε το λόγο για να δευτερολογήσετε.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Μητσοτάκης, με τη γνωστή ικανότητά του να αντιστρέφει την πραγματικότητα απέδωσε στην άλλη πλευρά, σε μας που διαφωνούμε με το νομοσχέδιο, την ιδεολογική τρομοκρατία που εγώ είχα αποδώσει όχι σε όλους, αλλά σε εκείνους που και εντός και εκτός αυτής της Αίθουσας λένε αφελώς δήθεν «αν θέλετε να λύσουμε το πρόβλημα της τρομοκρατίας, ελάτε όλοι μαζί να συμφωνήσουμε, να ψηφίσουμε όλοι μαζί το νομοσχέδιο», για να δώσετε μία εικόνα ότι όλος ο πολιτικός κόσμος είναι εναντίον της τρομοκρατίας. Αυτό δεν το δεχόμαι. Και διευκρίνισα στην ομιλία μου πόσο σκληρά αντιμετωπίζω την τρομοκρατία, αλλά

δεν δέχομαι να υποκύπτω κάτω απ' αυτά τα διλήμματα.

Και λυπάμαι πάρα πολύ που είδα τον Υπουργό της Δικαιοσύνης να συμφωνεί πολύ με τον κ. Μητσοτάκη και να λέει: «Ναι, έτσι είναι».

Από ποιον δέχεσθε ιδεολογική τρομοκρατία, κύριε Υπουργέ;

Σας διαβάζω τι είπα στη χθεσινή ομιλία μου: «Έγώ προσωπικά σας εκτιμώ και δεν θέλω να θεωρήσω ότι εσείς ή οποιοσδήποτε άλλος που υπερασπίζεται αυτό το νομοσχέδιο δεν έχει ευαισθησίες για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Έγώ δεν ασκώ ιδεολογική τρομοκρατία, όπως ασκούν από την άλλη μεριά. Δεν θα πω εγώ ότι όσοι έχουν διαφορετική γνώμη από εμένα σε ό,τι αφορά στην υπεράσπιση των ατομικών δικαιωμάτων έχουν λιγότερη ευαισθησία από εμένα. Έχουν διαφορετική γνώμη. Έχω κι εγώ διαφορετική γνώμη απ' αυτούς σε ό,τι αφορά στις συνέπειες και στις επιπτώσεις αυτού του νόμου γιατί ξέρετε τι θα συμβεί...κλπ.»

Και τώρα να δώσω και μια απάντηση στον κ. Παυλόπουλο: Μένων κατάπληκτος. Η επιχειρηματολογία που ακούστηκε θα σήμαινε ότι δεν θα έπρεπε, επειδή πρέπει να εμπιστευόμαστε το κράτος, να καθερώσουμε ούτε στο Σύνταγμα ούτε στην ποινική δικονομία όλα όσα κατά καιρούς έχουν καθιερωθεί και επιβληθεί ακριβώς για να προστατεύσουμε πρωτίστως, αν όχι και μοναδικώς, έναντι στην κρατική εξουσία τον πολίτη και το άτομο. Και το λέει ο κ. Παυλόπουλος αυτό, ότι δηλαδή κάθε διάταξη που δεν μας βρίσκει σύμφωνους γιατί παραβιάζει βασικές, κατά την άποψή μας, συνταγματικές εγγυήσεις της ποινικής δικονομίας σημαίνει ότι αρνούμασταν να εμπιστευτούμε το κράτος, του οποίου υποτίθεται ότι είμαστε εμείς οι ίδιοι εκφραστές; Κατ' αρχήν υπάρχει πάντοτε και το παρακράτος...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Όλο το νομοσχέδιο δεν ψηφίζει. Ποια διάταξη;

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Υπάρχει όχι με τη μορφή της κάλυψης.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Υπάρχει τώρα; Να το ξέρουμε.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Βεβαίως υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Παυλόπουλε, παίρνετε το λόγο τώρα αυθαίρετως και κάνετε διάλογο;

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Το 1995 έγινε δίκη με κατηγορούμενο δημοσιογράφο του «ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΤΥΠΟΥ» στην οποία ο δημοσιογράφος προσεκόμισε επίσημο έγγραφο της ΕΥΠ που έλεγε διακόσιους πενήντα έναν υπόπτους για τρομοκρατία ανάμεσα στους οποίους ο κ. Κρητικός, ο Μανώλης ο Γλέζος, ο Σήφης ο Βαλυράκης, διακόσια πενήντα ένα ονόματα απίθανα. Δεν ήταν επίσημο έγγραφο της ΕΥΠ;

Γιατί, λοιπόν, μου ζητάτε να εμπιστευτώ ισοβίως την ΕΥΠ και μάλιστα κάνοντας αβαρία στα ατομικά δικαιώματα;

Έγώ δεν αμφισβητώ τη δική σας καλή πίστη στις ιδέες που υπερασπίζεστε ή στην άποψή σας ότι ο νόμος αυτός χρειάζεται. Δεν σας επιτρέπω, όμως, να αμφισβητείτε και τη δική μου όταν εγώ υπεραμύνομαι αυτών των οποίων πιστεύω, που είναι ό,τι iερότερο έχει κατορθώσει ο άνθρωπος στην ιστορία του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Μαγκριώτης έχει το λόγο για να δευτερολογήσει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ορισμένοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας προσπαθούν να μεταθέσουν το επίκεντρο της συζήτησης.

Το επίκεντρο της συζήτησης δεν είναι εάν η κυβερνητική Πλειοψηφία στην Ολομέλεια του Σώματος στηρίζει το νομοσχέδιο ή όχι. Νομίζω ότι γνωρίζουν οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας από κοινοβουλευτική διαδικασία. Και από αυτήν είναι απολύτως κατανοτό και σαφές ότι στηρίζουν το νομοσχέδιο. Το υπερψήφισαν επί της αρχής, την πρώτη ενότητα των άρθρων και θα ψηφίσουν σε λίγο και τη δεύτερη ενότητα των άρθρων.

Το θέμα που έχει τεθεί είναι στο κατά πόσο το νομοσχέδιο αυτό με τις διατάξεις του περιορίζει ατομικά δικαιώματα και ελευθερίες. Και εδώ ακριβώς οι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, το σύνολο της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΠΑΣΟΚ, όλο το ΠΑΣΟΚ με υψηλό αίσθημα ευθύνης προσπαθεί να βρει τη διαχωριστική γραμμή, αυτή η οποία δεν θα επιτρέψει οι διατάξεις αυτού του νομοσχέδιου να παραβιάσουν τις ατομικές και συλλογικές ελευθερίες, τα ατομικά δικαιώματα, αυτά που το

Σύνταγμά μας κατοχυρώνει. Αυτή είναι και η αγωνία των κομμάτων της αριστεράς.

Σε αυτό το θέμα, κύριε Παυλόπουλε, όλοι οι συνάδελφοι που εκδηλώνουν και με την καταψήφιση ακόμα την ευαισθησία τους, δεν κατακρίνουν την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ γιατί γνωρίζουν τη δημοκρατική της ευαισθησία, ειδικότερα οι συνάδελφοι που έχουν υποστεί διώξεις και έχουν κατηγορηθεί αδίκως στο παρελθόν. Αυτοί φοβούνται την κακή εφαρμογή του νόμου. Και κανένα κράτος, πολύ περισσότερο η δικαστική εξουσία, δεν είναι εντολοδόχος καμίας κυβέρνησης. Και το γνωρίζετε καλύτερα από όλους εσείς αυτό. Και γνωρίζετε πως πολλές φορές παραβιάζονται και οι νόμοι και από μηχανισμούς του κράτους, αλλά και πολλές φορές από τη δικαστική εξουσία.

Γ' αυτό ακριβώς υπάρχει το Κοινοβούλιο, όπως σωστά είπατε, να επαναποθετηθεί κάθε φορά και τη διάκριση των εξουσιών, αλλά και να λύνει αυτά τα θέματα.

Αυτή, λοιπόν, είναι σήμερα η συζήτηση, ο πυρήνας της συζήτησης και του προβληματισμού στη Βουλή. Και δεν μπορείτε να επιτίθεσθε στην κοινοβουλευτική πλειοψηφία του ΠΑΣΟΚ, πολύ περισσότερο στους συναδέλφους του ΠΑΣΟΚ που καταψήφιζουν το νομοσχέδιο αυτό με αίσθημα ευθύνης.

Γ' αυτό, λοιπόν, εγώ και πάλι ένα έχω να πω. Ότι και στη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου αυτό που δημιούργησε την αίσθηση του φόρου και σε αυτή την Αθηνασία –πολύ περισσότερο έξω– είναι η δική σας αυταρχική αντίληψη την οποία εκπέμπετε και όχι μόνο από τους νόμους τους οποίους έχετε ψηφίσει το 1978 και το 1990 που περιέστελναν ατομικά δικαιώματα και ελευθερίες, αλλά και από την επίθεση που κάνετε προς την Κυβέρνηση για ατομία κατά τη συζήτηση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, γιατί δεν προχωρά σε πιο αποφασιστικές ρυθμίσεις και τομέας για την πάταξη του εγκλήματος.

Αυτό είναι το κεντρικό πρόβλημα της συζήτησης και δεν μπορείτε να μέμφεστε εσείς τη δημοκρατική ευαισθησία των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ και των κομμάτων της αριστεράς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Δαμιανάκης έχει το λόγο.

ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να πω τα εξής:

Εισηγήθηκα αυτό το νομοσχέδιο γιατί θεωρώ ότι λαμβάνει υπόψη το συμφέρον της ολότητας το οποίο επιβάλλει στάθμιση των συμφερόντων και αξιών που απαντούν σε μία δημοκρατική κοινωνία και που συχνά ασφαλώς, όπως τόνισαν ένθεν και ένθεν, αντιπαλεύουν μεταξύ τους.

Μια δημοκρατική πολιτεία έχει υπέρτατο χρέος να θεσπίζει νόμους κατά συγκερασμό των απόψεων με ευαισθησία αλλά και πολιτικό θάρρος. Εξίσου, όμως, πρέπει να αγρυπνά για την αποτροπή καταχρήσεων στην εφαρμογή των νόμων που θεσπίζει.

Με τις διατάξεις του νομοσχεδίου –και θέλω να με ακούσετε, κύριε Ιωαννίδη– είναι σαφές ότι όπου κρίνεται ότι το δικαίωμα των πολιτών για ασφάλεια προσβάλλεται βάναυσα με τις αξιόποινες πράξεις που τελούνται από εγκληματικές οργανώσεις και ότι δεν μπορεί να παρασχεθεί αποτελεσματικότερη προστασία στους πολίτες παρά μόνο μέσα από λελογισμένο περιορισμό των ατομικών ελευθεριών τους, θα πρέπει να προβλέπονται αυξημένες δικαστικές εγγυήσεις.

Απ' όλο το νομοσχέδιο, προκύπτει ότι μόνο αντικειμενικά σοβαρές ενδιέξεις για εγκληματική δραστηριότητα και με αυξημένες δικαστικές εγγυήσεις, δηλαδή κρίση δικαστικού συμβουλίου και όχι αποφάσεις απλών αστυνομικών ή εισαγγελών μπορούν να δικαιολογήσουν ανακριτικά μέτρα. Αυτό είναι κάτι που σε όλες τις δημοκρατικές χώρες ισχύει για την αντιμετώπιση σοβαρών εγκλημάτων.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα πω τούτο: Εάν εξαιρέσει κανείς την εξέταση του DNA, όλοι οι υπόλοιποι προτεινόμενοι περιορισμοί που είναι σε αυτό το νομοσχέδιο προβλέπονται ήδη στο ποινικό μας σύστημα είτε σε ειδικούς ποινικούς νόμους, παραδείγματος χάρη παραβάσεις για τα ναρκωτικά κλπ., είτε σε διατάξεις της νομοθεσίας για την άρση του απορρήτου κ.ο.κ. Δηλαδή γίνεται μια επέκταση.

Ασφαλώς υπάρχει θέμα εφαρμογής των νόμων. Πρέπει να

προχωρήσετε, κύριε Υπουργέ, και το έχετε πει κάπου, στη σύσταση δικαστικής αστυνομίας. Αυτό είναι ένα μέγα θέμα.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Η οποία θα αναλάβει και την αντιτρομοκρατική...

ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗΣ : Μιλάω για τη δικαστική αστυνομία, για τη διενέργεια προανακριτικών πράξεων.

Η δικαστική αστυνομία είναι απαραίτητη. Απαντάται στα σύγχρονα κράτη δικαίου και πρέπει και εμείς να προχωρήσουμε.

Δεν έχουμε εμπιστοσύνη στις διωκτικές αρχές. Δεν έχουμε εμπιστοσύνη στα δικαστικά συμβούλια, δηλαδή σε καταξιωμένους δικαστές. Άρα δεν εμπιστεύμαστε ούτε αυτούς. Δεν εμπιστεύμαστε το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής, άρα και αυτό δεν έχει άποψη όταν δεν κρίνει τις διατάξεις αντισυνταγματικές. Επιτέλους δεν πρέπει να νομοθετούμε! Εγώ αυτό το συμπέρασμα βγάζω σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ναι, αλλά λέτε να κάνουμε τη δικαστική αστυνομία.

ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗΣ : Ασφαλώς κύριε Πρόεδρε. Το έχει πει και ο Υπουργός στην εισηγητική του έκθεση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ : Άλλο το έργο της δικαστικής αστυνομίας και άλλο το έργο που λέτε εσείς.

ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗΣ : Το έχει πει ο Υπουργός. Μπορεί να θεσμοθετεί η δικαστική αστυνομία για τη διενέργεια των προανακριτικών πράξεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ξέρετε τι μου θυμίζει αυτό, κύριοι συνάδελφοι; 'Ότι στην Ελλάδα ένας δουλεύει και οι υπόλοιποι επιβλέπουν τον επιβλέποντα που τον επιβλέπει.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μα απαντάται σε όλες τις χώρες της Ευρώπης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ένα αίτημα από τον κ. Κρητικό ο οποίος δεν έχει πρωτολογήσει, ούτε δευτερολογήσει, με ομόφωνη απόφαση του Σώματος να πάρει το λόγο για δύο λεπτά. Συμφωνείτε, κύριοι συνάδελφοι;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ : Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Το Σώμα αποφάσισε ομόφωνα.

Ορίστε, κύριε Κρητικό, έχετε το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ : Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν ήθελα να πάρω το λόγο, ήθελα μόνο να κάνω μια σκέψη κατά την ώρα που αγόρευε ο κύριος Υπουργός. Ωστόσο ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και εσάς και το Σώμα που μου παρέχεται η ευκαιρία να πω δύο λέξεις.

Έτσι, όπως διαμορφώθηκε το νομοσχέδιο, είναι σκληρό νομοσχέδιο. Θυμίζει σκληρά νομοσχέδια του παρελθόντος, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν κατά καιρούς εναντίον ιδεολογών, εναντίον φρονημάτων, ενώ είχαν άλλο στόχο. Έτσι σε μια κακή και αυταρχική διοίκηση μπορεί να εξελιχθεί και αυτό το νομοσχέδιο σε μέσα παραβίασης των ατομικών δικαιωμάτων.

Κάναμε κάποιες προτάσεις -άκουσα τον κ. Δαμιανάκη και τον κ. Γκούσκο- σε ό,τι αφορά το ένδικο μέσο της αναίρεσης. Πρέπει να παρασχεθεί, γιατί οδηγεί σε κακοδικίες αυτό το νομοσχέδιο.

Εάν η διοίκηση, η διωκτική αρχή στην Ελλάδα εμφορηθεί από την αντίληψη που ισχύει σε άλλες χώρες και εννοώ κυρίως την υπερπόντια ως προς το διώκειν, καταδιώκειν, συλλαμβάνειν, προανακρίνειν και ανακρίνειν, τότε ο σκοτεινός δρόμος της σκευωρίας επί αθώων είναι ανοικτός. Εάν εμφιλοχωρήσει πλάνη, πως θα δοθεί το δικαίωμα στον κατηγορούμενο να άρει αυτήν την πλάνη και να την αποδείξει; Δεν υπάρχει άλλος τρόπος ηθικά αποδεκτός από τη δικαστική απόφαση. Γιατί να στερούμε αυτές τις εγγυήσεις και αυτές τις δυνατότητες σε αυτό το νομοσχέδιο έτσι όπως ψηφίζεται και στο βαθμό που ψηφίζεται;

Εννοώ ότι, αν εφαρμοζόταν, κύριε Πρόεδρε η μέθοδος του DNA στις βουλήσεις μας, δεν ξέρω πόσους θα βρίσκατε να ευφορούνται από τη διάθεση διάπτραξης «κακουργήματος» ως προς την επιψήφιση αυτού του νομοσχέδιου.

Αυτά ήθελα να πω, κύριε Υπουργέ, και θα παρακαλέσω να το διασφαλίσετε εφόσον ψηφισθεί -εγώ δεν το ψηφίζω σε καμία

του διάταξη- από τις μεγαλύτερες δυνατές δικονομικές εγγυήσεις για να περιορισθούν όσο το δυνατόν γίνεται οι αδικίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο για να τριτολογήσει.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ θα ήθελα να διευκρινίσω κάτι προς τους συναδέλφους της Πλειοψηφίας. Γιατί, ενώ κατηγορούν αυτά τα οποία είπα, με όσα λένε τα επιβεβαιώνουν.

Τι είναι εκείνο το οποίο αναδεικνύεται εδώ; Δεν αγνοούν όσοι έρχονται να καταψηφίσουν και ήρθαν να το που ρητά εδώ -και είναι οι περισσότεροι άλλωστε- ότι υπάρχει νομοθετικό κενό. Δεν αγνοούν ότι το νομοθετικό αυτό κενό πρέπει να καλυφθεί. Άλλα λένε, απλά, «φοβόμαστε ότι αυτός ο νόμος θα χρησιμοποιηθεί όχι εναντίον του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας, αλλά εναντίον των δικαιωμάτων του ανθρώπου». Από ποιον θα χρησιμοποιηθεί; Από τη Βουλή; Όχι βεβαίως. Από τις δύο άλλες εξουσίες που αναλαμβάνουν την εφαρμογή του.

Και τους απευθύνωνται απλά ερώτημα με δύο σκέλη: Αυτές οι εξουσίες, που είναι η δικαστική και η εκτελεστική, από ποιον ελέγχονται αυτή την ώρα; Από ποια Κυβέρνηση διαμορφώνονται όλα αυτά τα χρόνια;

Άρα, κατηγορούν αυτήν την Κυβέρνηση ότι είτε δεν πάρει τα αναγκαία μέτρα για να βελτιωθεί η δημοκρατική τους εξέλιξη είτε λειτουργεί παρακράτος σ' αυτόν τον τόπο. Μα, ποιος ευθύνεται αν λειτουργεί αυτό το παρακράτος;

Από την άλλη πλευρά να μην ψηφίσουμε κανένα νόμο, να είναι ελεύθεροι οι τρομοκράτες να κάνουν ό,τι θέλουν, εν ονόματι του ότι δεν λειτουργεί το κράτος και μπορεί να χρησιμοποιήσει τις διατάξεις αυτές εναντίον των δημοκρατικών πολιτών, αυτό είναι λογική κυβερνητικής Πλειοψηφίας; Είναι λογική Πλειοψηφίας, η οποία θεωρεί ότι καλύτερα να μην νομοθετήσουμε από φόβο ότι τα όργανα που η ίδια η Κυβέρνηση της ελέγχει, μπορούν να διαστρεβλώσουν το νόμο; Πέστε, κύριε Ιωαννίδη, ευθέως εδώ ότι δεν εμπιστεύεστε τους Έλληνες δικαστές. Πείτε το ωμά.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Ελέγχουμε εμείς του δικαστές;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ δεν σας είπα τέτοιο πράγμα. Σας ρώτησα, ποιους δεν εμπιστεύεστε. Δεν εμπιστεύεστε τη διοίκηση;

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Εσάς.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Άρα πιστεύετε ότι αύριο που θα είμαστε κυβέρνηση δεν μας εμπιστεύεστε να εφαρμόσουμε το νόμο. Πείτε ευθέως ότι, ξέρετε, η Νέα Δημοκρατία θα είναι κυβέρνηση αύριο.

Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις γελοιοποιείται και η θεσμική παρουσία της Κυβέρνησης και ο τρόπος ψήφισης αυτού του νόμου. Και το κυριότερο: Έχετε την ίδια στάση πάντα και δείχνετε ακριβώς τη διχροαία η οποία φαίνεται και τις τελευταίες μέρες με τον Πρωθυπουργό. Όποτε σας βολεύει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Παρακαλώ, κύριε Παυλόπουλε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Όποτε δεν σας βολεύει, κρατάτε και την «πισινή» για να λέτε έξω «δεν ξέρουμε τι έκανε η Κυβέρνηση, εμείς δεν το ψηφίσαμε». Και αυτό για να μπορείτε να εμφανίζεστε κατά το δοκούν και με δικά σας κριτήρια άλλοτε ως εκσυγχρονιστές, άλλοτε ως εκείνοι που έχουν το μονοπάλιο της δημοκρατικής ευαισθησίας, το μονοπάλιο της υπεράσπισης των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Δεν είναι νοοτροπία μιας Κυβέρνησης, δεν είναι νοοτροπία πλειοψηφίας. Αυτό το πράγμα αντιληφθείτε το.

Νομίζω ότι με αυτό το νομοσχέδιο δώσατε εξετάσεις στον ελληνικό λαό, όπως δώσαμε και εμείς. Καθένας ας βγάλει τα συμπεράσματά του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδρίασή μας παρακαλούσθηκε από τα δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» «Θράκη 2000 - 80 χρόνια από την Ενσωμάτωσή της στην Ελλάδα», τριάντα επτά μαθητές και μαθήτριες και τρεις συνοδοί δάσκαλοι του 1ου Δημοτικού Σχολείου Αίγινας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο για να κλείσει τη συζήτηση επί της ενότητας των άρθρων. Θα σας παρακαλέσω μόνο πρώτα να κάνετε τις διορθώσεις που έχετε επί των άρθρων.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Στο άρθρο 6 παράγραφος 1 η διατύπωση του α' εδαφίου διαμορφώνεται ως εξής: «ανακριτικής διείσδυσης, με την τίρηση των εγγυήσεων και τις διαδικασίες των επόμενων παραγράφων και όπως κατά τα λοιπά η διείσδυση προβλέπεται στην παράγραφο 1...». Το β' εδάφιο διαμορφώνεται ως εξής: «ελεγχόμενων μεταφορών, με την τίρηση των ίδιων εγγυήσεων και διαδικασίες, όπως κατά τα λοιπά οι μεταφορές αυτές προβλέπονται...». Το γ' εδάφιο διαμορφώνεται ως εξής: «άρσης του απορρήτου, με την τίρηση των ίδιων εγγυήσεων και διαδικασίες, όπως κατά τα λοιπά η άρση αυτή προβλέπεται...». Το δ' εδάφιο διαμορφώνεται ως εξής: «καταγραφής δραστηριότητας ή άλλων γεγονότων εκτός κατοικίας με συσκευές ήχου ή εικόνας ή με άλλα ειδικά τεχνικά μέσα, με την τίρηση των ίδιων εγγυήσεων και διαδικασίες, όπως κατά τα λοιπά η καταγραφή προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 6 του παραπάνω νόμου...». Εδώ δεν χρειάζεται να ξαναγραφτεί ο νόμος με τον τίτλο του. Το ε' εδάφιο διαμορφώνεται ως εξής: «συσχέτισης ή συνδυασμού δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με την τίρηση των ίδιων εγγυήσεων και διαδικασίες και υπό τους ουσιαστικούς Όρους...».

Στην παράγραφο 2 στοιχείο β' η λέξη «ουσιωδώς» θα γίνει «ιδαιτέρως δυσχερής».

Στην παράγραφο 4 «κάθε στοιχείο ή γνώση που αποκτήθηκε κατά τη διενέργεια των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 ανακριτικών πράξεων», αντί «ερευνών».

Στο άρθρο 8 παράγραφος 1 το στοιχείο γίνεται «օριστικώς ή προσωρινώς για το ίδιο χρονικό διάστημα αποκλεισμός της από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις ή από δημόσιους διαγωνισμούς».

Στην ίδια παράγραφο στο ίδιο στοιχείο τα όρια του προστίμου σε δραχμές θα τα προβλέψουμε και σε ευρώ. Σε λίγο θα κάνουμε τον υπολογισμό.

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 8 μετά την τελευταία λέξη «ενισχύσεις» θα προστεθούν οι λέξεις «ή δημόσιους διαγωνισμούς».

Στο άρθρο 9 στην πρώτη παράγραφο κατά την ποινική διαδικασία για τις πράξεις της συγκρότησης ή συμμετοχής σε οργάνωση της παραγράφου 1 του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα —με μικρά γράμματα το γράφουμε πάντα— και για συναφείς πράξεις μπορεί να λαμβάνονται μέτρα για την αποτελεσματική προστασία από πιθανή εκδίκηση ή εκφρισμό των ουσιωδών μαρτύρων προστίθεται «των προσώπων που κατά το άρθρο 187 α' του Ποινικού Κώδικα βοηθούν στην αποκάλυψη εγκληματικών δραστηριοτήτων ή και των οικείων τους».

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: Είπατε προηγουμένως για αστυνομικούς που μετέχουν στην έρευνα.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Οι αστυνομικοί έχουν εσωτερική προστασία, δεν έχουν ανάγκη.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ: Ως μάρτυρες θα έχουν αυτήν τη δυνατότητα;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ως μάρτυρες θα την έχουν την προστασία.

Στην παράγραφο 2 «μέτρα προστασίας είναι η φύλαξη με κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό της Αστυνομίας, η κατάθεση με χρήση ηλεκτρονικών μέσων ηχητικής και οπτικής ή μόνο ηχητικής μετάδοσής της».

Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 γίνεται παράγραφος 4, δηλαδή από τη φράση «αν δεν αποκαλύφθηκαν». Σε αυτήν την παράγραφο αντί της λέξης «αποκαλύφθηκαν» θα μπουν οι λέξεις «έχουν αποκαλυφθεί». Όλο το άλλο μένει το ίδιο.

Στο άρθρο 12, αντί «κατά παρέκκλιση της διάταξης» βάζουμε «κατά παρέκκλιση από τη διάταξη».

Αυτές τις αλλαγές τις έχω και γραπτώς διατυπωμένες, για την υποβοήθηση των Πρακτικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Θα κατατεθούν και για τα Πρακτικά.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Τελειώνοντας θα ήθελα να πω ότι δεν θεωρώ καθόλου σκληρό το νομοσχέδιο, όπως ειπώθηκε. Αντιθέτως είναι ένα νομοσχέδιο που δείχνει μεγάλο σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα. Απλά, οι ανακριτικές πράξεις, γιατί εκεί περιστρέφεται η όλη κριτική, για τις παραβάσεις της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά, προβλέπουμε να γίνονται και για τα εγκλήματα του νέου άρθρου 187 που έχει πολύ μεγαλύτερη κοινωνική απαξία από τα ναρκωτικά.

Θέλετε, λοιπόν, αυτά που προβλέπει ήδη η νομοθεσία με τη συναίνεσή σας για τη δίωξη της εγκληματικότητας γύρω από τα ναρκωτικά, να μην τα προβλέπετε για ακόμα βαρύτερα εγκλήματα τα οποία δεν προέβλεπε ο Ποινικός μας Κώδικας; Σήμερα τα προβλέπει, γιατί είναι καινούριο το φαινόμενο της οργανωμένης εγκληματικότητας.

Επομένως, δεν είναι καθόλου σκληρό το νομοσχέδιο, παρά την όξυνση που παρατηρήθηκε, τις επιφυλάξεις, τις αντιρρήσεις ή τις μειοψηφίες που παρουσιάζονται ακόμη και στο θέμα της ανωνυμίας των μαρτύρων από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας. Εμείς έχουμε τη θέση που εξήγησα αρκετές φορές και δεν χρειάζεται να προσθέσω τίποτα.

Στο θέμα του άρθρου 7 για τον αποκλεισμό του ένδικου μέσου της αναίρεσης κατά βουλευμάτων, υπάρχει από ορισμένους Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ αντίρρηση. Σημεώνω ότι είναι ο κ. Μανωλεδάκης, τον οποίο έχετε σαν σημαία της κριτικής κατά το νόμου, αυτός που πρώτος πρότεινε την κρίση στην προδικασία σε πρώτο και τελευταίο βαθμό από το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών. Διαβάστε, λοιπόν, τον κ. Μανωλεδάκη. Άλλοι ακολουθείτε τις απόψεις του. Εδώ γιατί τον εγκαταλείπετε;

Παρά τις διαφωνίες αυτές θα ήθελα να πω, κύριοι Βουλευτές, ότι αισθάνομαι ικανοποίηση και δεν είναι καμία διάθεση εξωραϊσμού, γιατί βλέπω ευρύτατη συναίνεση. Βλέπω ότι επιτέλους τα δύο μεγάλα κόμματα της Βουλής σ' ένα νομοσχέδιο που έχει ευρύτερη εθνική και κοινωνική σημασία, κατά μερός μέρους συμπλέουν. Αυτό νομίζω δείχνει μία συναινετική διαδικασία, η οποία είναι προς τιμή του Κοινοβουλίου. Δεν έχω την τιμή να είμαι μέλος του Κοινοβουλίου, αλλά θέλω να σας αποδώσω αυτήν την τιμή. Ήταν μια διαδικασία που έδειξε ότι το ελληνικό Κοινοβούλιο μπορεί να εργάζεται και συναινετικά.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ : Πού το είδατε αυτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Ανδρεούλακο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Το είδα, γιατί μια συντριπτική πλειοψηφία συμφωνεί με το νομοσχέδιο. Συμφωνεί η μεγάλη πλειοψηφία των Βουλευτών της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και η συντριπτική πλειοψηφία των Βουλευτών της κυβερνητικής πλειοψηφίας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς, κύριε Υπουργέ. Σας ευχαριστούμε.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ενότητας των άρθρων 6 έως 12 και εισερχόμαστε στην ψήφισή τους κεχωρισμένως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ : Δεκτό, δεκτό.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ : Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς το άρθρο 6 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως διαβάσατε από τον κύριο Υπουργό.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση του άρθρου 7.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 7 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ : Δεκτό, δεκτό.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ : Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς το άρθρο 7 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, ως έχει.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση του άρθρου 8.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8, όπως

τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ : Δεκτό, δεκτό.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ : Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς το άρθρο 8 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση του άρθρου 9.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 9, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ : Δεκτό, δεκτό.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ : Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς το άρθρο 9 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση του άρθρου 10.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 10 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ : Δεκτό, δεκτό.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ : Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς το άρθρο 10 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, ως έχει.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση του άρθρου 11.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 11 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ : Δεκτό, δεκτό.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ : Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς το άρθρο 11 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, ως έχει.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση του άρθρου 12.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 12, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ : Δεκτό, δεκτό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ : Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς το άρθρο 12 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των τροπολογιών.

Κύριε Υπουργέ, για να οργανώσουμε τη συζήτηση, υπάρχει μια υπουργική τροπολογία δική σας, του κ. Παπαντωνίου και της κας Παπαζώη, η οποία έχει σχέση με τη συμμετοχή της Ελλάδος στην Ακαδημία του Ευρωπαϊκού Δικαίου της Τριέρ Γερμανίας. Υπάρχει μια εμπρόθεσμη τροπολογία και υπάρχουν και τρεις εκπρόθεσμες.

Ξεκινάω από τις τελευταίες. Έχετε σκοπό να συζητήσετε καμία από τις εκπρόθεσμες τροπολογίες;

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης) : Μα, αφού είναι εκπρόθεσμες όχι, δεν μπορούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν τις συζητάτε.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης) : Οχι, δεν μπορούμε να τις συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν εισάγονται προς συζήτηση. Δεν τις θέλετε. Δεν τις συζητάτε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ : Κύριε Πρόεδρε, μας λέτε ποιες είναι οι εκπρόθεσμες τροπολογίες;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Είναι του κ. Γιακουμάτου, του κ. Καμμένου, του κ. Κάραμπινα, του κ. Κεφαλογιάννη και άλλων, του κ. Κωνσταντόπουλου και του κ. Φωτιάδη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ : Κύριε Πρόεδρε, εμείς γνωρίζουμε ότι είναι εκπρόθεσμες, αλλά αυτό σημαίνει ότι η Κυβέρνηση δεν δέχεται το περιεχόμενο, δηλαδή την αναδιάρθρωση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κοιτάξτε, από τη στιγμή που η Κυβέρνηση δεν κάνει καμία τροπολογία εκπρόθεσμη δεκτή, δεν μπορεί να συζητηθεί. Δεν μπαίνουμε καν επί της ουσίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ : Συμπερασματικά απορίπτεται και το περιεχόμενο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης) : Όχι, κύριε Καραμπίνα, τις συζητούμε τις τροπολογίες, αλλά διαδικαστικά δεν μπορούμε τώρα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ : Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, μην πάρετε το λόγο αυθαιρέτως.

Πρέπει να ξέρετε ότι από τη στιγμή που εκπρόθεσμη τροπολογία δεν συζητείται από την Κυβέρνηση, δεν τίθεται καν προς συζήτηση. Δεν έχετε το δικαίωμα να πάρετε το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΔΡΑΚΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, η τροπολογία υπογράφεται από είκοσι πέντε συναδέλφους. Πρέπει να πω μια κουβέντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν δικαιούσθε να μιλήσετε, κύριε Αδρακτά.

Κύριε Υπουργέ, έχουμε την εμπρόθεσμη τροπολογία των Βουλευτών με γενικό αριθμό 518 και ειδικό 12 που υπογράφεται από δεκαπέντε Βουλευτές. Ακόμα και να μην την κάνετε δεκτή, έχουν δικαίωμα οι συναδέλφοι να την αναπτύξουν.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θα ήθελα να ακούσω τα επιχειρήματα των κυρίων συναδέλφων. Καταλαβαίνω ότι το μόνο πρόβλημα είναι η αναδρομική ισχύς κάποιων προνομίων που δίνονται σε Έλληνες πολίτες για εξαίρετες πράξεις. Θα ήθελα να ακούσω το σκεπτικό και την αιτιολογία αυτής της αναδρομικής ισχύος που θέλουν να δοθεί σ' αυτά τα προνόμια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς.

Θα εισέλθουμε τώρα στη συζήτηση της υπουργικής τροπολογίας με γενικό αριθμό 542 και ειδικό 13. Αφορά τη συμμετοχή της Ελλάδας στην Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου της Τριέρ Γερμανίας.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν πρόκειται παρά για μια τυπική προϋπόθεση οικονομικής φύσεως. Ένα ποσό δέκα έως δεκαπέντε εκατομμύρια δραχμές θα είναι καταβλητέο εφάπαξ στην Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου του Τριέρ της Γερμανίας. Αυτό χρειάζεται νομοθετική κάλυψη. Νομίζω ότι τα οφέλη που θα έχουμε απ' αυτήν τη συμμετοχή μας στην Ακαδημία, θα είναι μεγάλα. Η δαπάνη, εφόσον θα είναι και εφάπαξ, είναι σχετικά μικρή. Παρακαλώ να την εγκρίνετε. Κατά τα άλλα το σκεπτικό υπάρχει στην αιτιολογία έκθεση που σας έχουμε διανείμει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Βαρβιτσώπης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακολούθησα όλες τις τοποθετήσεις του κυρίου Υπουργού τόσο στην Επιτροπή Αναθεωρήσεως του Συντάγματος, όσο και στην Ολομέλεια. Κατέληξα στο συμπέρασμα ότι κύριος Υπουργός Δικαιοσύνης διαπνέεται από ένα βαθύ σεβασμό προς το Σύνταγμα. Και σήμερα επικαλέστηκε πολλές φορές συνταγματικές διατάξεις για να υποστηρίξει τις απόψεις του.

Δεν βλέπω, όμως, να έχει τον ίδιο σεβασμό με την εισαγωγή αυτής της διάταξης, διότι είναι σαφής η διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 74 του Συντάγματος. Και το προηγόυμενο Σύνταγμα και το ισχύον τώρα σαφώς λένε ότι καμία προσθήκη ή τροπολογία δεν εισάγεται προς συζήτηση εάν δεν σχετίζεται με το κύριο αντικείμενο του νομοσχεδίου.

Αν μου υποστηρίξετε, κύριε Υπουργέ, ότι η τροπολογία που εισάγετε σχετίζεται με το κύριο αντικείμενο του νομοσχεδίου θα υποχωρήσει από τις παρατηρήσεις μου. Δεν φαντάζομαι, όμως, να μπορείτε να υποστηρίξετε τέτοιο παράλογο πράγμα. Κατά συνέπεια, κύριε Υπουργέ, χάριν του δικού σας κύρους και του κύρους της Βουλής παρακαλώ να αποσύρετε την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ορθώς επεσήμανε ο κ. Βαρβιτσώπης, ότι η σχέση της τροπολογίας με το νομοσχέδιο είναι πολύ χαλαρή. Δεν είναι ανύπαρκτη. Όμως και αυτή η συνταγματική διάταξη έχει το νόημα, το σκοπό, να μην αιφνιδιάζεται η Βουλή σε κάποιο σοβαρό θέμα και χωρίς συζήτηση με συνοπτικές διαδικασίες θεσπίζονται κανόνες δικαιού.

Εδώ, όμως, πρόκειται για μια διάταξη μικρής σημασίας, για να γίνουμε μέλη σ' αυτήν την Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου. Αυτή η ρύθμιση δεν θα μπορούσε να γίνει αντικείμενο ενός αυτοτελούς νομοσχεδίου. Μάλλον θα ήταν υποβάθμιση του κύρους ενός νομοθετήματος εάν φέρναμε ειδικό νομοσχέδιο με μόνη αυτήν τη διάταξη. Κάπου έπρεπε να προστεθεί. Δεν

θέλουμε να αιφνιδάσουμε κανέναν, ούτε να υφαρπάσουμε την ψήφο σας. Δεν έχει μεγάλη σημασία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Καμία σημασία. Είναι θέμα αρχής.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τα θέματα αρχής δεν έχουν μία ακαμψία, ώστε να μην μπορούμε να δούμε τη δευτερεύουσα σημασία αυτού του θέματος. Θέλουμε ή δεν θέλουμε να γίνουμε μέλη αυτής της Ακαδημίας;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Επί της ουσίας δεν έχουμε αντίρρηση.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ναι, αλλά διαδικαστικά με παραπέμπετε σ' ένα άλλο νομοσχέδιο που μπορεί να είναι σχετικό, αλλά να έρθει μετά από δύο ή τρία ή και τέσσερα χρόνια. Δεν νομίζω ότι υπάρχει πλήρης έλλειψη σχετικότητας. Γι' αυτό σας παρακαλώ να μην επιμεινέτε στην απόσυρση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Βαρβιτσιώτης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε είναι προφανές ότι υπάρχει πλήρης έλλειψη σχετικότητας και απορώ πως ο κύριος Υπουργός επιμένει στην ψήφιση της προσθήκης. Πρωταρχικό καθήκον της ελληνικής Βουλής είναι να σέβεται το Σύνταγμα. Βεβαίως στο παρελθόν έχουν γίνει τέτοιες παραβιάσεις της διατάξεως αυτής που ήταν πρωτοφανείς. Γι' αυτό έχουμε καταλήξει σε συμπέρασμα ότι ορισμένη κατηγορία τροπολογιών που έρχεται για ψήφιση κυρίως από την κυβερνητική πλευρά, δεν ονομάζονται τροπολογίες πρέπει να ονομάζονται εντροπολογίες. Γι' αυτό μην επιμένετε, κύριε Υπουργέ. Εάν ο κύριος Υπουργός επιμείνει η θέση μου είναι ότι παραβιάζεται σαφώς και απερίφραστα το Σύνταγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν υπάρχει άλλος εγγεγραμμένος να μιλήσει επί της τροπολογίας.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία με γενικό αριθμό 542 και ειδικό 13;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 542 και ειδικό 13 έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιο άρθρο.

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει μια εμπρόθευση τροπολογία συναδέλφων Βουλευτών και είναι η με γενικό αριθμό 518 και ειδικό 12. Υπάρχει κάποιος που θέλει να μιλήσει;

Ορίστε, κύριε Βαθεία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΘΕΙΑΣ: Έχουμε καταθέσει μια τροπολογία που αφορά αυτούς που έχουν διακριθεί με εξαίρετες πράξεις και τους δίναμε τη δυνατότητα να καταταγούν στην Ελληνική Αστυνομία και στο Πυροσβεστικό Σώμα. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου είχαν εφαρμοστεί με αναδρομική ισχύ από 1-1-1999 και ζητάμε να υπάρχει στη διαδικασία αυτή προσθήκη με αναδρομική ισχύ από 1-1-1995. Αυτό γιατί υπήρχαν οριακές περιπτώσεις, δημιουργήσαμε αδικίες και πιστεύω ότι μ' αυτήν την προσθήκη δίνουμε τη δυνατότητα και σε αυτές τις περιπτώσεις να ενταχθούν, όπως δώσαμε τη δυνατότητα από 1-1-1999.

Αυτό ζητώ, κύριε Πρόεδρε, και παρακαλώ τον Υπουργό να το δεχθεί σ' αυτή τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κατ' αρχήν θέλω να ξέρουμε τι ψηφίζουμε. Γιατί να μην πάμε και πριν από 1995; Αυτό το έτος τι σηματοδοτεί; Τι ρόλο παίζει αυτή η ημερομηνία; Εκτός ο συνάδελφος θέλει να μας πει ότι σηματοδοτεί τη μεταβολή από τις εκλογές του 1993 και μετά. Γιατί να μην πάμε π.χ. και στο 1989 ή 1990;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Πιθανόν να είναι θέμα ηλικιακό.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν νομίζω, κύριε Πρόεδρε. Αν είναι θέματα τέτοια σας διαβεβαιώ ότι μπορεί να υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι το 1995 μόλις είχαν μπει στο σώμα. Εγώ πιστεύω ότι σ' αυτήν την περίπτωση αφού υπάρχει αυτού του είδους το ευεργέτημα να ισχύει για όλους εκείνους που το δικαιούνται ανεξαρτήτως ύπαρξης χρονικού ορίου. Βγάλτε το

χρονικό όριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο νόμος όπως είχε διατυπωθεί έλεγε ότι εφόσον έχεις κάνει εξαίρετες πράξεις στον πολιτικό σου βίο να μπεις στην Αστυνομία ή στο Πυροσβεστικό Σώμα...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του νόμου, ανεξαρτήτως της χρονικής στιγμής, τότε να μπορεί αυτό να γίνει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Ποια είναι η γνώμη του Υπουργού Δημόσιας Τάξης;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Παυλόπουλε, χωρίς να επιμένω επί της τροπολογίας θέλω να πω ότι δεν μπορεί να μπει κάποιος στην Αστυνομία ή στην Πυροσβεστική και να είναι εξήντα χρονών.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θα συμφωνούσα να γίνει επέκταση αυτής της ρύθμισης για όλα τα πρόσωπα που έχουν διακριθεί για εξαίρετες πράξεις, χωρίς χρονικό περιορισμό. Και εμένα μου φαίνεται σαν να είναι λίγο αυθαίρετο το 1995.

Όσοι έχουν διακριθεί και στο παρελθόν και στη δεκαετία του 1980 και στη δεκαετία του 1970 και επί δικτατορίας. Άλλα νομίζω ότι το νόημα είναι ότι τα όποια προνόμια χορηγούνται, θα χορηγούνται αναδρομικά, δηλαδή θα γίνεται αξιωματικός της Αστυνομίας παραδείγματος χάρη τη πολιτικός υπάλληλος από τότε, από την 1η Ιανουαρίου 1995. Άρα θα πάρει και μισθούς αναδρομικά; Αυτό είναι το νόημα; Αν είναι αυτό το νόημα, δεν άκουσα την αιτιολογία, γιατί δηλαδή το οποιοδήποτε προνόμιο, η είσοδος στη Σώμα της Αστυνομίας θα πρέπει να έχει αναδρομική ενέργεια, να θεωρείται δηλαδή ότι εισήλθε στην Αστυνομία από τότε, στην Πυροσβεστική Υπηρεσία ή στον Στρατό Ξηράς και επομένως έχει πάρει και μερικούς βαθμούς. Και γιατί να μην του δοθεί το προνόμιο από τώρα και εφ' εξής;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Υπουργέ, συνεπώς τη μελετάτε στο Υπουργείο μαζί με τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης και επανακαταθίστε σ' ένα άλλο νομοσχέδιο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θα παρακαλούσα λοιπόν, να γίνει η μελέτη για να δούμε το νόημα, αν πρόκειται για επέκταση στο παρελθόν δικαιωμάτων, βαθμού στην Αστυνομία. Ευνοϊκά είμαστε διατεθειμένοι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΘΕΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Βαθεία, έχετε το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΘΕΙΑΣ: Όσον αφορά τα δικαιώματα, σε καμία περίπτωση δεν μπαίνει. Θα ήθελα να πω ότι όσον αφορά στο σκεπτικό που έβαλε ο κ. Παυλόπουλος, δεν τίθεται σε καμία περίπτωση, γιατί δεν έχει καμία σχέση με χρονικούς ορίζοντες εκλογών ή ιστόηποτε άλλο.

Πολύ σωστά το θέσατε, κύριε Υπουργέ, δεν μπαίνει το ζήτημα ούτε με μισθούς ούτε με βαθμούς, αλλά μπαίνει διαδικασία του ξεκινήματος από σήμερα. Δεν έχουν καμία σχέση αυτά με μισθολογικά ή βαθμολογικά ή ο.τιδήποτε άλλο. "Όμως εγώ δέχομαι αυτό που λέει ο κύριος Πρόεδρος, να το δούμε, για να διευκρινιστεί απόλυτα, ούτως ώστε και η Εθνική Αντιπροσωπεία να γνωρίζει επακριβώς τι ψηφίζουμε. Το εισάγουμε σ' ένα άλλο νομοσχέδιο, αρκεί αυτό το νομοσχέδιο να μην πάει πάρα πολύ μακριά. Αυτό εννοώ. Εάν υπάρχει τέτοια δέσμευση, να μην πάμε υπό αργότερα, αλλά να εισαχθεί σ' ένα νομοσχέδιο το οποίο θα είναι νομοσχέδιο το οποίο θα έχει σχέση με τις επόμενες μέρες ή το επόμενο χρονικό διάστημα. Αυτό, κύριε Υπουργέ, γίνεται αποδεκτό και πιστεύω ότι έτσι δεν θα υπάρχει και καμία διαφωνία από κανέναν συνάδελφο σε σχέση με αυτό το οποίο καταθέτουμε όσον αφορά την τροπολογία.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):

Μπορούμε να το μελετήσουμε λίγο περισσότερο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ψήφιση του ακροτελεύτιου άρθρου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το ακροτελεύτιο άρθρο;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς το

ακροτελεύτιο άρθρο έγινε δεκτό ομοφώνως.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Τροποποίηση διατάξεων του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και άλλες διατάξεις για την προστασία του πολίτη από αξιόποινες πράξεις εγκληματικών οργανώσεων» έγινε δεκτό επί της αρχής και επί των άρθρων.

Η ψήφισή του στο σύνολο αναβάλλεται για άλλη συνεδρίαση.

Έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Τρίτης 22 Μαΐου 2001 και ερωτάται το Σώμα αν επικυρούνται.

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς τα

Πρακτικά της Τρίτης 22 Μαΐου 2001 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 14.22', λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Παρασκευή 8 Ιουνίου 2001 και ώρα 10.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος κοινοβουλευτικό έλεγχο: α) συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) συζήτηση επερώτησης, Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας, προς τον Υπουργό Γεωργίας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

